

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Herevaluatie Chinese waterree  
**Datum:** donderdag 25 februari 2021 09:57:04  
**Bijlagen:** [image001.jpg](#)

Hey 10.2.e en 10.2.e  
 Fijn om te weten dat we op één lijn zitten. 11.1  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** donderdag 25 februari 2021 09:55

**Aan:** 10.2.e @hotmail.com>; 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>

**Onderwerp:** RE: Herevaluatie Chinese waterree

Hoi 10.2.e,

Met 10.2.e eens, we gaan de discussie niet nog eens overdoen m.b.t. kleinere "gewapende" soorten. Betekent dat deze soort blijft staan waar hij nu staat.

Groet 10.2.e

10.2.e

10.2.e

**From:** 10.2.e @hotmail.com>

**Sent:** donderdag 25 februari 2021 9:42

**To:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e

**Cc:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>

**Subject:** RE: Herevaluatie Chinese waterree

Hallo 10.2.e;

11.1

Groet,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 25 februari 2021 08:32

Aan: 10.2.e [redacted] <[redacted]@hotmail.com>; 10.2.e

10.2.e

CC: Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Herevaluatie Chinese waterree

Hey 10.2.e en 10.2.e,

Dankjewel voor de verklaring waarom er weinig literatuur te vinden valt over letselschade bij mensen door waterreeën. Altijd fijn om even een blik te krijgen vanuit de andere kant van de dierhouderij-wereld.

11.1

(zie paarden en marmotten). 11.1

Dit leidt naar twee opties:

1. 11.1

2. 11.1

11.1

Zijn jullie het hiermee eens of hebben jullie een ander idee? Dan hoor ik het graag!

Bedankt voor jullie input en het sparren!

Vriendelijke groet,

10.2.e

---

Van: 10.2.e [redacted] <[redacted]@hotmail.com>

Verzonden: woensdag 24 februari 2021 18:02

Aan: 10.2.e [redacted] 10.2.e

[redacted] <[redacted]@minlnv.nl>

CC: Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Herevaluatie Chinese waterree

Hallo;

Een dierentuin is naast een wetenschappelijk instituut vooral ook een bedrijf, gericht op het voorkomen van imagoschade en het verdienen van geld (variërend van quitte spelen bij een stichting als ARTIS, Blijdorp, Apenheul en Avifauna) als (bescheiden) winst maken bij de meeste andere dierentuinen. 11.1

11.1

De tweede en derde reden gelden ook: ze zijn heel schuw, weinig zichtbaar en daardoor 'slechte' dierentuindieren. 11.1

11.1

Kortom, 11.1

Genoeg info 10.2.e?

Groet,

10.2.e

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** maandag 22 februari 2021 15:37

**Aan:** 10.2.e <[10.2.e@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)>; 10.2.e <[10.2.e@hotmail.com](mailto:10.2.e@hotmail.com)>

10.2.e <[10.2.e@hotmail.com](mailto:10.2.e@hotmail.com)>

**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>

**Onderwerp:** RE: Herevaluatie Chinese waterree

Hoi 10.2.e & 10.2.e,

11.1

10.2.e, weet jij hier meer van?

Groet 10.2.e

10.2.e

10.2.e

**From:** 10.2.e <[10.2.e@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)>

**Sent:** maandag 22 februari 2021 15:25

**To:** 10.2.e <[10.2.e@hotmail.com](mailto:10.2.e@hotmail.com)>

10.2.e <[10.2.e@hotmail.com](mailto:10.2.e@hotmail.com)>

**Cc:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>

**Subject:** Herevaluatie Chinese waterree

Hey 10.2.e en 10.2.e,

Ik heb n.a.v. de vergadering van afgelopen vrijdag nog eens gekeken naar het Chinese waterree (*Hydropotes inermis*) om te kijken of we ze juist hebben gescoord. Naar mijn idee

11.1

11.1

(Dubost *et al.*,

2011a; Mattioli, 2011; Schilling & Rössner, 2017). 11.1

Ze wegen 11-15,5 kg, hebben geen geweien, maar

mannetjes beschikken wel over slagstanden van 5 cm die ze in territoriale conflicten gebruiken om elkaar (soms fataal) mee te verwonden. Het zijn kleine, schichtige dieren die mij gezien de grootte relatief hanteerbaar lijken. Weet jij of dit in de praktijk ook het geval is <sup>10.2.e</sup>? Zouden jullie nog eens een blik willen werpen op het Chinese waterree? <sup>11.1</sup>

Mochten jullie het er niet mee eens zijn of nieuwe informatie vinden, dan hoor ik het graag!

Vriendelijke groet,

<sup>10.2.e</sup>

#### Referenties:

- Dubost, G., Charrond, F., Courcoul, A. & Rodier, A. (2011a). Social organization in the Chinese water deer, *Hydropotes inermis*. *Acta Theriol.* 56. 189-198.
- Mattioli, S. (2011). Family Cervidae. In D. E. Wilson & R. A. Mittermeier, *Handbook of the mammals of the world* (Vol. 2, pp. 350 - 443). Barcelona: Lynx Edicions.
- Schilling, & Rössner, G. E. (2017). The (sleeping) beauty in the beast - a review on the water deer, *Hydropotes inermis*. *Hystrix, the Italian Journal of Mammalogy*. online first.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Consistentiecheck buideldieren  
**Datum:** donderdag 25 februari 2021 10:36:02

---

Ok, dank voor je snelle reactie.

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 25 februari 2021 10:33

**Aan:** 10.2.e @hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Consistentiecheck buideldieren

Hi 10.2.e

Goed dat je hierover mailt. Bij de beoordeling kan je puur naar de biologische eigenschappen kijken. 11.1

Groeten,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @hotmail.com>

**Verzonden:** donderdag 25 februari 2021 10:27

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Consistentiecheck buideldieren

Ha 10.2.e ;

Ik ben bezig met de consistentiecheck van de buideldieren en kom bij de kortstaartopossum. Het beestje weegt maximaal 100 gram en leeft in een tropisch klimaat 11.1 Mensen gaan deze waarschijnlijk in huis houden (beduidend onder de grens van 1 kilo).

Ik ben even de draad kwijt wat we hier nu mee doen. 11.1

Ik kan (in het kader van consistentiecheck) zo in de gauwigheid geen andere soorten vinden waarbij dat al zichtbaar gemaakt is.

Lees graag van je.

Hartelijke groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: S1 - Dwergmangoeste  
**Datum:** vrijdag 26 februari 2021 10:42:34

Geen probleem!

Ik ben allang blij dat ik wat verheldering heb gekregen, en ik denk dat het dan wel goed stond, dus dat is mooi.

Tot vanmiddag,

Groet,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** vrijdag 26 februari 2021 09:53

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: S1 - Dwergmangoeste

Beste 10.2.e, sorry voor de wat late reactie, er waren te veel andere urgente dingen.

Interessant is dat ik gisteren van 10.2.e net zo'n geval kreeg voorgelegd over de beerkoeskoes.

Mijn interpretatie is voorlopig 11.1

Wat je moet weten om echt te kiezen tussen paarsgewijze monogamie en polygamie is het volgende:

- (1) bij polygamie zijn niet alle leden van een groep familieleden, bij monogamie met een familiegroep wel.
- (2) Als er meer dieren in de groep jongen krijgen, dan is een vaderschapsanalyse gewenst om te weten of de dominante man de vader is of dat een jonge man van elders met een van de jonge, geslachtsrijpe dochters heeft gepaard.
- (3) Observatie van copulaties zonder vaderschaps-analyse zeggen niet veel over polygamie, omdat paringen ook gedrag kunnen zijn om dominantie te bevestigen, zonder dat er direct reproductie is.

Terug naar de mangoesten: 11.1

Ik neem aan dat er in het werk van studenten van 10.2.e wel goede gegevens te vinden moeten zijn.

Ik hoop dat je hier wat aan hebt!

tot vanmiddag,

10.2.e

Op ma 22 feb. 2021 om 14:01 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hoi 10.2.e,

Ik was bezig met de Herpestidae en kwam bij de dwergmangoeste bij S1 het volgende tegen:

11.1

(Gilchrist *et al.*, 2009).

11.1

Nu vroeg ik mij af, 11.1

Ik heb het idee dat 11.1

Groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

10.2.e

10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: S1 - Beerkoeskoes  
**Datum:** vrijdag 26 februari 2021 16:26:48

Ik was de scores even vergeten, maar dit viel mij net ook op toen ik bezig was met de nieuwe excel file, dus heb het direct aangepast in de originele scores excel!

Zal ook in de resultaten van 10.2.e nog even klieren, maar ik denk dat die lijsten sowieso nogmaals gemaakt moeten worden.

Groet,  
10.2.e

**Van:** 10.2.e @hotmail.com>

**Verzonden:** vrijdag 26 februari 2021 16:14

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: S1 - Beerkoeskoes

Ha 10.2.e;

Het is een race tegen de klok, voor we er om 18.00 uur allemaal uitgegooid worden wegens onderhoud aan de server, maar ik heb er gelijk naar gekeken en de conclusie aangepast.

11.1 Dit moet nog aangepast worden (of heb je inmiddels gedaan) in de excel-lijst 'scores' maar ook in het document van 10.2.e, de aanzet tot de rapportage aan de minister. Neem aan dat jij/jullie die redactieslag ook nog doen, of het bij het document van 10.2.e in ieder geval even als comment toevoegen.

Hartelijke groet,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** vrijdag 26 februari 2021 15:42

**Aan:** 10.2.e @hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** S1 - Beerkoeskoes

Hoi 10.2.e,

11.1

Mocht je het hier niet mee eens zijn, laat het vooral weten, dan voeg ik monogame ook nog wel toe waar van toepassing.

Groet,  
10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

## Bijeenkomst 26-02-2021

### Actiepunten

- Individueel onder de loep nemen hoe gedomesticeerde dieren per risicofactor scoren en of dit niet teveel gebaseerd is op bijvoorbeeld de wilde voorouder en daarom hoger uitvalt. 10.2.e heeft hiertoe een goede aanzet gedaan in het e-mail contact. Ook moet er gekeken worden in hoeverre de variatie in rassen in de beoordeling terugkomt.
- LG2: Kijken hoe dieren, die scoren op letsel, scoren puur op dierenwelzijnsfactoren. Ondersteuners maken een Excel document.
- Ondersteuners maken document met dieren met doorslaggevende G's op basis van de risicocategorie.
- 10.2.e denkt nog na over LG1. Ondersteuners denken mee over interessante voorbeelden om uit te lichten.
- 10.2.e zoekt na hoe de WAP het verband ziet tussen risico en gevaar.

26 februari	consistentie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bovidae (65x)</li> <li>• Gaffelantilope</li> </ul>	10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Herpestidae (5x)</li> </ul>	-
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Degoe, koeroero</li> </ul>	-

### Besluiten

#### Gesprek met LNV over vorderingen advies

- Wetenschap en biologie vormt het kader van het advies.
- Het adviescollege geeft handvatten mee aan de minister door:
  - o Variatie in rassen bij gedomesticeerde dieren zichtbaar te maken
  - o Wetenschappelijke observaties over de resultaten. Het kantelpunt is een afweging voor LNV, waar adviescollege geen specifiek advies voor geeft
- Risicocategorieën verwijzen naar de mate van complexiteit. Andere afwegingen zoals die van de gemiddelde burger liggen bij LNV.
- Gedomesticeerde dieren worden in 'oorspronkelijke staat' zonder ingrepen aan bijv. slagstanden beoordeeld.
- Dieren met veel G's kunnen gescoord worden met "tenminste [score]" om aan te geven dat er kennis ontbreekt. Voorzorgsbeginsel wordt niet benoemd in het advies, omdat dit niet relevant is voor het advies van het college.
- LG1: Geen nee, tenzij principe meer. Wetenschappelijke kennis geeft geen zicht op de fokpopulaties en daarom kunnen geen stellige aannames gedaan over de situatie m.b.t. zoonosen in fokpopulaties. In het advies kan hier een beschouwing over komen met enkele interessante voorbeelden en wordt het als aandachtspunt voor LNV benoemd.
- Maak bij dieren die een F scoren, ook welzijnsproblematiek zichtbaar.
- Mogelijk de nieuwe positieflijst met de oude vergelijken en verklaren hoe verschillen tot stand zijn gekomen.
- Er wordt binnen het adviescollege gekeken of fysiek afspreken weer mogelijk kan zijn voor afronding advies.

#### Consistentie

- 11.1




- Elodonte tanden weghalen bij agoeti's.
- T1 wolf en jakhals zijn goed beoordeeld.
- Kopjes (gedom./wild) boven de vakjes voor kruisjes in samenvatting toevoegen
- Kameel staat bij LG1 voor fok een signalering, maar dat hoeft niet.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** R1 - Serval  
**Datum:** maandag 1 maart 2021 16:12:23

---

Hoi 10.2.e ,  
Om de serval helemaal af te ronden, had ik nog iets op mijn to-do lijstje staan. R1 was namelijk nog niet helemaal duidelijk, nadat ik er nog in gedoken was en even met 10.2.e had overlegd.  
11.1



Groet,  
10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Consistentie Gerbillinae  
**Datum:** maandag 1 maart 2021 16:18:37

---

Hoi 10.2.e,  
 Ik heb het allemaal toegepast, maar had toch nog een vraag over de Vette zandrat 11.1

[Redacted]

Ben benieuwd wat jij denkt!

Groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** woensdag 24 februari 2021 11:06

**Aan:** 10.2.e @minInv.nl>

**Onderwerp:** Re: Consistentie Gerbillinae

Beste 10.2.e,

Eindelijk even tijd om je vragen te beantwoorden.

- V2 Perzische woestijnmuis: 11.1
- [Redacted]

- S3 Mongoolse gerbil 11.1
- [Redacted]

- S2/S3 Tristam gerbil: 11.1
- [Redacted]

- R1/R2 Vette zandrat: 11.1
- [Redacted]

Ik hoop dat we de knaagdieren hiermee kunnen afsluiten.

Tot vrijdag,

10.2.e

On Mon, Feb 22, 2021 at 4:46 PM 10.2.e @minInv.nl> wrote:

Hoi 10.2.e,

Ik was terug aan het kijken op de Gerbillinae, en kwam weer een aantal dingen tegen waar ik toch niet helemaal zeker van ben, dus die zou ik nog een keer voor willen leggen aan jou.

- V2 Perzische woestijnmuis: 10.2.e 11.1
- [Redacted]

11.1

- S3 Mongoolse gerbil: 11.1

- S2/S3 Tristam's gerbil: 11.1

- R1/S2 Vette zandrat: 11.1

11.1

Wil jij hier nog onderzoek naar doen of is het zo oke? Of zal ik iemand anders even aan de mouw trekken?

Ik hoop dat je me met alles kunt helpen, want dan zijn de Muridae zo onderhand toch wel klaar

Groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Aziatische wilde ezel  
**Datum:** dinsdag 2 maart 2021 09:16:54

---

Hey 10.2.e,  
 Daar heb je een goed punt. De focus lag inderdaad wat te veel op de ondersoorten zelf en niet waar het eigenlijk om gaat, i.e. dat de ondersoorten worden opgenomen en beoordeeld als één soort.

Dankjewel voor de aanpassing! Ik heb het document bijgewerkt.

Vriendelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@hotmail.com>

**Verzonden:** maandag 1 maart 2021 17:55

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Aziatische wilde ezel

Ha 10.2.e;

Dank hiervoor. Even voor de goede orde: wij beoordelen alleen soorten, geen ondersoorten. Van onderstaand lijstje staat alleen de onager op onze lijst van te beoordelen dieren. Maar wat je eigenlijk zegt is dat de onager door recent onderzoek beschouwd wordt als een ondersoort van de Aziatische wilde ezel, net zoals als een aantal andere ondersoorten, die voorheen als soort werden gezien, zoals de koelan. Je zegt dus dat je op soortniveau beoordeelt en dus ook literatuur over de koelan meegenomen hebt. Dat is in lijn met onze systematiek. Ik zou het dan ook als hierboven omschrijven; jij gaat nu 'uitgebreid' in op de ondersoorten en ik zou het iets anders aanvlagen.

Als ik jouw tekst en de bedoeling ervan combineer, stel ik het volgende voor:

11.1

[redacted]

Volgens mij ben je er dan . Eens?

Prima aanzet trouwens!

Hartelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**Verzonden:** maandag 1 maart 2021 09:48

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** Aziatische wilde ezel

Goedemorgen 10.2.e,

Ik heb n.a.v. de taxonomische onduidelijkheid bij de Aziatische wilde ezel (en o.a. de onager) het volgende stukje tekst gebruikt met bovenstaande titel "Aziatische wilde ezel":

11.1

[redacted]



11.1

Ziet dit er goed uit of heb je nog opmerkingen en/of aanvullingen?  
Ik kijk uit naar je antwoord.  
Vriendelijke groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e [redacted]  
**Aan:** 10.2.e [redacted]  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Agenda vrijdag  
**Datum:** woensdag 3 maart 2021 14:02:22  
**Bijlagen:** [Agenda\\_2021\\_05\\_maart\\_bijeenkomst\\_beoordelingscommissie\\_huis- en hobbydierenlijst - kopie.docx](#)

---

Ha 10.2.e,  
Hopelijk zijn de internetproblemen bij jou verholpen. Hierbij de agenda voor vrijdag. Is dat in orde zo?  
Kan jij ook nog kijken naar mijn voorbeeldmail aan de leescommissie? Dank alvast!  
Groeten,  
10.2.e



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
03-03-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD / 19215599

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Overleg beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	5 maart 2021, 13.00- 16.00 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Advies
  - a. Bespreken gedomesticeerde dieren
    - i. Vergelijken met de wilde voorouder
    - ii. Variatie in rassen
  - b. Welzijnsscore dieren, met een X<sub>F</sub> op letsel
  - c. Bespreken tekst 10.2.e in reactie op betoog PVH
  - d. Afspraken maken over vervolgstappen
    - i. Schrijven advies
3. Bespreken consistentiecheck diersoorten
  - a. Bovidae en gaffelantilope
4. Vaststellen:
  - a. Notulen 05-03-2021 (zie map notulen)
5. Verdeling diersoorten voor consistentiecheck
6. Rondvraag en afsluiting

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: V3 + S2 - Tayra  
**Datum:** woensdag 3 maart 2021 15:15:25

---

Laten we het vrijdag dan nog even over S2 bij de tayra hebben!

11.1

Groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** woensdag 3 maart 2021 11:51

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: V3 + S2 - Tayra

Hallo 10.2.e,

Ik ben denk ik 11.1

. Ik

denk dat als 11.1

. Ik dacht dat 11.1

hartelijke groet,

10.2.e

Op wo 3 mrt. 2021 om 11:36 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hoi 10.2.e,

Bij de tayra nog twee snelle vragen.

V3 - In jouw V3 document 11.1

S2 - 11.1

passen?

Groet,

10.2.e

Eens om het zo aan te

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; [Positieflijst](#); 10.2.e );  
 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e  
**Onderwerp:** Re: gedomesticeerde rassen en variatie in risicofactoren  
**Datum:** donderdag 4 maart 2021 15:08:43  
**Bijlagen:** [image001.jpg](#)

---

Mooi overzicht 10.2.e,

Dat biedt een goede achtergrond voor onze variabele scores! Varkens zijn nog gevaarlijke dan ik al dacht!

tot morgen,

10.2.e

Op do 4 mrt. 2021 om 14:43 schreef 10.2.e

Dag allen,

Hierbij wat ik bij elkaar heb gegoogeld tot op heden m.b.t. de variatie in risicofactoren van diverse rassen.

Heb me vooral gericht op letsel & klimaat.

Wilde toch de discussie over het varken m.b.t. letsel nog eens oprakelen n.a.v. wat literatuur die ik tegenkwam.

Groet 10.2.e

10.2.e

10.2.e

--

10.2.e

10.2.e



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: LG1 - Kameel  
**Datum:** donderdag 4 maart 2021 17:16:30

---

Hoi 10.2.e,  
 Klopt er is alleen een signalering in geval van wildvang.

11.1

Groet 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minInv.nl>

**Verzonden:** Friday, February 26, 2021 3:43 PM

**Aan:** 10.2.e

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minInv.nl>

**Onderwerp:** LG1 - Kameel

Hoi 10.2.e,

Even een check adhv de vergadering van net, 11.1

Groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; [Positieflijst](#) 10.2.e ; 10.2.e  
**Onderwerp:** Re: Leesstukken vrijdag  
**Datum:** vrijdag 5 maart 2021 09:56:13

---

Enkele gedachten naar aanleiding van een aspect van de vraag van 10.2.e: Wat is ons verweer tegen het verwijt van PVH dat we het reële karakter van de risicofactor bij de soort niet wetenschappelijk onderbouwen?

11.1

11.1

10.2.e

Op do 4 mrt. 2021 om 16:20 schreef 10.2.e )  
 10.2.e [<@minlnv.nl>](mailto:@minlnv.nl):

Ha allemaal,

Op de samenwerkingsruimte staat in de map Agenda's voor vergadering het document Besluit CBB, geschreven door 10.2.e als reactie op het betoog van PVH. Het verzoek is of jullie hier alvast een blik op kunnen werpen voor de bijeenkomst van morgen.

Groeten,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.  
 The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the

## Bijeenkomst 05-03-2021

### Actiepunten

- 10.2.e voegt referentie 10.2.e toe bij letsel varken
- 10.2.e kijkt met SPSS naar verbanden tussen aantal kruisjes en risico categorieën.
- 10.2.e schrijft verder aan stuk over hoe de WAP naar risico en gevaar kijkt.
- 10.2.e schrijft stukje over aanpassing en gewenning n.a.v. van bovengenoemd document van 10.2.e (punt "g") en laat 10.2.e meelezen.
- Ondersteuner checkt of er gesproken wordt over taxa of niet, wanneer er beoordelingen over meerdere soorten wordt gedaan, bijvoorbeeld het hartebeest.
- De laatste diersoorten voor de consistentiecheck zijn verdeeld:

<b>12 maart</b>		• Gerbillinae	10.2.e
		• Murinae + deomyinae	10.2.e
		• Cricetidae (15x)	10.2.e
		• Turkmeense muishamster (1x)	10.2.e
		• Gambiahamsterrat	10.2.e
		• Degoe + koeroero	10.2.e
<b>19 maart</b>		• Equidae (8x)	10.2.e
		• Laaglandtapir	10.2.e
		• Herpestidae 5x	10.2.e
		• Mustelidae	10.2.e
		• Rolstaartbeer	10.2.e
		• Bruine beer	10.2.e
		• Gestreepte skunk	10.2.e
		• Viverridae (9x)	10.2.e

### Besluiten

#### Uitgevoerde evaluaties

- Variatie in rassen gedomesticeerde dieren: hier is goed beoordeeld. Ook nieuwe zoekopdracht bood geen aanknopingspunten om risicofactoren opnieuw te beoordelen.
- Ook de wilde variant is niet te zwaar meegewogen.
- Dieren die een F scoren, scoren vrij allemaal ook hoog op welzijnsfactoren.

#### Advies

- N.a.v. 10.2.e stuk (punt "g") besloten om in het advies stuk op te nemen (zie actiepunten) hoe bij gehouden dieren bedoeld en onbedoelde selectie plaatsvindt, maar deze dieren daardoor niet noodzakelijkerwijs beter aangepast raken aan leven met de mens (zie de nog steeds bestaande problemen met eeuwenlang gehouden gedomesticeerde dieren).
- Discussie over aantoonbaar risico bij diersoorten. Er is wetenschappelijke kennis beschikbaar over het 'dierenrijk' in bredere zin. Dit laat de WAP ook zien bij de totstandkoming van risicofactoren. Vanuit deze brede focus wordt ingezoomd en een soort beoordeeld met soortspecifieke informatie. Het is niet reëel om van elke soort soortspecifieke incidentie te hebben m.b.t. bijvoorbeeld letsel bij de mens, omdat veel

soorten weinig worden gehouden. Wel is er kennis over biologische eigenschappen, zoals grootte, morfologie en gedrag. Hiermee zijn de beoordelingen voldoende onderbouwd, want vanuit de biologie kan een reëel risico voortkomen en worden aangetoond.

- Belangrijke uitkomst uit het gesprek n.a.v. 10.2.6 stuk was dat er goed moet worden opgeschreven hoe gevaar voor de mens en dieren wel zijn zijn gedefinieerd en meetbaar zijn gemaakt in de risicofactoren.
- Dieren met een G's worden gepresenteerd in een aparte tabel met een beschouwing wat de 'tenminste score' precies zegt volgens het adviescollege.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Loewak V3  
**Datum:** woensdag 10 maart 2021 13:32:26

Hey 10.2.e ,  
 Top! Dan pas ik het aan. Reeds bedankt voor het meedenken!  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** woensdag 10 maart 2021 13:14

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Loewak V3

Prima 10.2.e!

10.2.e

Op wo 10 mrt. 2021 om 13:12 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e ,  
 Interessant punt. Het klinkt wel logisch dat 11.1

Ik heb dit stukje tekst erbij geformuleerd. Vind je dit goed staan? Opmerkingen zijn  
 meer dan welkom!  
 11.1

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Corlett, R. T. (2017). Frugivory and seed dispersal by vertebrates in tropical and subtropical Asia: An update. *Global Ecology and Conservation*. 11. 1-22.
- Hunter, L. & Barrett, P. (2011). Viverridae. In L. Hunter & P. Barrett, *A field guide to the carnivores of the world* (pp. 76-93). London: New Holland Publishers.
- Jennings, A. P. & Veron, G. (2009). Family Viverridae (Civets, genets and oians). In D. Wilson & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World: Vol. 1. Carnivores* (pp. 564-658). Barcelona: Lynx.
- Nakabayashi, M., Ahmad, A. H. & Kohshima, S. (2016). Behavioral feeding strategy of frugivorous civets in a Bornean rainforest. *Journal of Mammalogy*. 97(3). 798-805.
- Rabinowitz, A. R. (1991). Behaviour and movements of sympatric civet species in Huai Kha Khaeng Wildlife Sanctuary, Thailand. *J Zool Lond*. 223. 281-298.

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** woensdag 10 maart 2021 12:48

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Loewak V3

Hoi 10.2.e,

Ik snap je zorgen. 11.1

11.1

hartelijke groet,

10.2.e

Op wo 10 mrt. 2021 om 12:38 schreef 10.2.e [@minlnv.nl](mailto:@minlnv.nl)>:

Hey 10.2.e ,

Ik ben met het consistent maken van de loewak op V3 gestruind en de argumenten voor een score liggen mij niet zo lekker. 11.1

11.1 even een blik willen werpen op V3 bij de loewak? 11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

10.2.e

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Agenda regulier overleg  
**Datum:** woensdag 10 maart 2021 17:32:29  
**Bijlagen:** [DOMUS-21070276-Agenda\\_Regulier\\_overleg\\_Adviescollege\\_huis-  
\\_en\\_hobbydierenlijst\\_12\\_maart\\_2021\\_.DOCX.DRF](#)  
[DOMUS-21071200-Geannoteerde\\_agenda\\_Regulier\\_overleg\\_Adviescollege\\_huis-  
\\_en\\_hobbydierenlijst\\_12\\_maart\\_2021.DOCX.DRF](#)

---

Hee 10.2.e,

Hierbij de agenda + geannoteerde versie. Pas maar aan waar nodig en ik vroeg me bij het punt over uitgestorven dieren af of het verhaal klopt zoals het er nu staat (dit was voor mijn tijd).

Groeten,

10.2.e



Ministerie van Landbouw,  
Natuur en Voedselkwaliteit

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Behandeld door**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minlnv.nl

**Datum**

10 mrt. 2021

**Kenmerk**

DGA-DAD / 21070276

**Bijlage(n)**

# agenda

---

Omschrijving	Regulier overleg Adviescollege huis- en hobbydierenlijst 12 maart 2021
Deelnemers	10.2.e (10.2.e ), 10.2.e , 10.2.e , 10.2.e en 10.2.e
Vergaderdatum en -tijd	12 maart 2021, 10.00 uur - 11.00 uur
Locatie	Webex

---

## Vergaderpunten

1. Opening
2. Mededelingen
3. Advies
  - a. Stand van zaken gedomesticeerde dieren
  - b. Uitgestorven dieren
  - c. Dieren met onvoldoende informatie
  - d. Meelezen LNV
4. Afronding werkzaamheden en leescommissie
  - a. Afronding werkzaamheden
  - b. Ondersteuners
  - c. Stand van zaken met leescommissie
5. Uitbetalingen aan college
6. Rondvraag
7. Vaststellen datum volgende vergadering
8. Sluiting





Ministerie van Landbouw,  
Natuur en Voedselkwaliteit

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Behandeld door**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minlnv.nl

**Datum**

10 mrt. 2021

**Kenmerk**

DGA-DAD / 21070276

**Bijlage(n)**

# agenda

Omschrijving	Regulier overleg Adviescollege huis- en hobbydierenlijst 12 maart 2021
Deelnemers	10.2.e (10.2.e), 10.2.e 10.2.e , 10.2.e en 10.2.e
Vergaderdatum en -tijd	12 maart 2021, 10.00 uur - 11.00 uur
Locatie	Webex

## Vergaderpunten

1. Opening  
10.2.e schuift mogelijk 10 minuten later aan.
2. Mededelingen  
Geen vanuit LNV
3. Advies
  - a. Stand van zaken gedomesticeerde dieren  
10.2.e aan het woord laten met uitleg over hoe gedomesticeerde dieren zijn beoordeeld. Er is puur naar biologische eigenschappen gekeken, waarbij in de eindscore voor gedomesticeerde soorten een range wordt gebruikt om de variatie in rassen aan te geven.
  - b. Uitgestorven dieren  
10.2.e vraagt zich af hoe het komt dat uitgestorven dieren op de lijst staan en waarom de huidige te beoordelen lijst groter is dan de lijst die in 2017 is verworpen door de rechter. Uitleg is dat er door de WUR een aantal jaar geleden een inventarisatie onder stakeholders is gedaan (waarbij er blijkbaar uitgestorven dieren op de lijst zijn gekomen). Deze inventarisatielijst én de vorige positieflijst staan in het Besluit houders van dieren. Daarom is de lijst langer dan die van 2017.
  - c. Dieren met onvoldoende informatie  
10.2.e laten toelichten hoe met soorten is omgegaan waarbij niet alle risicofactoren beoordeeld kunnen worden door gebrek aan informatie, waardoor sprake is van mogelijke onderschatting van de eindclassificering van verschillende soorten.
  - d. Meelezen LNV  
Bespreken wanneer vanuit LNV kan worden meegelezen door 10.2.e, 10.2.e (10.2.e) en zoals vorige keer besproken 10.2.e van communicatie.

4. Afronding werkzaamheden en leescommissie
  - a. Afronding werkzaamheden  
10.2.e aan het woord laten. Momenteel schrijft 10.2.e het advies af en zijn ondersteuners + collegeleden bezig met laatste consistentiechecks van de beoordelingen. Daarna is de bedoeling dat het college aanblijft om nieuwe aanvragen te beoordelen.
  - b. Ondersteuners  
Buiten reikwijdte
  - c. Stand van zaken met leescommissie  
10.2.e toelichting laten geven op wanneer de leescommissie aan de slag gaat. Leescommissie is eenmaal bijeen geweest en zal naar schatting binnen 2 a 3 weken worden gevraagd mee te lezen op het advies en alle beoordelingen van diersoorten. 10.2.e heeft geheimhoudingsverklaringen verstuurd naar leescommissie ter ondertekening en wacht op de laatste reacties.
5. Uitbetalingen aan college  
Buiten reikwijdte
6. Rondvraag
7. Vaststellen datum volgende vergadering
8. Sluiting

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: LG1 - Bunzing + Fret  
**Datum:** zondag 14 maart 2021 17:38:04

---

Hi 10.2.e , 10.2.e (mocht je nog meelesen),  
 Ik zou willen voorstellen om dit zo te laten staan en de bronnen voor zich te laten spreken.  
 Gezien het een ongoing story is, zou ik niet teveel de details willen bespreken in de  
 beoordelingen.  
 In een werkdocument kunnen deze details wel benoemd worden.  
 Groet 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minInv.nl>  
**Verzonden:** Friday, March 12, 2021 9:30 AM  
**Aan:** 10.2.e 10.2.e )  
 10.2.e @minInv.nl>  
**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minInv.nl](mailto:positieflijstLNV@minInv.nl)>  
**Onderwerp:** RE: LG1 - Bunzing + Fret  
 Ho 10.2.e en 10.2.e ,  
 Ik ga zometeen mijn laptop en telefoon inleveren waardoor ik daarna niet meer bij mijn mail kan. Onderstaande vraag  
 was de enige die ik nog uit had staan, dus ik wilde dit graag overhevelen aan 10.2.e  
 Succes nog en tot de afsluitende borrel (ooit),  
 Groetjes,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e  
**Verzonden:** vrijdag 5 maart 2021 10:12  
**Aan:** 10.2.e  
**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minInv.nl](mailto:positieflijstLNV@minInv.nl)>  
**Onderwerp:** RE: LG1 - Bunzing + Fret  
 11.1  
 [Redacted]  
 [Redacted]  
 [Redacted]  
 [Redacted]  
 [Redacted]  
 [Redacted]  
 Groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e  
**Verzonden:** donderdag 4 maart 2021 17:17  
**Aan:** 10.2.e @minInv.nl>  
**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minInv.nl](mailto:positieflijstLNV@minInv.nl)>  
**Onderwerp:** RE: LG1 - Bunzing + Fret  
 Hoi 10.2.e ,  
 Uit de discussie met 10.2.e erbij kwam toen naar voren dat 11.1

---

[Redacted]  
 [Redacted]  
 Kan je dit in de literatuur terugvinden? Anders kan ik daar ook nog even naar kijken. Zal een vrij  
 recente bron zijn.  
 Groet 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minInv.nl>  
**Verzonden:** Tuesday, March 2, 2021 10:59 AM

**Aan:** 10.2.e

**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>

**Onderwerp:** LG1 - Bunzing + Fret

Hoi 10.2.e,

Ik was onderhand bij de Bunzing en de Fret aangekomen en heb daar nog een vraagje bij LG1.

Uit de discussie in Januari is gekomen dat wij de 11.1

Groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Zoönosen en sympatrie tussen wilde en gedomesticeerde geitachtigen  
**Datum:** maandag 15 maart 2021 08:51:19

---

Hey 10.2.e  
 Top! Ik zal het aanpassen. Dankjewel voor je reactie!  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e  
**Verzonden:** zondag 14 maart 2021 17:23  
**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl  
**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>  
**Onderwerp:** RE: Zoönosen en sympatrie tussen wilde en gedomesticeerde geitachtigen  
 Hoi 10.2.e  
 11.1

---

Goed werk!  
 Groet 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl  
**Verzonden:** Friday, March 12, 2021 2:11 PM  
**Aan:** 10.2.e  
**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](#)>  
**Onderwerp:** Zoönosen en sympatrie tussen wilde en gedomesticeerde geitachtigen  
 Hey 10.2.e ,  
 Ik heb nog eens gekeken naar LG1 bij de waliasteenbok, omdat 11.1

---

Ik kwam hierbij een artikel tegen waarin men omschreef dat waliasteenbokken sympatrisch leven met gedomesticeerde geiten in het Simien-gebergte van Ethiopië (Alemayehu *et al.*, 2011). 11.1

---

Daarentegen, 11.1

Ik vraag mij hierbij af 11.1

11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

Referenties:

- Alemayehu, K., Gizaw, S., Mekasha, Y., Haile, A. & Dessie, T. (2011). The probable genetic introgression between Walia ibex (*Capra walie*) and domestic goats (*Capra hircus*) at simien mountains national park (SMNP) in Ethiopia. *African Journal of Agricultural Research*. 6(4). 856-865.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Rolstaartbeer R1  
**Datum:** maandag 15 maart 2021 15:44:16

Hey 10.2.e ,  
 Helemaal top! Dankjewel voor het kijken en ik zal het aanpassen in de betreffende documenten.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** maandag 15 maart 2021 15:38

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Rolstaartbeer R1

Goed gevonden 10.2.e ,

Ja, dat is 11.1

10.2.e

Op ma 15 mrt. 2021 om 15:31 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e ,  
 11.1

Nu blijkt dit anders te zijn. Rolstaartberen hebben een home range van 10-50 ha gedeeld met een groep (Kays, 2009). Home ranges overlappen tussen individuen binnen de groep, maar niet tussen verschillende groepen, wat een indicatie is van het behouden van territoriumgrenzen. Rolstaartberen zijn waargenomen hun territorium te verdedigen tegen indringende soortgenoten die niet tot de groep behoorden en gebruiken geurmarkering (Kays & Gittleman, 1995; Kays & Gittleman, 2001).

11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Kays, R. W. (2009). Family Procyonidae (Raccoons). In D. Wilson & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World: Vol. 1. Carnivores* (pp. 504-531). Barcelona: Lynx.
- Kays, R. W. & Gittleman, J. L. (1995). Home Range Size and Social Behavior of Kinkajous (*Potos flavus*) in the Republic of Panama. *Biotropica*. 27(4). 530-534.
- Kays, R. W. & Gittleman, J. L. (2001). The social organization of the kinkajou *Potos flavus* (Procyonidae). *Journal of Zoology*. 253(4). 491-504.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: R1 Nijlroezet  
**Datum:** dinsdag 16 maart 2021 09:49:26

Hey 10.2.e ,  
 Het feit dat ze een grotendeels vliegend leven leiden maakt het inderdaad een stuk lastiger. 11.1

Bedankt voor het bespreken.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** maandag 15 maart 2021 19:19

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: R1 Nijlroezet

Hallo 10.2.e ,

Ik denk dat 11.1

10.2.e

Op ma 15 mrt. 2021 om 16:55 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e ,  
 11.1

e home range is afhankelijk van het voedselaanbod en kan tot 20 km<sup>2</sup> groot zijn (Lučan *et al.*, 2016). Markeergedrag is niet geobserveerd, maar nijlroezetten beschikken wel over geurklieren en gespecialiseerde geurharen rondom de klier (Kwiecinski & Griffiths, 1999; Mainoya & Howell, 1979). Verder is territoriaal gedrag alleen waargenomen in mannetjes tijdens het paarseizoen, waarbij ze actief het territorium verdedigen tegen andere mannetjes en hun dagritme hierop aanpassen (Barclay & Jacobs, 2011; Barclay *et al.*, 2017).

11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

Referenties:

- Barclay, R. & Jacobs, D. (2011). Differences in the foraging behaviour of male and female Egyptian fruit bats (*Rousettus aegyptiacus*). *Canadian Journal of Zoology*. 89(6). 466-473.
- Barclay, R. M. R., Jacobs, D. S., Harding, C. T., McKechnie, A. E., McCulloch, S. D., Markotter, W., Paweska, J. & Bringham, R. M. (2017). Thermoregulation by captive and free-ranging Egyptian rousette bats (*Rousettus aegyptiacus*) in South Africa. *Journal of Mammalogy*. 98(2). 572-578.
- Kwiecinski, G. & Griffiths, T. (1999). *Rousettus egyptiacus*. *Mammalian Species*. 611. 1-9.
- Lučan, R., Bartonička, T., Jedlička, P., Řeřucha, Š., Šálek, M., Čížek, M., Nicolaou, H. &

Horáček, I. (2016). Spatial activity and feeding ecology of the endangered northern population of the Egyptian fruit bat (*Rousettus aegyptiacus*). *Journal of Mammology*. 97(3). 815-822.

- Mainoya, J. R. & Howell, K. M. (1979). Histology of the neck 'glandular' skin patch in *Eidolon helvum*, *Rousettus aegyptiacus* and *R. angolensis* (Chiroptera: Pteropodidae). *Afr J Ecol*. 17. 159-164.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

10.2.e

10.2.e



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: S2 agoeti's  
**Datum:** woensdag 17 maart 2021 08:55:56

---

Hey 10.2.e,  
 Bedankt voor je antwoord! Fijn dat je er hetzelfde over denkt. Ik zal het vandaag aanpassen.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@hotmail.com>

**Verzonden:** dinsdag 16 maart 2021 20:11

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: S2 agoeti's

Ha 10.2.e;

Dank voor je reactie. Goed dat je nieuwe literatuur gevonden hebt. 11.1

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Hartelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**Verzonden:** vrijdag 12 maart 2021 16:05

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](#)>

**Onderwerp:** RE: S2 agoeti's

Bij deze nog de referenties, mijn excuses voor het ontbreken:

- Clark, M. M. & Galef Jr., B. G. (1977). Patterns of Agonistic Interaction and Space Utilization by Agoutis (*Dasyprocta punctata*). *Behavioral Biology*. 20. 135-140.
  - Maher, C. R. & Burger, J. R. (2016). Chapter 2: Diversity of social behavior in caviomorph rodents. In L. E. Ebensperger & L. D. Hayes, *Sociobiology of Caviomorph Rodents: An Integrative Approach* (pp. 28-58). Hoboken: John Wiley & Sons, Ltd.
- 

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** vrijdag 12 maart 2021 16:02

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](#)>

**Onderwerp:** S2 agoeti's

Hey 10.2.e,

Ik ben bezig de gescoorde G's nog eens na te lopen en ik heb nieuwe literatuur gevonden over de aanwezigheid van een dominantiehiërarchie bij agoeti's. 11.1

[redacted]

Zo is er evidentie van enige vorm van sociale structuur bij 6 van de 13 soorten agoeti's (*Dasyproctidae*) waargenomen, waaronder de door ons te beoordelen Midden-Amerikaanse agoeti (*Dasyprocta punctata*) en de goudhaas (*Dasyprocta leporina*). Deze twee soorten leven solitair, in paartjes of in kleine familiegroepen bestaande uit ouderlijk paar en nageslacht. Tevens is er sprake van enorme overlap tussen de home ranges bij deze soorten (Maher & Burger, 2016). Daarbij is bij de Midden-Amerikaanse agoeti waargenomen dat ze in het geval van een hoge voedseldichtheid niet-verwante soortgenoten tolereren, gezamenlijk gebruik maken van de voedselbron en een dominantiehiërarchie vormen (Clark & Galef Jr., 1977).

Wat is jouw mening hierover? 11.1

[redacted]

[redacted]

11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Laaglandtapir  
**Datum:** woensdag 17 maart 2021 12:02:11

---

Dag 10.2.e;

Ik heb zojuist de laaglandtapir nog een keer helemaal doorlopen en de conclusie aangevuld. Dankzij jouw aanvullende informatie is het een erg mooie, gedetailleerde beschrijving geworden, complimenten!

Groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** woensdag 17 maart 2021 09:08

**Aan:** 10.2.e @hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Laaglandtapir

Hey 10.2.e,

Het gebruiken van internationale bronnen heeft al meerdere keren goede info opgeleverd, 10.2.e

Russische en Chinese literatuur is dan nog net een stap lastiger vanwege het unieke schrift. Ik heb bij die literatuur al eens google translate geprobeerd te gebruiken, maar dat mist in zijn huidige staat vaak de benodigde nuance waardoor de interpretatie van de bron onbetrouwbaar wordt.

Ik heb de bronnen en nieuwe stukjes tekst aan het definitieve document van de laaglandtapir toegevoegd en de Scores tabel ge-update, dus als je er een laatste blik op wil werpen zou dat fijn zijn.

Nogmaals bedankt voor je inzicht.

Vriendelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @hotmail.com>

**Verzonden:** dinsdag 16 maart 2021 21:29

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Laaglandtapir

Ha 10.2.e;

Kijk, ik heb al vaker geroepen dat we ons niet tot Engelse, Duitse, Nederlandse en Franse literatuur moeten beperken. Het begon al bij de grootoorspringmuis, waar ik gesuggereerd heb om ook naar Chinese en Russische literatuur te zoeken, puur omdat de soort daar voorkomt. En nu zijn wij in Nederland wel internationaal georganiseerd, maar zeker dergelijk 'grote landen' hebben minder dan wij de noodzaak in het Engels te publiceren. Top dus dat je Spaanse en Portugese literatuur er op nageslagen hebt.

Op mijn 'to do-lijst' staat om de tapir op consistentie te beoordelen. 11.1

Pas het dus aan, inclusief toevoegen van de nieuwe bronnen aan de literatuurlijst, en geef me dan een seintje, dan loop ik hem nog één keer na, ook op consistentie en ik maak hem dan definitief.

Ik hoop dat je dat morgen lukt, want eigenlijk heb ik morgen de hele dag gereserveerd voor onze college; donderdag zit ik de hele dag vol met andere afspraken.

Hartelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** maandag 15 maart 2021 09:36

**Aan:** 10.2.e @hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** Laaglandtapir

Hey 10.2.e,

Ik heb bij de laaglandtapir nog wat onduidelijkheden geprobeerd op te lossen door in de Spaanse en Portugese literatuur te duiken en heb hiermee informatie gevonden 11.1

Ik heb hieronder een kleine toelichting gegeven bij elke risicofactor. Ben jij het eens met de conclusies die ik hier maak?

- R1: Laaglandtapirs hebben home ranges van 1-14 km<sup>2</sup> met overlap van 33-43% tussen de home ranges, maar laaglandtapirs zijn waargenomen de grenzen de patrouilleren. De aanverwante soort de Baird's tapir heeft overeenkomsten in ecologie en vertoont hetzelfde gedrag. Bij de Baird's tapir is ook waargenomen dat ze latrines langs de grenzen gebruiken en dat ze soortgenoten verjagen wanneer ze elkaar tegenkomen (Pinho *et al.*, 2014).

11.1

- R3: Cañas (2010) omschrijft een vrouwtjes laaglandtapir die na 21 dagen is bezweken onder stress-gerelateerde pathologie, hoogstwaarschijnlijk *capture myopathy*. Lira-Torres *et al.* (2014) omschrijft voorzorgsmaatregelen bij het sederen en hanteren van tapirs om *capture myopathy* te voorkomen. 11.1

- S2: Laaglandtapirs leven solitair, maar hebben overlap in home ranges. Montenegro (1998) beschrijft dat er bij gedeelde bronnen als zoutlikken en voedselbronnen sprake is van een dominantiehiërarchie, 11.1

Ik ben benieuwd naar je inzicht en als je opmerkingen hebt, hoor ik het graag.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Cañas, L. F. S. (2010). Uso do espaço e atividade de *Tapirus terrestris* em uma área do pantanal sul. *Master's Dissertation*. Federal University of Mato Grosso do Sul.
- Lira-Torres, I., Pérez-Flores, J., Briones-Salas, M. & Carrera-Treviño, R. (2014). Methods of capture and chemical restraint of Baird's tapir (*Tapirus bairdii*) in the Southeast of Mexico. *Quehacer Científico en Chiapas*. 9(1). 35-46.
- Montenegro, O. L. (1998). The behavior of lowland tapir (*Tapirus terrestris*) at a natural mineral lick in the Peruvian Amazon. *Master's Dissertation*. University of Florida.
- Pinho, G. M., Gonçalves da Silva, A., Hrbek, T., Venticinque, E. M. & Farias, I. P. (2014) Kinship and Social Behavior of Lowland Tapirs (*Tapirus terrestris*) in a Central Amazon Landscape. *PLoS ONE*. 9(3). e92507.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Bruine beer S2  
**Datum:** woensdag 17 maart 2021 13:42:24

Hey 10.2.e ,  
 Helemaal top! Dankjewel voor je snelle reactie. Ik pas het gelijk aan. Het is altijd een beetje lastig met soorten die zo wijdverspreid voorkomen met veel verschillende ondersoorten en leefsituaties. Hier liepen we eerder ook al tegenaan met de wolf die populaties in bijna ieder klimaat heeft. De variatie maakt het zo fascinerend!

Vriendelijke groet,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** woensdag 17 maart 2021 13:39

**Aan:** 10.2.e 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Bruine beer S2

Dat is een leuke vondst 10.2.e! Mooi zo, en het is heel overtuigende evidentie. Ik had er niet zo aan gedacht, omdat in Europa de beren zo schaars zijn dat dit gedrag moeilijk is waar te nemen!

11.1

10.2.e

Op wo 17 mrt. 2021 om 13:36 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e ,

Ik heb een blik geworpen op 11.1

Bruine beren (*Ursus arctos*) kunnen enorme home range hebben afhankelijk van de populatie (tot 30.000 km<sup>2</sup>) en home ranges overlappen behoorlijk (Garshelis, 2009). In gebieden waar de dichtheid van de beren relatief hoog ligt zoals in Yellowstone National Park is uitvoerig de dominantiehiërarchie bestudeerd op aggregatieplekken zoals gezamenlijke foerageerplekken. Grizzly beren (*U. a. horribilis*) in dit gebied hebben een hiërarchie met een dominant mannetje aan de top, gevolgd door subordinate mannetjes, *contender* vrouwtjes en *non-contender* vrouwtjes. Rang correleert positief met massa en agressie en de hiërarchieën zijn instabiel en onvoorspelbaar op jaarbasis (Steyaert *et al.*, 2012).

11.1

Ben jij het hiermee eens?

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Garshelis, D. (2009). Family Ursidae (Bears). In D. Wilson, & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World: Vol. 1. Carnivores* (pp. 448-497). Barcelona: Lynx Edicions.
- Steyaert, S. M. J. G., Endrestøl, A., Hackländer, K., Swenson, J. E. & Zedrosser, A. (2012). The mating system of the brown bear *Ursus arctos*. *Mammal Review*. 42(1). 12-34.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Agenda morgen  
**Datum:** donderdag 18 maart 2021 11:08:39  
**Bijlagen:** [Agenda\\_2021\\_19\\_maart\\_bijeenkomst\\_beoordelingscommissie\\_huis- en hobbydierenlijst.docx](#)

---

Ha 10.2.e,  
Hierbij de agenda van morgen. Daarnaast zag ik in de notulen van de vorige bijeenkomst dat jij nog verder zou schrijven aan het CBB stuk. Is dat nog gelukt?  
Groeten,  
10.2.e



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
18-03-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD / 19215599

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Overleg beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	19 maart 2021, 13.00- 16.00 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Advies
  - a. Doorlopen opmerkingen
  - b. Besluit wildvang/fok
  - c. Voorbeeld van varken en konijn
  - d. Bedenken van een titel
  - e. Begrippenlijst doornemen
  - f. Afspraken maken over planning richting leescommissie
3. Beoordelingen
  - a. Afspraak maken over schrijven toelichtingen
  - b. Resultaten statistische analyse
4. Consistentie diersoorten
  - a. Gerbillinae
  - b. Murinae + deomvinae
  - c. Cricetidae
  - d. Turkmeense muishamster, gambiahamsterrat, degoe en koeroero
  - e. Equidae en laaglandtapir
  - f. Herpestidae
  - g. Mustelidae
  - h. Rolstaartbeer, bruine beer, gestreepte skunk
  - i. Viverridae
5. Vaststellen:
  - a. Notulen 05-03-2021 (zie map notulen)
6. Rondvraag en afsluiting

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Actiepunt uit notulen  
**Datum:** donderdag 18 maart 2021 11:29:51

---

Goed om te horen. Wat mij betreft laten we het dan zo.

Groeten,

10.2.e

**Van:** 10.2.e <[redacted]@gmail.com>

**Verzonden:** donderdag 18 maart 2021 11:24

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**CC:** 10.2.e <[redacted]> [Positieflijst](#) <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Actiepunt uit notulen

Ja, ik was me er van bewust, maar 11.1

[redacted] Als jullie vinden van niet laat het dan snel weten, dan werk ik er aan!

10.2.e

Op do 18 mrt. 2021 om 11:00 schreef 10.2.e <[redacted]>

10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>:

Hallo 10.2.e (er 10.2.e cc),

Ik was de notulen van de vorige bijeenkomst zojuist aan het bekijken en ik kwam een actiepunt tegen waar volgens mij nog iets gedaan mee moet worden:

- N.a.v. 10.2.e stuk (punt "g" in het document "Besluit CBB") is besloten om in het advies stuk op te nemen hoe bij gehouden dieren bedoeld en onbedoelde selectie plaatsvindt, maar deze dieren daardoor niet noodzakelijkerwijs beter aangepast raken aan leven met de mens (zie de nog steeds bestaande problemen met eeuwenlang gehouden gedomesticeerde dieren). 10.2.e zou dit schrijven en 10.2.e zou meelezen.

Het stuk waar het over gaat staat in de map Agenda's voor vergadering, "Besluit CBB". Ik weet niet of jij nog kans ziet om hier aan te werken 10.2.e en of er wetenschappelijke literatuur is over dit specifieke punt? We kunnen het er vrijdag eventueel ook eerst over hebben tijdens het bespreken van het advies, want ik moet zeggen dat bij mij dit punt wat is weggezaakt.

Groeten,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

10.2.e



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: G'tjes Turkmeense muishamster  
**Datum:** donderdag 18 maart 2021 14:51:43  
**Bijlagen:** [image001.jpg](#)

---

Hey 10.2.e

Dankjewel voor je inzicht in de risicofactoren. Ik ga het aanpassen.

Sorry voor de ongemakkelijke timing van de G'tjes-herziening. Je consistentiechecks zijn desalniettemin erg waardevol! Ben benieuwd of de muishamster nu meer in-line valt met de andere kleine knaagdieren.

Vriendelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** donderdag 18 maart 2021 14:47

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: G'tjes Turkmeense muishamster

Hoi 10.2.e

Goed werk, zie onder.

Heb vandaag net de evaluatie van de muishamster gedaan, 11.1

Groet 10.2.e

10.2.e

---

**From:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Sent:** donderdag 18 maart 2021 14:01

**To:** 10.2.e

**Cc:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](#)>

**Subject:** G'tjes Turkmeense muishamster

Hey 10.2.e,

Ik ben met mijn kruistocht om G'tjes te herzien bij de Turkmeense muishamster (*Calomyscus bailwardi*) beland en wil graag jouw mening weten over nieuw gevonden info. De Turkmeense muishamster scoorde een G op V3, R1, S1 en S2. Ik heb met name gezocht op familie- en genusniveau, Calomyscidae en *Calomyscus* respectievelijk, waardoor ik hoop dat een aantal G's bij deze soort opgelost kunnen worden.

- V3: Turkmeense muishamsters doen aan larderhoarden en maken een voedselvoorraad aan in hun hol om de winter door te komen (Grzimek, 2004; Roots, 2006). 11.1
- R1: Turkmeense muishamsters zijn sociale knaagdieren die zelden agressief gedrag naar elkaar vertonen en solitair of in familiegroepen leven afhankelijk van de populatiedichtheid (Hamidi *et al.*, 2018; Kilpatrick, 2017; Kryštufek & Vohralík, 2006). Calomyscidae hebben geen geurklieren (Kelt & Patton, 2020). 11.1

11.1

- S1: 11.1  
Aanverwante soort met overeenkomsten in ecologie en sociaal gedrag de Goodwin's muishamster (*C. elburzensis*) leeft paarsgewijs (Hamidi *et al.*, 2018). Hamidi *et al.* (2017) beschrijft dat Turkmeense muishamsters solitair, maar ook paarsgewijs of in familiegroepen leven. 11.1
- S2: Turkmeense muishamsters leven solitair, paarsgewijs of in familiegroepen. Agonistisch gedrag tussen soortgenoten is zeldzaam (Hamidi *et al.*, 2017). Er is geen evidentie van een dominantiehiërarchie. 11.1

o 11.1

Wat vind jij van deze nieuwe informatie? Is het voldoende om enkele of alle bovengenoemde G's op te lossen?

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

#### Referenties:

- Grzimek, B. (2004). Species Accounts; Mouse-like hamster. In D. Kleiman, V. Geist & M. McDade, *Grzimek's animal life encyclopedia Vol. 16* (2nd ed., pp. 288). Detroit: Gale.
- Hamidi, K., Darvish, J. & Matin, M. M. (2017). Ecological survey of two Calomyscidae species; Goodwin's brush-tailed mouse and Hotson's brush-tailed mouse (Rodentia) in the eastern parts of Iran. *Acta Ecologica Sinica*. 37. 105-114.
- Hamidi, K., Darvish, J. & Matin, M. M. (2018). Potential use of brush-tailed mice for evolutionary developmental biology studies: *Calomyscus elburzensis* as an appropriate rodent model. *Journal of Wildlife and Biodiversity*. 2(2). 6-14.
- Kelt, D. A. & Patton, J. L. (2020). Family Calomyscidae (brush-tailed mice). In D. A. Kelt & J. L. Patton, *A Manual of the Mammalia: An Homage to Lawlor's "Handbook to the Orders and Families of Living Mammals"* (pp. 115). Chicago: University of Chicago Press.
- Kryštufek, B. & Vohralík, V. (2006). Family: Calomyscidae Vorontsov and Potapova, 1979. In B. Kryštufek & V. Vohralík, *Mammals of Turkey and Cyprus Rodentia II: Cricetinae, Muridae, Spalacidae, Calomyscidae, Capromyidae, Hystricidae, Castoridae* (pp. 280-288). Koper: Univerza na Primorskem.
- Roots, C. (2006). Chapter 6: Deep Sleepers. In C. Roots, *Hibernation* (pp. 121-152). Westport: Greenwood Publishing Group.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: SARS en COVID bij de Aziatische civetkatten  
**Datum:** vrijdag 19 maart 2021 12:14:41

---

Hey 10.2.e en 10.2.e,

Dankjewel voor het nader bekijken en verduidelijken van de SARS-CoV situatie bij de Aziatische civetkatten. Dit maakt het voor mij wel een stuk duidelijker hoe de nuance bij deze dieren precies zit.

Dus in summatie:

- 11.1
- 
- 
- 
- 
- 

Ik zal de Viverridae controleren of het inhoudelijk overeen komt. Nogmaals bedankt voor het nader bekijken van dit onderwerp.

Vriendelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** vrijdag 19 maart 2021 11:50

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** 10.2.e @nvwa.nl>

**Onderwerp:** RE: SARS en COVID bij de Aziatische civetkatten

Hoi 10.2.e,

Even op een rijtje per coronavirus. Ik kopieer 10.2.e even mee, zodat hij kan aanvullen als ik iets mis.

Geel gearceerd in jouw eerder email hieronder nog een reactie op een artikel wat je noemt.

Wat betreft SARS-CoV is dit onze onderbouwing voor signaleringen bij loewak, Indische civetkat en beerarter:

11.1

[Redacted text block containing multiple lines of text, mostly obscured by grey bars]

Zie ook:

[Promed Post - ProMED-mail](#)

Hartelijke groet,

10.2.e

---

Van: 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Verzonden: Monday, March 15, 2021 8:57 AM

Aan: 10.2.e <[redacted]>

CC: Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>; 10.2.e <[redacted]@nvwa.nl>

Onderwerp: RE: SARS en COVID bij de Aziatische civetkatten

Hey 10.2.e,

Dankjewel dat je het nog even wil nakijken. Ik vond het vooral tekstueel raar staan om te stellen dat er een zeer-hoog risico zoönose was aangetoond, maar dat er slechts een signalerende score aan werd toegewezen. Als 10.2.e en jij het al uitvoerig hebben besproken, dan vertrouw ik daar volledig op. De conclusie van deze discussie was mij niet zo helder bijgebleven, vandaar dat ik even verhaal kwam halen.

Dankjewel voor je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

---

Van: 10.2.e <[redacted]>

Verzonden: zondag 14 maart 2021 17:34

Aan: 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

CC: Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>; 10.2.e <[redacted]@nvwa.nl>

Onderwerp: RE: SARS en COVID bij de Aziatische civetkatten

Hoi 10.2.e

Deze zal ik ook nog nakijken. Wordt later deze week.

We hebben het met 10.2.e toen uitgebreid bediscussieerd om dit onderscheid te maken, gebaseerd op epidemiologische kennis vanuit de uitbraak van SARS. We waren het hier toen goed over eens meen ik. Maar ik moet er ook even naar graven. Ik kopieer 10.2.e mee, misschien kan hij ook nog reageren op het verschil in beoordeling van de verschillende viverridae tav SARS....

Groet 10.2.e

---

Van: 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Verzonden: Wednesday, March 10, 2021 1:30 PM

Aan: 10.2.e <[redacted]>

CC: Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>

Onderwerp: SARS en COVID bij de Aziatische civetkatten

Hey 10.2.e,

Ik kom er niet helemaal uit bij LG1 bij de Aziatische civetkatten (Indische civetkat, loewak en beermarter) en vroeg mij af of jij mij kon helpen.

Bij de loewak (*Paradoxurus hermaphroditus*) is een aan SARS-CoV-2 verwant virus aangetoond en bij de aanverwante soort binnen dezelfde familie (Viverridae) de witsnorpalmroller (*Paguma larvata*) is het SARS Coronavirus aangetoond (Li *et al.*, 2020; Shi & Hu, 2008). 11.1

[redacted] Aziatische Viverridae worden tevens gezien als  
hoogstwaarschijnlijke reservoirs voor SARS-CoV-2 en verwanten (Becker *et al.*, 2020). Dit is  
een modelleer studie geweest, om te voorspellen waar monsters genomen dienen te  
worden om evidence te vinden. Geen bewijs voor aangetoond zijn bij de viverridae.

11.1

Hierop aansluitend hadden wij als ondersteuners nog de vraag wat we tekstueel moeten doen met het onderscheid maken tussen fok en wildvang. Moeten we dit wel meenemen in de afsluitende zin bij LG1 of laten we dit achterwegen?

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Becker, D. J., Albery, G. F., Sjodin, A. R., Poisot, T., Dallas, T. A., Eskew, E. A., Farrell, M. J., Guth, S., Han, B. A., Simmons, N. B., Stock, M., Teeling, E. C. & Carlson, C. J. (2020). Predicting wildlife hosts of betacoronaviruses for SARS-CoV-2 sampling prioritization: a modeling study. *BioRxiv*. 111344.
- Li, C., Yang, Y. & Ren, L. (2020). Genetic evolution analysis of 2019 novel coronavirus and coronavirus from other species. *Infection, Genetics and Evolution*. 104285.
- Shi, Z. & Hu, Z. (2008). A review of studies on animal reservoirs of the SARS coronavirus. *Virus Research*. 133(1). 74-87.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

## Bijeenkomst 19-03-2021

### Actiepunten

- Volgende week komen we bij elkaar
- 10.2.e verwerkt laatste opmerkingen in het advies.
- 10.2.e zoekt op wat wettelijk is toegestaan wat betreft onthoornen, bijvijlen etc., omdat dit opgesomd staat in het advies
- 10.2.e kan mogelijk volgende week al contact opnemen met leescommissie om aan te geven dat het rapport bijna klaar is om gelezen te worden.
- Tabellen moeten aan het eind opnieuw worden ingevoegd, wanneer 10.2.e klaar is met G's wegwerken. Eindscore in de bijlage wordt taxonomisch gesorteerd met Latijnse namen erbij.
- Iedereen gaat door de begrippenlijst heen (zie map Advies). Ondersteuners voegen in ieder geval uitleg over CITES-bijlagen toe.
- Ondersteuners gaan format voor toelichting schrijven. Eventueel collegeleden inschakelen als het teveel werk is.
- 11.1
- Ondersteuners werken aan het paard om variatie in rassen aan te geven (LG2, R3, T1). Bij alle dieren waarvoor relevant geldt :variatie in rassen moet ook in eindscoretabel komen.
- 10.2.e zet SPSS analyse op de samenwerkingsruimte (map advies→statistiek) voor collegeleden om te bekijken. Volgende week eventueel op terugkomen.

### Besluiten

#### Zoönosen

- De tekst over fok/wildvang die er nu staat moet opnieuw geformuleerd worden. Erkennen dat er verschillen tussen fok en wildvangpopulaties kunnen zijn, maar dat daar geen zicht op is, dus dat het adviescollege dit niet kan meewegen in de beoordeling. Er kunnen hierover geen generalisaties worden gemaakt, omdat het per fok/wildvang populatie kan verschillen. Eventueel kijken naar formulering laatste zin bij habituatie en hier een variant van te maken voor fok/wildvang tekst: [...] is niet vatbaar om meegewogen te worden in de beoordeling van diersoorten.

#### Toelichting in samenvatting beoordeling

- Kernpunten van de toelichting vormen:
  - Altijd minimaal 1 zin over gezondheid mens en minimaal 1 zin over welzijn dier.
  - Een F kan kort worden toegelicht: gaat het om letselschade of zoönose risico.
  - Over dierenwelzijn categorieën aangeven, hoeveel van de 4 categorieën scoren.
  - CITES is niet relevant in de beoordeling dus wordt alleen in de begrippenlijst toegelicht.

#### Leescommissie

- Bedoeling is om volgende week alles af te ronden. Kleine puntjes zoals laatste toelichtingen verwerken, kunnen parallel verlopen aan het proces met leescommissie.
- Parallel aan Leescommissie zal LNV en 10.2.e gaan meelesen.
- Leescommissie minimaal een week of twee geven om te lezen.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Stekelmuizen (Deomyinae)  
**Datum:** dinsdag 23 maart 2021 15:39:14

Hey 10.2.e  
 Helemaal top! Ja, 11.1 omdat een nest meerdere functies heeft dan alleen het grootbrengen van jongen. Fijn om te horen dat je het er mee eens bent. Dit geldt inderdaad voor alle 4 de soorten. 11.1

Bedankt voor het nakijken en ik zal het verder aanpassen.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>  
**Verzonden:** dinsdag 23 maart 2021 15:33  
**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>  
**Onderwerp:** Re: Stekelmuizen (Deomyinae)

11.1

Mooi zo! dat geldt meteen voor 4 soorten neem ik aan.

10.2.e

Op di 23 mrt. 2021 om 15:09 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e

Ik heb weer wat G'tjes weg kunnen werken geloof ik. Ditmaal bij de stekelmuisen.

11.1

Onderstaand heb ik mijn beredenering bij elke risicofactor toegelicht. Ik ben momenteel alleen bezig geweest met de dwergstekelmuis, maar deze informatie heeft ook betrekking tot de andere stekelmuisen op onze lijst. De gevonden data bij R1, R2 en S2 zijn namelijk vrij homogeen bij de meeste soorten binnen het genus (*Acomys*).

- R1: 11.1  
 (Rozenfeld *et al.*, 1994). 11.1  
 (Haughton *et al.*, 2016). 11.1  
 (Denys *et al.*, 2017; Fleming & Nicolson, 2002). 11.1
- R2: 11.1  
 (Medger *et al.*, 2012; Rozenfeld *et al.*, 1994).
- S2: 11.1 (Denys *et al.*, 2017). 11.1  
 (Cížková *et al.*, 2011; Frynta *et al.*, 2011; Haughton *et al.*, 2016; Maden & Varholick, 2020; Nováková *et al.*, 2008).

Wat vind je van de gevonden info? Kan ik het zo aanpassen bij de stekelmuisen? Als ik tegenstrijdige informatie vind bij de andere stekelmuisen zal ik het zo snel mogelijk laten weten.

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Cížková, B., Šumbera, R. & Frynta, D. (2011). A new member or an intruder: how do Sinai spiny mouse (*Acomys dimidiatus*) families respond to a male newcomer? *Behaviour*. 148. 889-908.
- Denys, C., Taylor, P., Burgin, C., Aplin, K., Fabre, P.-H., Haslauer, R., . . . Menzies, J. (2017). Family MURIDAE (TRUE MICE AND RATS, GERBILS AND RELATIVES). In D. Wilson, T. Lacher Jr. & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World. Vol. 7. Rodents II* (pp. 536-886). Barcelona: Lynx Edicions.
- Fleming, P. A. & Nicolson, S. W. (2002). Opportunistic breeding in the Cape spiny mouse (*Acomys subspinosus*). *African Zoology*. 37(1). 101-105.
- Frynta, D., Fraňková, M., Cížková, B., Skarlandtová, H., Galeštoková, K., Průšová, K., Šmilauer, P. & Šumbera, R. (2011). Social and life history correlates of litter size in captive colonies of precocial spiny mice (*Acomys*). *Acta Theriol.* 56. 289-295.
- Haughton, C., Gawriluk, T. & Seifert, A. (2016). The Biology and Husbandry of the African Spiny Mouse (*Acomys cahirinus*) and the Research Uses of a Laboratory Colony. *Journal of American Association for Laboratory Animal Science*. 55(1). 9-17.
- Maden, M. & Varholick, J. A. (2020). Model systems for regeneration: the spiny mouse, *Acomys cahirinus*. *Development*. 147. 1-10.
- Medger, K., Chimimba, C. & Bennett, N. (2012). Seasonal Changes in reproductive development in male spiny mice (*Acomys spinosissimus*) from South Africa. *Mammalian Biology*. 77. 153-159.
- Nováková, M., Palme, R., Kotalová, H., Janský, L. & Frynta, D. (2008). The effects of sex, age and commensal way of life on levels of fecal glucocorticoid metabolites in spiny mice (*Acomys cahirinus*). *Physiology & Behavior*. 95. 187-193.
- Rozenfeld, F. M., Rasmont, R. & Haim, A. (1994). Home site scent marking with urine and an oral secretion in the golden spiny mouse (*Acomys russatus*). *Israel Journal of Zoology*. 40(2). 161-172.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

10.2.e

10.2.e



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Agenda vrijdag  
**Datum:** dinsdag 23 maart 2021 17:47:19  
**Bijlagen:** [Agenda 2021 26 maart bijeenkomst beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst.docx](#)

---

Dag 10.2.e,  
Hierbij de agenda voor vrijdag. Is dit in orde zo?  
Groeten,  
10.2.e



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
23-03-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD / 19215599

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Overleg beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	26 maart 2021, 13.00- 16.00 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Advies
  - a. Uitzoekwerk 10.2.e: wat is wettelijk toegestaan wat betreft ingrepen aan dier (onthoornen etc.)
  - b. Nalopen laatste opmerkingen in het advies
3. Wie doet wat richting leescommissie
  - a. Invoegen en controleren van bijlagen en tabellen + verwijzingen in de tekst
  - b. Opmaak van het advies
  - c. Schrijven toelichtingen in de beoordelingen
4. Plannen volgende bijeenkomst
5. Vaststellen:
  - a. Notulen 19-03-2021 (zie map notulen)
6. Rondvraag en afsluiting

Van: 10.2.e  
 Aan: 10.2.e  
 Cc: [Positieflijst](#)  
 Onderwerp: R1 gerbils  
 Datum: woensdag 24 maart 2021 11:47:39

---

Hey 10.2.e ,

Ik heb een vraag over R1 bij de Gerbillinae: 11.1

Ik heb hier bijvoorbeeld de bleke gerbil (*Gerbillus perpallidus*), 11.1

Home ranges binnen het genus *Gerbillus* variëren enorm van 30-2100 m<sup>2</sup> en de gehele subfamilie Gerbillinae doet aan geurmarkeren met o.a. territoriale doeleinden bij de meer territoriale soorten (Denys *et al.*, 2017; Gromov, 2015; Idris & Tripathi, 2011). Dit gedrag is bij andere gerbil-soorten in detail beschreven, in zowel de wetenschappelijke literatuur als de houderij-info. Van de bleke gerbil is wel bekend dat de home ranges exclusief zijn en extensief worden verdedigd (Goltsman & Volodin, 1997; Gromov & Ilchenko, 2007; Tchabovsky *et al.*, 2019). 11.1

Wat vind jij hier van? Ben je het eens met deze beoordeling?  
Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

#### Referenties:

- Denys, C., Taylor, P., Burgin, C., Aplin, K., Fabre, P.-H., Haslauer, R., . . . Menzies, J. (2017). Family MURIDAE (TRUE MICE AND RATS, GERBILS AND RELATIVES). In D. Wilson, T. Lacher Jr. & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World. Vol. 7. Rodents II* (pp. 536-886). Barcelona: Lynx Edicions.
- Goltsman, M. & Volodin, I. (1997). Temporal Pattern of Agonistic Interaction in Two Gerbil Species (*Rhombomys opimus* en *Gerbillus perpallidus*) Differing in Resistance to Social Pressure. *Ethology*. 103. 1051-1059.
- Gromov, V. S. (2005). Scent marking in gerbils and its possible functions. *Russian J Theriol*. 14(1). 113-126.
- Gromov, V. & Ilchenko, O. (2007). The use of space and social organization in pallid gerbils (*Gerbillus perpallidus*) under semi-natural conditions. *Zoologicheskii zhurnal*. 86(9). 1131-1140.
- Idris, M. & Tripathi, R. S. (2011). Behavioural responses of desert gerbil, *Meriones hurrianae* after removal of scent marking gland. *Indian Journal of Experimental Biology*. 49. 555-557.
- Tchabovsky, A., Savinetskaya, L., Ovchinnikova, N., Safonova, A., Ilchenko, O., Sapozhnikova, S. & Vasilieva, N. (2019). Sociability and pair-bonding in gerbils: a comparative experimental study. *Current Zoology*. 65(4). 363-373.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Gambiahamsterrat R1 en S2  
**Datum:** woensdag 24 maart 2021 12:45:38  
**Bijlagen:** [image001.jpg](#)

---

Goed bezig 10.2.e,  
 Eens met beide scores.  
 Groet 10.2.e  
 10.2.e

10.2.e

---

**From:** 10.2.e @minInv.nl>

**Sent:** dinsdag 23 maart 2021 11:47

**To:** 10.2.e

**Cc:** Positieflijst <positieflijstLNV@minInv.nl>

**Subject:** Gambiahamsterrat R1 en S2

Hey 10.2.e,

Daar ben ik weer. Dit keer met een vraag over 11.1 (*Cricetomys gambianus*). 11.1

Na een goede duik in de literatuur vind ik het volgende:

- R1: Gambiahamsterratten hebben een home range van gemiddeld 5 ha. Populatiedichtheden kunnen hoog oplopen in optimale omgevingen, waarbij home ranges sterk overlappen (Duplantier & Granjon, 2013; Goodman & Monadjem, 2017). Geurmarkering binnen de subfamilie (Cricetomyinae) komt voor, maar zelden met territoriale doeleinden (Choate, 1972; Ewer, 1967; Freeman & Ophir, 2018). 11.1
- S2: Gambiahamsterratten leven solitair, maar hebben overlap in home ranges (Goodman & Monadjem, 2017). Tijdens het paarseizoen ontstaat er een dominantiehiërarchie tussen de mannetjes, waarbij de voortplanting van andere mannetjes wordt onderdrukt (Ewer, 1967; Freeman & Ophir, 2018). 11.1

Ben je het eens met deze herziening? Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Choate, T. S. (1972). Behavioural studies on Some Rhodesian Rodents. *Zoologica Africana*. 7(1). 103-118.
- Duplantier, J.-M., & Granjon, L. (2013). *Cricetomys gambianus* Gambian Giant Pouched Rat. In D. Happold, *Mammals of Africa. Volume III: Rodents, Hares and Rabbits* (pp. 159-161). London: Bloomsbury Publishing.
- Ewer, R. (1967). The Behaviour of the African Giant Rat (*Cricetomys gambianus* Waterhouse). *Zeitschrift für Tierpsychologie*. 24(1). 6-79.
- Freeman, A. R. & Ophir, A. G. (2018). Scent-marking behavior of the southern giant pouched rat (*Creceomys ansorgei*). *Journal of Mammalogy*. 99(6). 1430-1435.
- Goodman, S. & Monadjem, A. (2017). Family NESOMYIDAE (POUCHED RATS, CLIMBING MICE AND FAT MICE). In D. Wilson, T. Lacher & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World. Vol 7. Rodents II* (pp. 156-204). Barcelona: Lynx Edicions.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: S2 kleine woestijnspringmuis  
**Datum:** woensdag 24 maart 2021 12:49:51  
**Bijlagen:** [image001.jpg](#)

---

Hoi 10.2.e

Lijkt me een heldere argumentatie. 11.1

Groet 10.2.e

10.2.e

10.2.e

---

**From:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Sent:** maandag 22 maart 2021 14:50

**To:** 10.2.e

**Cc:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Subject:** S2 kleine woestijnspringmuis

Hey 10.2.e,

Ik heb een vraagje over de kleine woestijnspringmuis. 10.2.e heeft deze groep (Dipodidae) als laatste behandeld, maar hij heeft zijn handen vol aan het advies, dus ik vroeg mij af of jij mij verder kon helpen.

11.1 In de literatuur staat beschreven dat ze solitair kunnen leven, maar ook in kleine groepen. Wanneer ze in groepen voorkomen, bewegen ze onafhankelijk van elkaar (Al-Mutairi *et al.*, 2012; Happold, 1967; Randall, 1994). Tijdens het paarseizoen reageren mannetjes agressief naar elkaar en wanneer er in gevangenschap een nieuw individu wordt geïntroduceerd binnen een stabiele groep, resulteert dit in een grootschalig conflict binnen de gehele groep (Happold, 1967; Hart *et al.*, 2020). 11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Al-Mutairi, M., Mata, F. & Bhuller, R. (2012). The effect of habitat degradation, season and gender on morphological parameters of lesser jerboas (*Jaculus jaculus* L.) in Kuwait. *Animal Biodiversity and Conservation*. 35(1). 119-124.
- Happold, D. (1967). Biology of the jerboa, *Jaculus jaculus butleri* (Rodentia, Dipodidae), in the Sudan. *Journal of Zoology*. 151. 257-275.
- Hart, D., Alharbi, Y., Bennett, N., Schoeman, K., Amor, N., Mohammed, O. & Alagaili, A. (2020). Shedding light on the role of photoperiod, rainfall and ambient temperature on the breeding physiology of male Lesser Egyptian jerboa (*Jaculus jaculus*) from central Saudi Arabia. *Journal of Zoology*. 311(3). 1-10.
- Randall, J. A. (1994). Convergences and Divergences in Communication and Social Organisation of Desert Rodents. *Aust J Zool*. 42. 405-433.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Pluimstaartgerbil  
**Datum:** donderdag 25 maart 2021 12:21:16

Hey 10.2.e  
 Bedankt voor je reactie! 11.1

Vriendelijke groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** donderdag 25 maart 2021 12:13

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Pluimstaartgerbil

Hallo 10.2.e,

Ja lastig die halve informatie. Als ze als familiegroep leven, dan kunnen ze sociaal zijn en toch territoriaal, dus ook daar weet ik niet zeker wat de informatie precies zegt.

11.1

hartelijke groet,  
 10.2.e

Op do 25 mrt. 2021 om 11:15 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Goedemorgen 10.2.e

Ik heb wat nieuwe info gevonden over de pluimstaartgerbil (*Sekeetamys calurus*). Een zeer recentelijk artikel omschrijft de soort als zeer sociaal, levend in familiegroepen en vergelijkbaar met het geslacht *Meriones*, waardoor we het een duidelijkere score kunnen geven.

- V3: Pluimstaartgerbils slaan voedsel op in hun hol (Haim & Rozenfeld, 1998; Shenbrot *et al.*, 1999). 11.1
- R1: Pluimstaartgerbils hebben een home range van 0,7-23 ha (Denys, 2013; Shenbrot *et al.*, 1999). Soorten binnen de subfamilie Gerbillinae beschikken over geurklieren, die onder andere voor territoriale doeleinden worden gebruikt (Denys *et al.*, 2017; Gromov, 2015; Idris & Tripathi, 2011). Pluimstaartgerbils zijn zeer sociaal en niet territoriaal (Kozhevnikova *et al.*, 2021). 11.1
- S1: Deze is wat lastiger. Denys *et al.* (2017) beschrijft de meeste Gerbillinae als polygaam. De vergelijkbare *Meriones*-soorten bestaan voornamelijk uit monogame soorten. Pluimstaartgerbils leven in familiegroepen bestaande uit een paartje met nageslacht (Kozhevnikova *et al.*, 2021), maar dit is in experimentele condities. Hobby-sites beschrijven de soort als zowel polygaam als monogaam. Leggen de nadruk dat het dier als paartje gehouden moet worden. 11.1
- S2: Pluimstaartgerbils leven solitair of in familiegroepen bestaande uit een paartje met nageslacht (Kozhevnikova *et al.*, 2021). Binnen de subfamilie (Gerbillinae) bestaat veel variatie in dominantie gerelateerd gedrag en de aanwezigheid van een

dominantiehiërarchie (Denys et al., 2017; Roper & Polioudakis, 1976; Wassif & Soliman, 1980). De *Meriones*-soorten met een vergelijkbare ecologie en leefwijze hebben een dominantiehiërarchie. 11.1

- S3: Vrouwtjes zijn vanaf 60-80 dagen geslachtsrijp en kunnen meerdere keren per jaar werpen. Vrouwtjes zijn 21-24 dagen drachtig en krijgen per worp 2-3 jongen. Pluimstaartgerbils kunnen zich jaarrond voortplanten (Denys et al., 2017; Shargal et al., 1998; Soto & Pardiñas, 2016). 11.1

Wat vind je van deze nieuwe informatie? 11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Haim, A. & Rozenfeld, F. (1998). Spacing behaviour between two desert rodents, the golden spiny mouse *Acomys russatus* and the bushy-tailed gerbil *Sekeetamys calurus*. *Journal of Arid Environments*. 39. 593-600.
- Gromov, V. S. (2005). Scent marking in gerbils and its possible functions. *Russian J Theriol*. 14(1). 113-126.
- Idris, M. & Tripathi, R. S. (2011). Behavioural responses of desert gerbil, *Meriones hurrianae* after removal of scent marking gland. *Indian Journal of Experimental Biology*. 49. 555-557.
- Kozhevnikova, J. D., Volodin, I. A., Zaytseva, A. S., Ilchenko, O. G. & Volodina, E. V. (2021). Pup ultrasonic isolation calls of six gerbil species and the relationship between acoustic traits and body size. *R Soc Open Sci*. 8. 201558.
- Roper, T. J. & Polioudakis, E. (1976). The behaviour of mongolian gerbils in a semi-natural environment, with special reference to ventral marking, dominance and sociability. *Behaviour*. 61. 3-4.
- Shargal, E., Kronfeld, N. & Dayan, T. (1998). On the population ecology of the bushy-tailed jird (*Sekeetamys calurus*) at En Gedi. *Israel Journal of Zoology*. 44. 61-63.
- Shenbrot, G., Krasnov, B. & Khokhlova, I. (1999). Notes on the Biology of the bushy-tailed jird, *Sekeetamys calurus*, in the Central Negev, Israel. *Mammalia*. 63(3). 374-377.
- Soto, E. C. & Pardiñas, U. F. J. (2016). First record of the bushy-tailed jird, *Sekeetamys calurus* (Thomas, 1892) (Rodentia: Muridae) in Oman. *Mammalia*. 80(5). 563-566.
- Wassif, K. & Soliman, S. (1980). Population studies on gerbils of the western desert of Egypt, with special reference to *Gerbillus andersoni* DE Winton. *Proceedings of the Vertebrate Pest Conference*. 9. 154-160.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Acaciarat  
**Datum:** donderdag 25 maart 2021 19:11:18

---

Hey 10.2.e ,  
 Het ontbreken van informatie over sociale structuren is helaas bij veel dieren een probleem. Een gat in de markt voor nieuw onderzoek dus!  
 Ik zal het document aanpassen.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** donderdag 25 maart 2021 19:05

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Acaciarat

Hi 10.2.e,

11.1 . Jammer dat de info over dominantiehiërarchie ontbreekt. Het lijkt me dat die er wel moet zijn, maar zonder literatuur is dat een beetje moeilijk.

10.2.e

Op do 25 mrt. 2021 om 15:35 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e ,

Daar ben ik weer. Dit maal met nieuwe info over de acaciarat. Er is niet denderend veel bekend over de acaciarat (*Thallomys paedulus*) zelf, maar wel binnen over de aanverwante soort de zwartstaartrat (*Thallomys nigricauda*). De zwartstaartrat en acaciarat werden voorheen als dezelfde soort beschreven, maar zijn n.a.v. recent genetisch onderzoek gesplitst in twee soorten. Beide soorten zijn strenge voedselspecialisten en zijn volledig afhankelijk van *Acacia*-bomen (Denys *et al.*, 2017). Op basis van informatie over de zwartstaartrat heb ik het volgende kunnen toevoegen:

- V3: 11.1  
 [Redacted text block]
- R1: 11.1  
 [Redacted text block]
- S2: 11.1  
 [Redacted text block]

Het is altijd oppassen met het vergelijken op genusniveau, maar doordat beide soorten



voorheen als dezelfde soort werden gezien en zijn gesplitst op basis van genetische info geeft mij wel wat zekerheid. Voornamelijk ook omdat hetgeen wat er bekend is over de acaciarat overeenkomt met de zwartstaartrat.

Ziet dit er zo goed uit?

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Coleman, J. C. & Downs, C. T. (2010). Daily rhythms of body temperature and activity in free-living Black-tailed Tree Rats (*Thallomys nigricauda*) along an aridity gradient. *Physiology & Behavior*. 99. 22-32.
- Denys, C., Taylor, P., Burgin, C., Aplin, K., Fabre, P.-H., Haslauer, R., . . . Menzies, J. (2017). Family MURIDAE (TRUE MICE AND RATS, GERBILS AND RELATIVES). In D. Wilson, T. Lacher Jr. & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World. Vol. 7. Rodents II* (pp. 536-886). Barcelona: Lynx Edicions.
- Eccard, J., Meyer, J. & Sundell, J. (2004). Space Use, Circadian Activity Pattern, and Mating System of the Nocturnal Tree Rat *Thallomys nigricauda*. *Journal of Mammalogy*. 85(3). 440-445.
- Lovegrove, B., Heldmaier, G. & Knight, M. (1991). Seasonal and Circadian Energetic Patterns in an Arboreal Rodent, *Thallomys paedulus*, and a Burrow-dwelling Rodent, *Aethomys namaquensis*, from the Kalahari Desert. *Journal of Thermal Biology*. 16(4). 199-209.
- Perrin, M. R. & Curtis, B. A. (1980). Comparative morphology of the digestive system of 19 species of Southern African myomorph rodents in relation to diet and evolution. *S-Afr Tydskr Dierk.* 15. 22-33.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

10.2.e

10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Europese dwergmuis  
**Datum:** vrijdag 26 maart 2021 10:22:48

---

Hey 10.2.e ,  
 Helemaal top, dan sla ik het op. 11.1

Vriendelijke groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** vrijdag 26 maart 2021 07:53

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Europese dwergmuis

Hallo 10.2.e ,

11.1

10.2.e

Op do 25 mrt. 2021 om 19:08 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e ,  
 11.1

Ik heb nieuwe informatie gevonden 11.1

- V3: 11.1

- S2: 11.1

11.1

Wat vind jij van deze

argumentatie?

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Butet, A. & Delettre, Y. R. (2011). Diet differentiation between European arvicoline and murine rodents. *Acta Theriol.* 56. 297-304.
- Brandt, R. & Macdonald, D. (2011). To know him is to love him? Familiarity and female preference in the harvest mouse, *Micromys minutus*. *Animal Behaviour.* 82(2). 353-358.
- Denys, C., Taylor, P., Burgin, C., Aplin, K., Fabre, P.-H., Haslauer, R., . . . Menzies, J. (2017). Family MURIDAE (TRUE MICE AND RATS, GERBILS AND RELATIVES). In D. Wilson, T. Lacher Jr. & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World. Vol. 7. Rodents II* (pp. 536-886). Barcelona: Lynx Edicions.

- Landry Jr., S. O. (1970). The Rodentia as Omnivores. *The Quarterly Review of Biology*. 45(4). 351-372.
- Okutsu, K., Takatsuki, S. & Ishiwaka, R. (2012). Food composition of the harvest mouse (*Micromys minutus*) in a western suburb of Tokyo, Japan, with reference to frugivory and insectivory. *Mammal Study*. 37. 155-158.
- Urbani, B. & Youlatos, D. (2013). Positional behavior and substrate use of *Micromys minutus* (Rodentia: Muridae): Insights for understanding primate origins. *Journal of Human Evolution*. 64. 130-136.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

10.2.e

10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Koesoegrasrat  
**Datum:** vrijdag 26 maart 2021 17:48:30

---

Hey 10.2.e ,

Deze is gelukkig wat meer voor-de-hand-iggend dan de grasmuizen. 11.1

- V3: Er is geen wetenschappelijke literatuur gevonden over hoeveel tijd de koesoegrasrat dagelijks spendeert aan foerageren. De koesoegrasrat is selectief in zijn voedselkeuze, wat tijdsintensief kan zijn. Bovendien zijn koesoegrassratten fysiologisch aangepast aan een plantaardig dieet en doen ze aan coprofagie (Orsar & Agbelusi, 2006; Varshavskiy & Varshavskiy, 2015). 11.1
- S2: Koesoegrassratten zijn sociale dieren en leven in groepen (Blanchong & Smale, 2000; Castillo-Ruiz *et al.*, 2018). Mannetjes zijn agressief naar niet-verwante mannetjes. Er is sprake van een dominantiehiërarchie (Delany & Monro, 1985; Subramaniam *et al.*, 2018). 11.1

Ben je het eens met deze nieuwe score?

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Blanchong, J. & Smale, L. (2000). Temporal patterns of activity of the unstriped Nile rat, *Arvicanthis niloticus*. *Journal of Mammalogy*. 81(2). 595-599.
- Castillo-Ruiz, A., Indic, P. & Schwartz, W. J. (2018). Time management in a co-housed social rodent species (*Arvicanthis niloticus*). *Scientific Reports*. 8(1202). 1-9.
- Delany, M. J. & Monro, R. H. (1985). Movement and Spatial Distribution of the Nile Rat (*Arvicanthis niloticus*) in Kenya. *Journal of Tropical Ecology*. 1(2). 111-130.
- Orsar, T. J. & Agbelusi, E. A. (2006). Foraging habits of the Nile rat, *Arvicanthis niloticus*, in the Guinea Savanna of Nigeria. *South African Journal of Wildlife Research*. 36(1). 69-74.
- Subramaniam, A., Landstrom, M., Luu, A. & Hayes, K. C. (2018). The Nile Rat (*Arvicanthis niloticus*) as a Superior Carbohydrate-Sensitive Model for Type 2 Diabetes Mellitus (T2DM). *Nutrients*. 10(235). 1-32.
- Vershavskiy, Al. A. & Vershavskiy, A. A. (2015). Cellobiohydrolase Activity in the Digestive Tract of Two African Rodent Species, the African Grass Rat *Arvicanthis niloticus* and Vlei Rat *Otomys helleri*. *Biology Bulletin*. 42(3). 269-272.

## Bijeenkomst 26-03-2021

### Actiepunten

- Volgende week geen bijeenkomst. Eerste bijeenkomst is met de leescommissie. 10.2.e neemt contact op met leescommissie. Ook zet hij in de brief nogmaals welke opdracht de leescommissie precies heeft. 10.2.e plant hiervoor iets in met de leescommissie 2 a 3 weken na het beschikbaar stellen van de leesstukken
- LNV leest tegelijk mee, maar gesprek met LNV vindt plaats na het gesprek met de leescommissie. Helemaal aan het eind zal iemand van communicatie meelezen.
- 10.2.e verwerkt laatste opmerkingen in het advies.
- Tabellen, bijlagen en verwijzingen in de tekst worden langs gelopen door de ondersteuners. Ondersteuners doen de opmaak van het document.
- 10.2.e verwerkt opmerkingen in de begrippenlijst. Deze komt achterin de bijlagen van het advies.
- Ondersteuners lopen de beoordelingen nog eens na op fok/wildvang. Eindscore is op wildvang dus alle soorten met een eindscore voor zowel fok als wildvang moeten worden aangepast.
- 10.2.e plant overleg met 10.2.e in om te kijken of adviescollege alvast verkenningswerk kan doen voor de vogels.
- Wanneer bovengenoemde werkzaamheden voorbij zijn, kijken ondersteuners mogelijk naar consistentie op S3 ter controle. 10.2.e fungeert als klankbord hiervoor.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Grasmuizen en koesoegratrat  
**Datum:** maandag 29 maart 2021 08:26:26

---

Hey 10.2.e,  
 Dankjewel voor je snelle antwoord! Ik kan mij ook niet voorstellen dat de andere grasmuizen geen hiërarchie hebben. Het blijft jammer dat het grasmuizen zo weinig zijn beschreven in de literatuur.  
 Ik zal de grasmuizen en de koesoegratrat aanpassen.  
 Vriendelijke groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** vrijdag 26 maart 2021 19:32

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Grasmuizen

Hi 10.2.e,

Dat was een hele klus zo te zien. 11.1

[Redacted text block]

10.2.e

Op vr 26 mrt. 2021 om 16:52 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e,  
 Allereerst mijn excuses voor de lap tekst. Het leek mij het handigst om de grasmuizen in één mail te bespreken. 11.1  
 Het gehele genus *Lemniscomys* is weinig onderzocht en bevat variatie waardoor het scoren van met name de sociale risicofactoren lastig blijft. 11.1

[Redacted text block]

- V3: 11.1

- Gestreepte: 11.1

- *Barbarus*: 11.1

11.1

- *Bellieri*: 11.1

- R1: 11.1

- *Barbarus*: 11.1

- *Bellieri*: 11.1

- *Griselda*: 11.1

- R4: 11.1 Geen van de andere *Lemniscomys* graven holen. Staat zo ook expliciet vermeld in *Mammals of Africa* (Carleton, 2013).

11.1

- S1: 11.1 . Er is geen duidelijk paarsysteem beschreven voor *Lemniscomys*. De *Griselda*-groep was niet gescoord omdat ze strikt solitair leven. Solitair leven is bij de andere soorten niet beschreven waardoor het niet scoren op genusniveau niet mogelijk is. Bovendien beschrijft de literatuur een conflicterende leefwijze bij de gestreepte grasmuis.

- Gestreepte: 11.1

- *Barbarus*: 11.1 [redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]
- *Bellieri*: 11.1 [redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]
- *Griselda*: 11.1 [redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]

- S2: 11.1 [redacted]. Evidentie van een hiërarchie gevonden bij de *Barbarus*-groep, *Griselda*-groep niet gescoord door solitaire leefwijze zonder overlap en geen informatie voor de *Bellieri*-groep en de gestreepte grasmuis.

- Gestreepte: 11.1 [redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]
- *Barbarus*: 11.1 [redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted].
- *Bellieri*: 11.1 [redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]
- *Griselda*: 11.1 [redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]

Het is een flinke mail geworden, dus ik begrijp volkomen als je meer tijd nodig hebt om alle informatie te verteren. Neem gerust je tijd. Ik ben benieuwd wat je inzichten zijn en kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Arakawa, H., Arakawa, K., Blanchard, D. C. & Blanchard, R. J. (2007). Scent marking behavior in male C57BL/6J mice: sexual and developmental determination. *Behavioural Brain Research*. 182(1). 73–79.
- Cheeseman, C. L. (1977). Activity patterns of rodents in Rwenzori National Park, Uganda. *E Afr Wildl J*. 15. 281–287.
- Choate, T. (1972). Behavioural studies on some Rhodesian rodents. *Zoologica Africana*, 7(1), 103–118.
- Czepa, D. (1997). Untersuchungen zur Sozialstruktur und Dominanzhierarchie der Afrikanischen Streifengrasmaus *Lemniscomys barbarus* (Linnaeus 1766). *Doctoral Dissertation*.



University of Vienna.

- Daoud, M. N. & Ouarour, A. (2017). Body Temperature Patterns in Captive Barbary Striped Grass Mouse (*Lemniscomys barbarus*): Influence of Photoperiod and Sex Steroids. *Transactions on Machine Learning and Artificial Intelligence*. 5(4). 30-42.
- Denys, C., Taylor, P., Burgin, C., Aplin, K., Fabre, P.-H., Haslauer, R., . . . Menzies, J. (2017). Family MURIDAE (TRUE MICE AND RATS, GERBILS AND RELATIVES). In D. Wilson, T. Lacher Jr., & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World. Vol. 7. Rodents II* (pp. 536-886). Barcelona: Lynx Edicions.
- Hagenah, N., Olf, H., & Prins, H. (2006). Habitat utilisation of rodents in a savanna mosaic. In N. Hagenah, *Among rodents and rhinos: interplay between small mammals and large herbivores in a South African savanna* (pp. 64-84). Wageningen: Wageningen University & Research.
- Happold, D. (2013). *Lemniscomys striatus* Striated Grass Mouse (Striated Lemniscomys). In D. Happold, *Mammals of Africa. Volume III: Rodents, Hares and Rabbits* (pp. 452-453). London: Bloomsbury Publishing.
- Henke, Z., Sahd, L., Matthee, S. & Kotzé, S. (2018). Morphometric analysis of the gastrointestinal tract of four African muroid rodent species (*Rhabdomys dilectus*, *Rhabdomys pumilio*, *Aethomys chrysophilus*, and *Lemniscomys rosalia*). *Journal of Morphology*. 1-8.
- Hoffmann, A., & Klingel, H. (2001). Spatial and temporal patterns in *Lemniscomys striatus* (Linnaeus 1758) as revealed by radio-tracking. *African Journal of Ecology*, 39, 351-356. doi:10.1046/j.1365-2028.2001.00323.x
- el Mlili, N., Boutoual, R., Sanchez-Perez, A., Ouarour, A., Chakir, I., Errami, M. & Olucha-Bordonau, F. (2017). The African striped mouse *Lemniscomys barbarus* as a model for aggression. Brain areas activated by agonistic encounters. *European Journal of Anatomy*. 21(1). 49-64.
- Monadjem, A. (2013). *Lemniscomys rosalia* Single-striped Grass Mouse (Single-striped Lemniscomys). In D. Happold, *Mammals of Africa. Volume III: Rodents, Hares and Rabbits* (pp. 449-451). London: Bloomsbury Publishing.
- Monadjem, A., & Perrin, M. (1997). Population dynamics of *Lemniscomys rosalia* (Muridae: Rodentia) in a Swaziland grassland: effects of food and fire. *South African Journal of Zoology*, 129-135.
- Packer, W. (1980). Nest-building and activity patterns in four sympatric rodent species. *South African Journal of Zoology*, 15, 50-55.
- 

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Laatste G'tjes!  
**Datum:** maandag 29 maart 2021 13:51:58

Hey 10.2.e ,  
11.1

Vriendelijke groet,  
10.2.e

**Van:** 10.2.e @gmail.com>

**Verzonden:** maandag 29 maart 2021 13:44

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Laatste G'tjes!

Hi 10.2.e ,

Goed dat je toch nog zoveel G-tjes hebt kunnen wegwerken.

De nevelratten zijn inderdaad weinig onderzochte soorten. Het is al mooi dat we weten dat ze in paren leven. 11.1

11.1

Gefeliciteerd! De beoordelingen zijn nu echt klaar.

10.2.e

Op ma 29 mrt. 2021 om 12:29 schreef 10.2.e @minlnv.nl>:

Hey 10.2.e ,

Ik heb de laatste drie dieren met G'tjes bekeken en er weer een aantal weg kunnen werken. Ben benieuwd of je het met de beoordelingen eens bent.

Nevelrat (*Phloeomys pallidus*): Heb geen verdere info kunnen vinden over territoriaal gedrag. Binnen de stam (*Phloeomyini*) te veel variatie om iets te kunnen zeggen.

- R1: 11.1

Tanzaniaanse grasrat (*Arvicanthis neumanni*): 11.1 Veel overeenkomsten in dieet, sociale structuur en ecologie met aanverwante soort de koesoegrasrat (*A. niloticus*), dus 11.1.

- V3: 11.1

- S2: 11.1

11.1

Veeltepelmuis (*Mastomys natalensis*): 11.1

- V3: 11.1

Misschien nog leuk om de eindstand te weten trouwens! Voor deze opdracht hadden we 120 G'tjes verdeeld over 58 diersoorten (het Vietnamese wrattenzwijn niet meegerekend). Dat is nu gereduceerd tot 30 G'tjes! Blijkt toch een nuttige laatste exercitie geweest te zijn.  
Vriendelijke groet,

10.2.e

#### Referenties:

- Arakawa, H., Arakawa, K., Blanchard, D. C. & Blanchard, R. J. (2007). Scent marking behavior in male C57BL/6J mice: sexual and developmental determination. *Behavioural Brain Research*. 182(1). 73–79.
- Delany, M. J. & Monro, R. H. (1985). Movement and Spatial Distribution of the Nile Rat (*Arvicanthis niloticus*) in Kenya. *Journal of Tropical Ecology*. 1(2). 111-130.
- Denys, C., Taylor, P., Burgin, C., Aplin, K., Fabre, P.-H., Haslauer, R., . . . Menzies, J. (2017). Family MURIDAE (TRUE MICE AND RATS, GERBILS AND RELATIVES). In D. Wilson, T. Lacher Jr., & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World. Vol. 7. Rodents II* (pp. 536-886). Barcelona: Lynx Edicions.
- Granjon, L. & Ducroz, J. F. (2013). GENUS *Arvicanthis* Grass Rats. In D. Happold, *Mammals of Africa. Volume III: Rodents, Hares and Rabbits* (pp. 379-388). London: Bloomsbury Publishing.
- Leirs, H. (2013). *Mastomys natalensis* Natal Multimammate Mouse (Natal Mastomys). In D. Happold, *Mammals of Africa. Volume III: Rodents, Hares and Rabbits* (pp. 379-388). London: Bloomsbury Publishing.
- Makundi, R. H., Massawe, A. W., Mulungu, L. S. & Katakweba, A. (2009). Species diversity and population dynamics of rodents in a farm-fallow field mosaic system in Central Tanzania. *African Journal of Ecology*. 48. 313-320.
- Mohr, K., Vibe-Petersen, S., Jeppesen, L. L., Bildsøe, M. & Leirs, H. (2003). Foraging of multimammate mice, *Mastomys natalensis*, under different predation pressure: cover, patch-dependent decisions and density-dependent GUDs. *OIKOS*. 100(3). 459-468.
- Orsar, T. J. & Agbelusi, E. A. (2006). Foraging habits of the Nile rat, *Arvicanthis niloticus*, in the Guinea Savanna of Nigeria. *South African Journal of Wildlife Research*. 36(1). 69-74.
- Scholtz, R. (2008). Small mammal community structure (Rodentia: Muridae) in Punda Maria, Kruger National Park, South Africa: causes and consequences. *Honours Dissertation*. University of Cape Town.
- Subramaniam, A., Landstrom, M., Luu, A. & Hayes, K. C. (2018). The Nile Rat (*Arvicanthis niloticus*) as a Superior Carbohydrate-Sensitive Model for Type 2 Diabetes Mellitus (T2DM). *Nutrients*. 10(235). 1-32.
- Vershavskiy, Al. A. & Vershavskiy, A. A. (2015). Cellobiohydrolase Activity in the Digestive Tract of Two African Rodent Species, the African Grass Rat *Arvicanthis niloticus* and Vlei Rat *Otomys helleri*. *Biology Bulletin*. 42(3). 269-272.
-

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Fok en wildvang  
**Datum:** woensdag 31 maart 2021 14:34:37

---

Hey 10.2.e,

We zijn de laatste puntjes op de i aan het zetten bij de documenten en we vroegen ons af wat we met het "fok en wildvang" verhaal aanmoeten op een tekstueel gebied. We hebben nu drie soorten benoemingen:

1. XF wild, ! fok: "waardoor de [diersoort] in het geval van wildvang direct onder risicoklasse F valt."
  - a. Vb. katoenrat
2. ! wild: "Dit leidt alleen in het geval van wildvang tot een signalerende toepassing..."
  - a. Vb. Hudson eekhoorn
3. ! fok en wild: "Dit leidt in het geval van zowel fok als wildvang tot een signalerende toepassing..."
  - a. Vb. vale eekhoorn

11.1

Wat adviseer jij dat we hier mee doen?

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst  
**Datum:** vrijdag 2 april 2021 10:03:17

---

Dat lijkt me een prima vorm 10.2.e, heel logisch.

Toegang tot de site zou ik hem wel geven.

Groet 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <10.2.e@gmail.com>

**Verzonden:** Thursday, April 1, 2021 8:08 PM

**Aan:** 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e <10.2.e@positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Na de leescommissie in ons college? Dan kunnen we ook de reacties met hem delen?

Hartelijke groet

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

The Netherlands

M: +3110.2.e

[www.10.2.e.com](#)

[info@10.2.e.com](#)

[10.2.e@gmail.com](#)

Linkedin: 10.2.e

Op 31 mrt. 2021, om 19:03 heeft 10.2.e )

10.2.e <10.2.e@minlnv.nl> het volgende geschreven:

H 10.2.e en 10.2.e,

Hebben jullie concrete ideeën over hoe het meelezen van 10.2.e geregeld moet worden? Het lijkt mij dat er afzonderlijk van de leescommissie met 10.2.e gesproken wordt, aangezien hij daar geen onderdeel van is. Moet dit dan met het gehele adviescollege op een bepaald moment? Dit hangt misschien ook af van de hoeveelheid opmerkingen die hij heeft te maken.

Het lijkt mij voor de hand liggen om 10.2.e te laten focussen op het zoönose gedeelte, ook omdat hij aangeeft krap in de tijd te zitten.

Ik kan 10.2.e in ieder geval toegang geven tot de samenwerkingsruimte van de leescommissie.

Ik hoor graag van jullie.

Groeten,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <10.2.e@nvwa.nl>

**Verzonden:** dinsdag 30 maart 2021 12:30

**Aan:** 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e <10.2.e@gmail.com>; 10.2.e

**Onderwerp:** RE: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Beste 10.2.e

Ben in principe graag bereid om mee te lezen.

Omdat ik de komende 3 weken twee deadlines heb, hangt eea ook af van de omvang van de klus.

Groeten,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** maandag 29 maart 2021 18:04

**Aan:** 10.2.e @nvwa.nl>

**cc:** 10.2.e @gmail.com>; 10.2.e

**Onderwerp:** Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Beste 10.2.e,

Afgelopen periode ben jij meermaals aangeschoven bij bijeenkomsten van het adviescollege voor de huis- en hobbydierenlijst. Inmiddels zit het opstellen van een conceptrapport in de afrondende fase en verwachten we morgen het conceptrapport af te ronden.

Naast dat er een meeleescommissie in het leven is geroepen om dit concept te lezen, zou het ook zeer gewaardeerd worden als jij mee zou kunnen lezen in de komende 2 a 3 weken. Zie jij hier mogelijkheid toe? Verdere details kunnen we binnenkort nog even doornemen.

Ik hoor graag van je.

Groeten,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien

u

niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden,

wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard

ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you

are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the

risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: LG1 Dipodidae  
**Datum:** vrijdag 2 april 2021 13:43:37

---

Ha 10.2.e,

11.1

Groet 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** Monday, March 22, 2021 3:22 PM

**Aan:** 10.2.e

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** LG1 Dipodidae

Hey 10.2.e,

11.1

Ik kijk uit naar je antwoord.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Zoönosen bij de Kiang  
**Datum:** vrijdag 2 april 2021 13:47:54

---

Ha 10.2.e,  
 Ik heb de Kiang nogmaals bekeken en ik kan hiermee instemmen.  
 Goed werk!  
 Hartelijke groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** Monday, March 22, 2021 4:50 PM

**Aan:** 10.2.e

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** Zoönosen bij de Kiang

Beste 10.2.e,

Vandaag hebben de ondersteuners een gesprek gehad over de Kiang en hoe wij LG1 kunnen scoren. 11.1

[Redacted content]

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e ; 10.2.e ; [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Stand van zaken huis- en hobbydierenlijst  
**Datum:** dinsdag 6 april 2021 16:50:11

---

Beste allemaal,

Om de leemte van de vervallen vrijdagmiddagbijeenkomsten op te vangen hierbij een update met de stand van zaken. Sinds vandaag kunnen alle leden van de leescommissie in een aparte samenwerkingsruimte terecht.

In onze samenwerkingsruimte staat in de map Advies de map Definitieve conceptadvies met daarin een kopie van de documenten die de leescommissie ook te zien krijgt. Het enige verschil is dat de leescommissie een extra map heeft met alle beoordelingen der diersoorten. Ik heb dit in eerste instantie erop gezet zodat 10.2.e en 10.2.e 10.2.e) mee kunnen lezen, maar is wellicht ook voor jullie interessant, zeker ter voorbereiding van de sessie met de leescommissie.

Op het moment ben ik bezig om een datum te prikken voor een bijeenkomst met de leescommissie. Dit wordt mogelijk vrijdag 7 mei van 9-12 uur. Dit valt in de meivakantie, dus daarom informeer ik jullie alvast op voorhand hierover. Ik wacht nog op uitsluitsel van de meelezers, dus voor nu alleen nog met potlood noteren in de agenda. Ik houd jullie hierover op de hoogte. Dat was het voor nu.

Groeten,

10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Re: Het Paard - Onderscheid in rassen (R3 en T1)  
**Datum:** woensdag 7 april 2021 17:34:55

---

Dag 10.2.e;

Dank voor je mail en sorry voor de verlate reactie. Tja, dat krijg je als je mij met 'u' aanspreekt; dan schiet ik helemaal in de stress .

Ik heb zojuist met een frisse blik het paard nog eens helemaal bekeken en nog een paar typo's eruit gehaald en sommige dingen wat helderder omschreven. Maar hij was verder prima, dus dat doet niets af aan de beoordeling. Zorg jij dat deze beoorderling nog overgenomen wordt in de 'heilighe Excel-tabel' en indien nodig ook in het stuk van 10.2.e aangepast wordt?

Hartelijke dank!

Tot vrijdag op het scherm, hartelijke groet,

10.2.e

Sent from [Outlook](#)

---

**From:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Sent:** Monday, March 22, 2021 5:11 PM

**To:** 10.2.e @hotmail.com>

**Cc:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Subject:** Het Paard - Onderscheid in rassen (R3 en T1)

Goedemiddag 10.2.e

Vandaag ben ik op zoek gegaan naar informatie over de vluchtreactie en thermoregulatie voor het paard. 11.1

[Redacted text block]

Mag ik u verzoeken om het definitief document voor het paard nogmaals te controleren? Mocht er nog vragen zijn of suggesties om het te verbeteren, dan hoor ik het graag!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Re: V3 kleine Egyptische renmuis  
**Datum:** donderdag 8 april 2021 16:40:10

---

Ha 10.2.e;

Dank voor je mail. 11.1. En mooi dat we het aantal G'tjes zo hebben weten te reduceren. De eer komt ook jou toe!

Hartelijke groet,

10.2.e

Sent from [Outlook](#)

---

**From:** 10.2.e @minlnv.nl>  
**Sent:** Thursday, April 8, 2021 11:30 AM  
**To:** 10.2.e @hotmail.com>  
**Cc:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>  
**Subject:** RE: V3 kleine Egyptische renmuis

Hey 10.2.e

De bron van 10.2.e is erg betrouwbaar (Handboek) en omschrijft het foeragegedrag van de kleine Egyptische renmuis als "*Home ranges are large (c. 100 m in diameter), and males especially explore wide areas when foraging. The Lesser Egyptian Gerbil has been reported at mean distance of 10.7 m between capture sites and a maximum distance of 105 m after four nights.*" (Denys et al., 2017). Het is relatief groot voor soorten behorend tot het genus *Gerbillus*, maar met de aanvullende informatie over de gemiddelde snelheid, larderhoarding en de lage activiteit op subfamilieniveau 11.1

Dit sluit ook aan op de informatie die ik heb gevonden over de andere gerbilsoorten en Gerbillinae in het algemeen, 11.1

Wanneer foeragegedrag van Gerbillinae is beschreven komt het vrijwel altijd op hetzelfde neer: het opslaan van voedsel in hun hol en geen lange afstanden afleggen om te foerageren. 11.1

Misschien nog leuk om de eindstand van de G'tjes kruistocht te weten trouwens! 11.1

Hartstikke bedankt voor het online sparren hierover! Zonder jouw input en de input van de rest van de commissie was dit nooit gelukt. Ik vond het erg tof om zo diep de literatuur in te duiken.

P.S. De eerstvolgende vrijdagmiddagvergadering die we hebben is geloof ik pas op 7 mei. Aanstaaende vrijdag hebben we, wegens gebrek aan materiaal om over te overleggen, geen vergadering.

Vriendelijke groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e hotmail.com>  
**Verzonden:** woensdag 7 april 2021 17:12  
**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>  
**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>  
**Onderwerp:** Re: V3 kleine Egyptische renmuis  
 Beste 10.2.e;

Sorry dat de beantwoording enige tijd in beslag nam. Ik waardeer dat je zaken niet

klakkeloos overneemt, maar kritisch blijft. Dat maakt het eindresultaat alleen maar beter; voel je dus nooit bezwaard om op zaken terug te komen.

Je hebt het hieronder over twee zaken.

Ten eerste: 11.1

[Redacted text block]

Je tweede punt is 11.1

[Redacted text block]

Hartelijke groet en tot a.s. vrijdag,

10.2.e

Sent from [Outlook](#)

---

**From:** 10.2.e <[@minlnv.nl](#)>

**Sent:** Monday, March 22, 2021 10:22 AM

**To:** 10.2.e <[@hotmail.com](#)>

**Cc:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](#)>

**Subject:** V3 kleine Egyptische renmuis

Hey 10.2.e

Ik ben je consistentiecheck van de gerbils aan het verwerken en bij nader inzien 11.1

[Redacted text block]

Als granivoren levend in een woestijngebied zouden ze in theorie zeker veel tijd kwijt zijn aan foerageren, maar aan de andere kant hebben ze een home range van max. 100 m diameter en een gemiddelde snelheid van ~0,89 km/uur waarmee ze de home range vrij snel kunnen doorlopen (Chappell *et al.*, 2007; Denys *et al.*, 2017). Ook doen ze aan larderhoarden (Tsurim & Abramsky, 2004). 11.1

[Redacted text block]

Ik ben benieuwd naar je mening hierover.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Referenties:

- Chappell, M. A., Garland Jr., T., Robertson, G. F. & Saltzman, W. (2007). Relationships among running performance, aerobic physiology and organ mass in male Mongolian gerbils. 210. 4179-4197.

- Denys, C., Taylor, P., Burgin, C., Aplin, K., Fabre, P.-H., Haslauer, R., . . . Menzies, J. (2017). Family MURIDAE (TRUE MICE AND RATS, GERBILS AND RELATIVES). In D. Wilson, T. Lacher Jr., & R. Mittermeier, *Handbook of the Mammals of the World*. Vol. 7. *Rodents II* (pp. 536-886). Barcelona: Lynx Edicions.
- Tsurim, I. & Abramsky, Z. (2004). The effect of travel costs on food hoarding in gerbils. *Journal of Mammalogy*. 85(1). 67-71.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.**

**De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.**

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e  
 Aan: 10.2.e  
 Cc: 10.2.e; Positieflijst: 10.2.e; 10.2.e  
 Onderwerp: Re: Grensgevallen S3  
 Datum: maandag 12 april 2021 11:37:29

Kan de lijn van 10.2.e volgen. Zouden we dit topic niet best kunnen afhechten in het college nadat we met de leescommissie bijeen zijn geweest?

Hartelijke groet  
 10.2.e

10.2.e  
 10.2.e  
 10.2.e  
 The Netherlands  
 M: +31 10.2.e

[www.10.2.e.com](http://www.10.2.e.com)  
[info@10.2.e.com](mailto:info@10.2.e.com)  
[10.2.e@gmail.com](mailto:10.2.e@gmail.com)  
 LinkedIn: 10.2.e

Op 8 apr. 2021, om 17:09 heeft 10.2.e [@hotmail.com](mailto:10.2.e@hotmail.com) het volgende geschreven:

Ha 10.2.e, en anderen;

Dit is de dag waarvan je wist dat die zou komen. 11.1

11.1

11.1 een generatie-interval korter dan 2 maanden. Dus tijd tot geslachtsrijp + draagtijd is gelijk aan of korter dan 62 dagen.

11.1, dan is dat 'een korte generatieinterval leidt tot snelle overbevolking, m.a.w. de gemiddelde burger had eerst 2 dieren in zijn hok, een aantal maanden later zijn het er 12. 11.1

Dat is in mijn beleving, 11.1

Tja, en of je die grens bij 2 maanden legt, of 3 of 4, is arbitrair, maar ik volg graag de toetsingscriteria van de vorige groep als dat mogelijk is. We hebben op een aantal gebieden die criteria om moverende redenen aangepast, maar ik zie daar hier eigenlijk geen aanleiding toe.

En nu concreet:

Op jouw onderstaande mail 11.1



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Onderwerp:** PVH positiefljst  
**Datum:** donderdag 15 april 2021 11:22:55  
**Bijlagen:** [2021\\_2\\_2\\_Beroep\\_Stichting\\_Platform\\_Huisdierenbezit\\_NO\\_495-7391.pdf](#)

---

11.1



10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Verzonden:** donderdag 15 april 2021 13:23  
**Aan:** 10.2.e  
**CC:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: UITSPRAAK beroep 495-7424 Stichting our EARTH (wet dieren)

Ha 10.2.e,

Je had de uitspraken al eerder gedeeld hoor! 😊

Maar goed om inderdaad even te overleggen over vervolgstappen. Ik heb vast onze agenda's bekeken. We lijken alle vier te kunnen aanstaande dinsdag om 9.00 uur.

Groet,  
10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @rvo.nl>  
**Verzonden:** donderdag 15 april 2021 11:17  
**Aan:** 10.2.e @minezk.nl>; 10.2.e @rvo.nl>;  
 10.2.e @minlnv.nl>  
**Onderwerp:** FW: UITSPRAAK beroep 495-7424 Stichting our EARTH (wet dieren)

Collega's,

Bijgaande de uitspraak in de zaak van Afrikaanse dwergsmuis.11.1

Ik verkeerde in de veronderstelling dat de uitspraak al eerder was rondgezonden, maar dat blijkt niet uit de inhoud van mijn mailbox. Vandaar deze late verzending.  
Zullen we op korte termijn even overleggen over vervolgstappen?

Groet,  
10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @rvo.nl> Namens RVO JZ Beroepen  
**Verzonden:** vrijdag 5 februari 2021 13:24  
**Aan:** RVO Dist JZ Uitspraken <[RVODistJZUitspraken@rvo.nl](mailto:RVODistJZUitspraken@rvo.nl)>  
**CC:** 10.2.e @rvo.nl>  
**Onderwerp:** UITSPRAAK beroep 495-7424 Stichting our EARTH (wet dieren)

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: Voor de SWR  
**Datum:** donderdag 15 april 2021 16:05:15

---

Je zou even de uitspraken kunnen lezen. Verder geen voorbereiding nodig!

Groet,  
10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 15 april 2021 15:10

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Voor de SWR

Hi 10.2.e,

Bedankt voor het doorgeven, ga ik doen.

Ik kan dinsdag ook aansluiten. Laat het maar weten als daar nog iets aan voorbereid moet worden.

Groeten,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 15 april 2021 14:58

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](#)>

**Onderwerp:** Voor de SWR

Ha!

Wil jij beide uitspraken van het CBb op de SWR zetten en het Adviescollege er op attenderen?

PVH beroep is niet-ontvankelijk verklaard. Met de uitspraak van EARTH moeten we wel wat.

Daar heb ik komende dinsdag overleg over met 10.2.e en RVO. Wil je daarbij aanhaken? Is om 9 uur.

Groet, 10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Advies adviescollege  
**Datum:** woensdag 21 april 2021 14:02:29  
**Bijlagen:** [Zoogdieren beoordeeld.docx](#)

---

Hoi!

Ik heb het advies gelezen. Nu ben al ik al 10 minuten aan het stoeien met de SWR, want hij wil mijn versie niet opslaan, dus voor de zekerheid ook even per mail.

Groet, 10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** [SecretariaatDGA](#)  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Afspraak met DG over positieflijst  
**Datum:** maandag 26 april 2021 12:11:41

---

Hoi 10.2.e,

Zoals zojuist met je besproken; ik zou graag een overleg met 10.2.e willen inplannen over de positieflijst (welke dieren zijn geschikt om als huis- of hobbydier te houden), omdat:

- We nu op een moment komen dat het Adviescollege huis- en hobbydierenlijst haar advies en de beoordelingen van de diersoorten gaat opleveren.
- De beoordelingen een verrassend lijstje opleveren (bv. het konijn valt in dezelfde risicoklasse als een luiaard) en bepaalde, veel gehouden diersoorten scoren erg hoog op dierenwelzijnsrisico's of op gevaar voor de mens (bv. varken of geit).
- Het idee achter de lijst is dat de minister bepaald welke diersoorten wel of niet gehouden mogen worden. Dat is een heel lastige keuze.
- Daarnaast vraagt de Kamer al een tijd om deze positieflijst en is er onlangs een motie aangenomen om ook lijsten voor reptielen/vogels/amfibieën te maken, mede vanwege de corona-pandemie.

Zou je een overleg willen plannen met 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e en mij? Mocht 10.2.e niet kunnen, dan is het fijn als in ieder geval 10.2.e kan aansluiten.

Dank je wel voor het plannen!

Groet,  
10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Agenda 30 april + agenda 7 mei  
**Datum:** donderdag 29 april 2021 13:33:29  
**Bijlagen:** [Agenda 2021\\_30 april bijeenkomst beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst.docx](#)  
[Agenda 2021\\_7 mei bijeenkomst leescommissie huis- en hobbydierenlijst.docx](#)

---

Dag 10.2.e,  
Hierbij de agenda voor morgen en die van 7 mei. Ik heb op de agenda van 7 mei per onderwerp/risicofactor die moeilijk te beoordelen was een agendapunt gemaakt. Hierbij is het wel goed om te weten dat wij aan de leescommissie vooraf niet hebben verteld, waarom wij deze specifieke beoordelingen als moeilijk hebben beschouwd. Dus van bijvoorbeeld de grasmuizen weten ze niet dat deze op het lijstje staat, 11.1  
Het kan dus zo zijn dat ze bij die dieren hele andere punten zullen opmerken, maar dat blijft natuurlijk de hele verrassing van die bijeenkomst  
Groeten,  
10.2.e



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
29-04-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD /

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Overleg beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	30 april 2021, 13.00- 15.00 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Bespreken agenda voor 7 mei
3. Bespreken consistentie S3
4. Rondvraag en afsluiting

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Voorbereiding bijeenkomst morgen  
**Datum:** donderdag 29 april 2021 17:35:20

---

Hallo 10.2.e,  
 Jouw afmelding voor morgen is niet vergeten, vandaar dat je in de cc staat.  
 Groeten,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e )

**Verzonden:** donderdag 29 april 2021 17:34

**Aan:** 10.2.e @gmail.com>; 10.2.e 10.2.e  
 @gmail.com>; 10.2.e 10.2.e  
 @hotmail.com>

**cc:** 10.2.e 10.2.e )

10.2.e @minInv.nl>; Positieflijst <positieflijstLNV@minInv.nl>

**Onderwerp:** Voorbereiding bijeenkomst morgen

Hallo allemaal,  
 Vanmiddag sprak ik 10.2.e nog even over de bijeenkomst van morgen ter voorbereiding van de bijeenkomst met de leescommissie. We dachten dat het goed was om jullie te attenderen op de map Advies → Definitieve conceptadvies → Selectie van beoordelingen → 2. Selectie met moeilijkere beoordelingen.

Hierin staan de beoordelingen die ook op deze wijze aan de leescommissie zijn voorgelegd (naast de overige beoordelingen die ook inzichtelijk zijn gemaakt voor de leescommissie). Het verzoek is of jullie hier nog een blik op zouden kunnen werpen, zodat we morgen kunnen bespreken hoe we hierover in gesprek gaan met de leescommissie. Voor het gemak heb ik zojuist ook in deze map een document neergezet met een lijstje van onderwerpen waarop deze moeilijkere beoordelingen zijn geselecteerd, zodat jullie gelijk kunnen zien waar tijdens het beoordelen van deze soorten de grootste uitdagingen zaten.

Groeten en tot morgen,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Notulen en agenda  
**Datum:** vrijdag 30 april 2021 16:30:52

---

Hallo allen,

In de map notulen op de samenwerkingsruimte staan de notulen van de bijeenkomst van vanmiddag, waarin ook de onderwerpen staan die we achter de hand houden om op te brengen bij de leescommissie. Wellicht een goed geheugensteuntje voor de bijeenkomst van volgende week vrijdag.

Verder heb ik de agenda voor 7 mei aangepast, zoals we het hebben afgesproken.

10.2.e de notulen geven een idee hoe we de bijeenkomst met de leescommissie willen aanvliegen. Kort samengevat komt het er op neer dat we het initiatief zoveel mogelijk bij de leescommissie laten om punten op te brengen die zij willen bespreken.

Fijn(e) weekend/vakantie of succes met verhuizen!

Groeten,

10.2.e



## Bijeenkomst 30-04-2021

### Actiepunten

- 10.2.e en ondersteuners kijken naar de consistentie van S3 en rapporteren hier de eerstvolgende bijeenkomst na de leescommissie over.

### Besluiten

- Bijeenkomst met de leescommissie:
  - In de bijeenkomst van de leescommissie wordt het initiatief bij de leescommissie gelegd in het aansnijden van besprekpunten. Aansluitend hierop kunnen er vanuit het adviescollege punten worden aangesneden, die niet vooraf op de agenda worden gezet. De belangrijkste punten die zijn benoemd:
    - Gedomesticeerde soorten
    - Letsel (F)
    - Zoönosen (zowel F als signalering)
    - Informatie gebruikt van aanverwante soorten / taxonomie
    - Voedselopname/ruimtegebruik
  - Overige besprekpunten:
    - Bespreken waar leescommissie de grens zou leggen
    - Leescommissie om ideeën vragen hoe zij een opdracht als deze zouden aanpakken
    - Leescommissie vragen om in latere stadia eventueel ook mee te kijken.
- Het proces na de leescommissie:
  - 10.2.e uitnodigen voor de sessie na de bijeenkomst met de leescommissie
  - Commentaar van 10.2.e en 10.2.e bespreken
  - Reflecteren op het werk van het college ook gezien het feit dat de vogels en reptielen nog beoordeeld moeten worden.

Van: 10.2.e  
 Aan: 10.2.e  
 Onderwerp: RE: 10.2.e @minlnv.nl heeft je uitgenodigd om te "Leescommissie voor de huis- en hobbydierenlijst"  
 Datum: dinsdag 4 mei 2021 09:54:14

Beste 10.2.e

Dank voor de mail. Het leeswerk gaat vooral om het conceptadvies plus de selectie van makkelijke en moeilijke gevallen. De map met overige beoordelingen is er bijgezet, zodat jullie als meelezers alle ruimte en vrijheid hebben om eventueel andere beoordelingen ook te bekijken.

Kijk dus gerust in de map overige beoordelingen rond naar eigen interesse, maar zie het niet als verplichting deze map door te nemen, want het zijn inderdaad erg veel beoordelingen.

Hartelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e @rug.nl>

Verzonden: maandag 3 mei 2021 23:28

Aan: 10.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: Re: 10.2.e @minlnv.nl heeft je uitgenodigd om te 'Leescommissie voor de huis- en hobbydierenlijst'

Beste 10.2.e,

wat wordt van de leescommissie precies verwacht voor as vrijdag aangezien er nogal wat documenten op de website staan en ik geen verslag van de vorige vergadering heb gekregen. Gaat het vooral om de selectie voorbeelden van makkelijke en moeilijke gevallen alsmede het concept advies, of ook alle beoordelingen?

dank en tot vrijdag

10.2.e

On 16/04/2021 18:05, 10.2.e ) wrote:

Beste 10.2.e,

Ik zie aan de geaccepteerde uitnodiging dat u de uitnodiging inmiddels hebt gevonden.

Wat betreft de leeswerkzaamheden: De deadline is de vergaderdag zelf, zodat u tijdens de vergadering uw bevindingen kunt delen.

Mochten er nog vragen zijn hoor ik het graag.

Hartelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e @rug.nl>

Verzonden: vrijdag 16 april 2021 16:50

Aan: 10.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: Re: 10.2.e @minlnv.nl heeft je uitgenodigd om te 'Leescommissie voor de huis- en hobbydierenlijst'

Dag 10.2.e

ik heb nog eens gechecked en kan uw uitnodiging niet vinden, er is waarschijnlijk dan iets misgegaan.

Wat is nu de deadline voor het lezen van de stukken, die vergaderdag of eerder?

vr groet

10.2.e

On 16/04/2021 14:49, 10.2.e ) wrote:

Beste 10.2.e,

Dank voor de mail. Op 7 april heb ik een uitnodiging gestuurd voor een bijeenkomst op vrijdag 7 mei van 9:00-12:00 met daarin ook een Webex-link naar de vergadering. Hierin kunnen jullie de bevindingen delen, dus 7 mei kan daarmee ook gezien worden als deadline voor de leeswerkzaamheden.

Ik zal zo voor de zekerheid nog een bevestigingsmail naar iedereen sturen.

Hartelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e @rug.nl>

Verzonden: vrijdag 16 april 2021 14:21

Aan: 10.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: Re: 10.2.e @minlnv.nl heeft je uitgenodigd om te 'Leescommissie voor de huis- en hobbydierenlijst'

Beste 10.2.e

is er al een afspraak gemaakt voor deze bijeenkomst en een deadline voor de taak van de leescommissie?

mvg

10.2.e

On 31/03/2021 17:44, 10.2.e @minlnv.nl wrote:

Hier is de site die 10.2.e @minlnv.nl met u heeft gedeeld.

## Ga naar [Leescommissie voor de huis- en hobbydierenlijst](#)

[Volg](#) deze site om updates te krijgen in uw newsfeed.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.  
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.  
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

The Gro...y  
email: 10.2.e  
phone: 10.2.e  
direct line 10.2.e

Dit bericht kan ... bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

The Gro...y  
email: 10.2.e  
phone: 10.2.e  
direct line --10.2.e

Dit bericht kan info... bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e  
 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e  
**Onderwerp:** Agenda bijeenkomst 7 mei: leescommissie huis- en hobbydierenlijst  
**Datum:** dinsdag 4 mei 2021 16:08:10  
**Bijlagen:** [Agenda 2021 7 mei bijeenkomst leescommissie huis- en hobbydierenlijst.docx](#)

---

Beste meelezers,

Hierbij stuur ik jullie de agenda voor de bijeenkomst van aankomende vrijdag voor de huis- en hobbydierenlijst. De bijeenkomst staat ingepland van 9:00-12:00 uur en wordt gehouden via Webex (uitnodiging hiervoor is enkele weken geleden rondgestuurd).

Mochten er voor die tijd nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Tot vrijdag en met vriendelijke groet,

10.2.e

T: 0610.2.e

E: 10.2.e [@minInv.nl](#)



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
03-05-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD /

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Bijeenkomst met de leescommissie huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	7 mei 2021, 9.00- 12.00 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en welkom
2. Toelichting agenda
3. Bespreken van het advies
4. Rondvraag en afsluiting

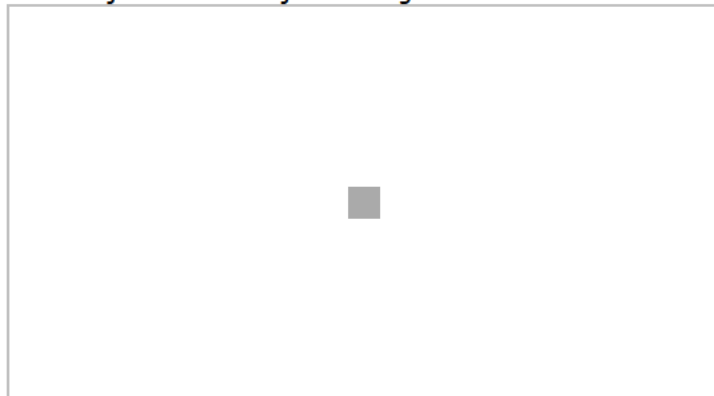
**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Overbevolking & Cavia's  
**Datum:** dinsdag 4 mei 2021 18:19:46  
**Bijlagen:** [image003.png](#)

---

Goedemiddag 10.2.e,

Na de vergadering vrijdag ging ik op zoek naar aanvullende literatuur voor S3 en de cavia. Ik probeerde wat te vinden over reproductieve onderdrukking zoals jij noemde, maar ik heb alleen onderzoek gevonden over de Naakte molrat. Er wordt ook niets over gezegd in *The Handbook of Mammals*, dus ik vroeg me af of jij mij kunt verwijzen op literatuur met informatie hierover.

11.1 Deze tekst van Trillmich *et al.*, 2019 heeft mij ook een beetje overtuigd dat ze moeten scoren.



Dankjewel en tot vrijdag!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

2005; Künkele, Kraus, & Trillmich, 2005). The species shows high reproductive effort and near-continuous reproduction in the wild. Reproduction has been studied in the field (Asher et al., 2008) as well as in captivity. Potentially, mature females reproduce continuously, since they have a postpartum estrus and may therefore be always pregnant once they have started reproduction (Rehling & Trillmich, 2008a). Seasonality strongly influences age at maturity (Guenther, Palme, Dersen, Kaiser, & Trillmich, 2014; Trillmich, Mueller, Kaiser, & Krause, 2009) and sexual physiology and behavior (Hribal, Rübensam, Bernhardt, Jewgenow, & Guenther, 2018; Rübensam, Hribal, Jewgenow, & Guenther, 2015).

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Commentaar leescommissie  
**Datum:** donderdag 6 mei 2021 10:42:59

---

Hallo allemaal,  
 10.2.e en 10.2.e hebben hun opmerkingen voor de bijeenkomst van morgen opgestuurd. Ik heb ze op de samenwerkingsruimte in de map leescommissie gezet. Lijkt mij nuttig om dat van tevoren alvast te bekijken.  
 Misschien ook alvast goed om te benoemen: 10.2.e zal morgen ook aansluiten, dus het zou leuk zijn als iedereen na de bijeenkomst nog even kan blijven hangen om afscheid te nemen van 10.2.e!  
 Groeten en tot morgen,  
 10.2.e



Notulen 7 mei 2021: Bijeenkomst met de leescommissie

### **Algemene indruk**

Positief, toetsingskader lijkt de belangrijkste risico's af te dekken en er is goed en consequent beoordeeld. Commentaar moet ook vanuit dit perspectief gezien worden. 10.2.e geeft aan, dat zijn commentaar meer gezien moest worden vanuit een rol van advocaat van de duivel, om mogelijke gevoeligheden in de systematiek te identificeren.

10.2.e geeft aan dat het soms voor de gemiddelde lezer moeilijk te volgen zal zijn, bijvoorbeeld bij hypsodontie. Mogelijk daar nog extra vertaalslag maken voor breder leespubliek.

Daarnaast worden er vragen gesteld bij de consequenties van deze beoordelingen voor bijvoorbeeld kinderboerderijen of hertenkampen.

10.2.e vraagt zich wel af of het adviescollege niet teveel heeft willen doen in het rapport en of het daarmee niet gaat verzanden in eindeloze discussies

### **Weging en indeling risicofactoren**

10.2.e geeft aan dat het maken van optelsom tussen risicocategorieën (A-F) maar niet binnen een categorie op risicofactor niet zo overtuigend was. Meer risicofactoren die binnen een categorie scoren zou zwaarder moeten zijn. Bovendien geeft hij aan dat sommige risicofactoren makkelijk zijn op te lossen, zoals herbivore browsers, hypsodontie (voeding) of klimaat.

10.2.e wil een lans breken voor deze aanpak, omdat het aangeeft welke eisen de dier aan zijn omgeving stelt. 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e vullen hierop aan dat:

- Ook het optellen van kruisjes ruwweg dezelfde indeling in A t/m F zou geven.
- Het relativeren van 'makkelijk op te lossen' risicofactoren, ook bekeken is, maar helemaal niet zo makkelijk blijkt, omdat in de uitwerking hiervan allemaal aannames gaan zitten (bijvoorbeeld welke dieren worden binnengehouden en welke niet).
- Dat gebitsproblemen m.b.t. hypsodontie niet onderschat mogen worden en zelfs voeding in dierspeciaalzaken te weinig abrasief voer kan bevatten.

### **Weging van beoordelingen van dieren die gevoelsmatig relatief laag scoren**

Wat ook raakt aan de weging in de beoordelingssystematiek is de discussie over de luiaard. De meelezers zien het al gebeuren dat de luiaard als relatief makkelijk te houden huisdier zou worden gezien aan de hand van de D-score. 10.2.e gaf aan dat dit een soort is die echt een warm klimaat nodig heeft om te overleven. Bijval van anderen over het belang van de specifieke voeding. Hierbij werd de vraag opgeworpen door 10.2.e of er niet uitzonderingen gemaakt moeten worden voor dieren die zeer specifieke eisen aan de omgeving stellen, maar niet heel hoog scoren.

Het adviescollege heeft aangegeven hierover nagedacht te hebben, specifiek over het scoren van een F wanneer een dier scoort op V4 (voedselspecialist), maar dat heeft consequenties voor de systematiek.

### **Geen informatie**

10.2.e brengt de vraag op wat er gebeurt als er geen informatie over de soort is, omdat hij dat niet kon terugvinden. 10.2.e valt het daarbij op dat bijvoorbeeld bij de zwartneusklappereekhoorn 1 bron werd gebruikt voor de ecologie. Hij gaf aan dat LNV in een andere context ook voor bijvoorbeeld voor de muskusrat het voorzorgsprincipe heeft gehanteerd.

## **Domesticatie**

### **Definitie domesticatie**

10.2.e werpt op dat de lijst gedomesticeerde dieren (in algemene zin, dus niet alleen van dit rapport) erg subjectief is, waarbij hij het voorbeeld van cheeta's in het Midden-Oosten aanhaalde en het edelhert. 10.2.e en 10.2.e hebben uitgelegd dat er een strikte definitie van domesticatie is gebruikt (genetische aangepast aan het leven nabij de mens) en dat bijvoorbeeld het edelhert een grensgeval is, waarvan het oordeel er populatie zou kunnen verschillen.

### **Score van gedomesticeerde dieren**

Vanuit de leescommissie klinkt steun voor het onderscheid dat in rassen wordt gemaakt bij de beoordeling. De hoge score valt hierbij wel op. De vraag die de meelezers stellen is wat de consequenties zullen zijn bij de maximale score van een F, ook voor verschillende doeleinden waar de dieren voor worden gebruikt (hertenkamp, kinderboerderij, landbouw). 10.2.e geeft aan dat het adviescollege puur naar biologische eigenschappen heeft gekeken en politiek-bestuurlijke besluiten bij LNV liggen.

10.2.e vraagt zich af of het verschil in rassen niet verder geduid kan worden. 10.2.e brengt daar tegenin, dat die discussies over rassen, bij bijvoorbeeld de hond, niet ook nog eens in dit rapport moeten worden getrokken. Dat zou teveel zijn.

Ook is besproken of het een optie zou zijn om te benoemen, dat een deel van de risico's bij gedomesticeerde dieren wordt ondervangen door ingrepen als hoornen bijvlijlen. 10.2.e waarschuwt dat hij een beweging ziet dat we van die ingrepen af willen en het daarom riskant is om bovengenoemde als relativering te gebruiken.

### **Duiding bij tabellen**

Met name 10.2.e, bijgevallen door 10.2.e, geven aan dat de tabellen meer duiding verdienen. 10.2.e heeft het idee dat daar de meeste discussie over zal ontstaan (vooral bij de F-scores en gedomesticeerde dieren) en dat het direct duiden hiervan wellicht de angel er wat uit kan halen. Nu zijn bijvoorbeeld de uitwerkingen van het varken en konijn in de houderij helemaal achterin de bijlage te vinden en zag 10.2.e pas in de beoordelingen goed terug waar er in het advies zelf op gedoeld werd in de tabellen. Een concreet voorbeeld waar 10.2.e denkt dat over gevallen zou worden zijn de risico's bij gedomesticeerde dieren die in veel gevallen goed te managen zouden kunnen zijn door hobbyhouders (p. 30 van het advies).

### **Zoönosen**

10.2.e geeft aan dat de manier hoe het risico van zoönosen wordt bepaald meer aandacht verdient in het advies. De principiële keuze om niet naar prevalentiecijfers te kijken (die ook vaak niet bekend zijn) verdient verdere toelichting, omdat het vragen oproept bij de lezer. Ook de terminologie is soms verwarrend (zeer hoog-risico en ernstige zoönosen). Er wordt soms vanuit het risico en soms vanuit de ernst gesproken. Dit kan verduidelijkt worden.

Daarnaast vraagt 10.2.e zich af wat het doel van de signalering is. Er wordt wel gesignaleerd, maar er gebeurt in de beoordeling niks mee. 10.2.e zou een soort gebruiksaanwijzing aan de signalering koppelen met het aangeven van duidelijke beheersmaatregelen.

Corona is een goed voorbeeld dat de beoordelingen geen statisch geheel zijn. Net als bij de nertsen, kan een dier door nieuw onderzoek in klasse F terecht komen. Deze veranderlijkheid kan benoemd worden in het advies. Hantaanvirussen zijn een ander voorbeeld. 10.2.e raadt aan dit voor te leggen aan een specialist op het gebied van Hantaanvirussen.

10.2.e vraagt zich af of wild/fok risico's hetzelfde zijn. En hoe je omgaat met de bruine/zwarte rat, die je niet als huisdier mag houden, maar wel in het wild voorkomt in Nederland.

10.2.e heeft toelichting gegeven dat het adviescollege niet kan weten waar een dier vandaan komt (fok/wildvang) en dat daarom een score op basis van wildvang plaatsvindt.

10.2.e benoemt de formulering van *M. Bovis* (de humane vorm) en *M. Tuberculosis* als aandachtspunt om naar te kijken.

10.2.e plaatst nog een vraagteken bij hoe vogels beoordeeld gaan worden m.b.t. de vogelgriep.

### **Letsel**

10.2.e geeft aan dat gevaar op subjectiviteit dreigt bij het gevaar voor de mens. Dieren kunnen potentieel gevaarlijk zijn, maar hoe zet je dat hier neer. Hij verwacht eindeloze discussies, bijvoorbeeld met de frettenvereniging, omdat iedereen hier wat van gaat vinden.

### **Risicofactor S1 (monogamie)**

10.2.e vindt het gebruik van monogamie een aandachtspunt, omdat hij stelt dat bij veel dieren niets of weinig bekend is of er sprake is van selectieve partnerkeuze. Veel dieren kunnen in paren worden gehouden. In conclusie meent 10.2.e dat het moeilijk is om te onderbouwen dat het bij veel dieren toch een risico is. 10.2.e geeft aan dat sociaal gedrag altijd een risico kan zijn, maar dat dit niet onderscheidend is. Daarom zijn er door de WAP enkele aspecten uit gehaald om te beoordelen op sociaal gedrag.

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst  
**Datum:** dinsdag 11 mei 2021 12:20:35

---

Hallo 10.2.e

Dank voor de reactie. In dat geval stuur ik je een uitnodiging voor een week later. Op de samenwerkingsruimte waar de leesstukken staan, heb ik een document gezet met de opmerkingen op het rapport van 10.2.e. 10.2.e heeft zich ook gefocust heeft op het zöonosen gedeelte.

Het zou fijn zijn als jij de opmerkingen van 10.2.e zou kunnen bekijken, zodat ze op 21 mei met jou erbij besproken kunnen worden.

Groeten,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @nvwa.nl>

**Verzonden:** dinsdag 11 mei 2021 06:45

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Hallo 10.2.e,

Ben vrijdag aanstaande vrij. Gaat dus niet lukken. Ook ben ik ivm een deadline en de meivakantie nog niet aan lezen toegekomen. Een week later is de betere optie.

Groeten,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** vrijdag 7 mei 2021 12:18

**Aan:** 10.2.e @nvwa.nl>

**CC:** 10.2.e @gmail.com>; 10.2.e

**Onderwerp:** RE: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Dag 10.2.e,

Eerder hadden wij al contact over het meelezen en bespreken van het conceptrapport m.b.t. de huis- en hobbydierenlijst. Ik ben zo vrij geweest om je voor de bijeenkomst van 14 mei een uitnodiging te sturen, want ik weet niet of jou dat schikt. Anders zouden we hier een vrijdag wat verder in toekomst voor kunnen gebruiken.

Ik denk dat in dit overleg met jou twee grote punten centraal komen te staan:

- Hoe kijk jij tegen het conceptrapport aan wat is opgesteld? (zie hiervoor ook de toelichting in de mail hieronder over de samenwerkruimte).
- Hoe kijk jij tegen de opmerkingen/vragen aan die bij het conceptrapport geplaatst zijn door de leescommissie? De bijeenkomst met de leescommissie vond vandaag plaats. Om je hier alvast een indruk van te geven mijn korte samenvatting van dit gesprek: Veel opmerkingen die de leescommissie opbracht, raakten aan eerdere discussies die in dit proces zijn gevoerd door het adviescollege, maar vragen wel om enkele componenten van het rapport nog eens goed te bekijken.

Ik hoor graag van je of volgende week vrijdag zou schikken.

Groeten,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** dinsdag 6 april 2021 18:05

**Aan:** 10.2.e @nvwa.nl>

**CC:** 10.2.e @gmail.com>; 10.2.e

**Onderwerp:** RE: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Hallo 10.2.e,

Fijn om te horen. Ik heb het ook even met 10.2.e en 10.2.e besproken. Het idee is om, na de bijeenkomst met de leescommissie, een bijeenkomst in te plannen waarin jouw commentaren besproken kunnen worden en wellicht ook gekeken kan worden naar de commentaren die vanuit de leescommissie zijn gekomen.

Qua planning zou zo'n bijeenkomst waarbij jij kan aansluiten medio mei plaatsvinden schat ik zo in. Precieze datum zal dan spoedig volgen. Is dit in orde zo?

Ik zal z.s.m. de toegang tot de online samenwerkingsruimte in orde maken ([www.samenwerkruimten.nl](http://www.samenwerkruimten.nl)). Ben jij hier bekend mee? De sitenaam is "Leescommissie voor de huis- en hobbydierenlijst". Links in het scherm staat een menubalk met verschillende opties (start, notieblok,...). Als je in dit menu op het tabblad documenten klikt, staan hier de leesstukken.

De nummering van de mappen dient als leesroute: het concept advies, een selectie met beoordelingen voor een algemene indruk, een selectie met beoordelingen waarin lastige keuzes gemaakt moesten worden en tot slot een map met de overige beoordelingen. Ik kan mij voorstellen dat jouw focus op het zoönosen gedeelte zal liggen. Wellicht dat je aan de hand van het resultatenhoofdstuk of de scoretabel in de bijlage van het conceptadvies, specifieke beoordelingen van dieren kan bekijken.

Ik hoor het graag als dit nog verdere vragen oproept.

Groeten,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <[10.2.e@nvwa.nl](mailto:10.2.e@nvwa.nl)>

**Verzonden:** dinsdag 30 maart 2021 12:30

**Aan:** 10.2.e <[10.2.e@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)>

**CC:** 10.2.e <[10.2.e@gmail.com](mailto:10.2.e@gmail.com)>; 10.2.e

**Onderwerp:** RE: Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Reeds beoordeeld in dit Wob-verzoek

**Van:** 10.2.e <[10.2.e@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)>

**Verzonden:** maandag 29 maart 2021 18:04

**Aan:** 10.2.e <[10.2.e@nvwa.nl](mailto:10.2.e@nvwa.nl)>

**CC:** 10.2.e <[10.2.e@gmail.com](mailto:10.2.e@gmail.com)>; 10.2.e

**Onderwerp:** Meelezen conceptadvies huis- en hobbydierenlijst

Reeds beoordeeld in dit Wob-verzoek

**Van:** 10.2.e )  
**Aan:** 10.2.e "; 10.2.e "; 10.2.e "; 10.2.e "; 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e "; 10.2.e ); [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Notulen bijeenkomst leescommissie  
**Datum:** dinsdag 11 mei 2021 12:54:41

---

Dag allen,

Ter info: Op de samenwerkingsruimte (in de map notulen) staan de notulen van de bijeenkomst met de leescommissie. Aankomende vrijdag zullen we hier verder over praten.

Groeten,

10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Agenda  
**Datum:** woensdag 12 mei 2021 17:46:14  
**Bijlagen:** [Agenda\\_2021\\_14\\_mei\\_bijeenkomst\\_beoordelingscommissie\\_huis- en hobbydierenlijst.docx](#)

---

Ha 10.2.e,

Hierbij de agenda voor vrijdag.

Wat mij ook nog te binnen schoot: vrijdagochtend 21 mei is het regulier overleg met LNV. Wellicht een idee dat jij dit vrijdag nog ter sprake brengt om te zien of er vanuit het adviescollege nog bespreekpunten zijn?

Groeten en tot vrijdag,

10.2.e



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
11-5-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD /

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Overleg beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	14 mei 2021, 12.00- 15.00 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Bijeenkomst met de leescommissie
  - a. Nabespreken (zie notulen)
  - b. Verdere planning
3. Notulen 26 maart en 30 april
4. Rondvraag en afsluiting



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: S3 - Consistent Maken  
**Datum:** vrijdag 14 mei 2021 11:44:48  
**Bijlagen:** [S3 icm mate van solitair zijn.docx](#)

Ha 10.2.e;

Heel hartelijk dank hiervoor. Ik was er al mee aan de slag gegaan, maar heb het nog niet gedeeld met jullie en de leden van het college, sorry! Dat ga ik nu doen. Ik sluit me grotendeels aan bij jullie observaties en heb jouw mail omgewerkt tot een notitie. Dank daarvoor dus!

Hartelijke groet en tot zo!

10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** maandag 10 mei 2021 13:58

**Aan:** 10.2.e @hotmail.com' 10.2.e @hotmail.com>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>

**Onderwerp:** S3 - Consistent Maken

Goedemiddag 10.2.e

Wij hebben weer tijd genomen om S3 te checken, vooral om een duidelijk beeld van strikt solitair en mild solitair dieren te krijgen.

Ik heb een aantal soorten gevonden die wij mild solitair noemen omdat ze solitair zijn met overlappende home ranges.

11.1

- 
- 
- 
- 
- 
- 

11.1

- 
- 
- 
- 

Ons voorstel is 11.1

Ik vind 11.1

Naar mijn mening hoeft 11.1

Ook interessant: 11.1

Ten laatste: de cavia's. 10.2.e 11.1

. Wij voorstellen om 11.1 maar ik ben benieuwd wat jij

ervan vindt.

Samengevat: 11.1

Het is weer een lange verhaal geworden, dus als jij het liever telefonisch bespreekt dan is mijn werktelefoonnummer 06

10.2.e Anders mag je altijd mailen!

Groeten,

#### 10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

### S3 en de mate van solitair zijn

Tijdens de bijeenkomst twee weken geleden (30 april jl.) kwam ter sprake dat we bij S3 wellicht niet altijd consistent gescoord hebben. We hebben besloten bij solitaire dieren NIET op deze risicofactor te scoren, omdat een solitair gehouden dier zich niet kan voortplanten.

Nu blijkt 'solitair' ook een bepaalde mate van gradatie te kennen. Naast diersoorten die afgezien van een kort paringsmoment verder alleen (of met hun nog afhankelijke jongen) leven, blijken er ook soorten te zijn die gedeeltelijk solitair leven, maar elkaar wel af en toe tegenkomen en dan ook niet per definitie vermijden. Deze hebben we 'mild solitair' genoemd. Vraag is nu of er in de categorie 'mild solitaire soorten' ook dieren zijn die zouden moeten scoren onder S3. Hieronder een analyse.

**Daar waar zinnen ROOD gemarkeerd zijn, is het voorstel om af te wijken van de eerder getrokken conclusie.**

De ondersteuners zijn hiermee aan de slag gegaan en hebben een aantal soorten gevonden die ze mild solitair noemen omdat ze solitair zijn met overlappende home ranges.

Van deze soorten scoren 11.1

- Europese dwergmuis (geslachtsrijp vanaf 6-7 weken, polyoestrus, cyclus 4-5 dagen, dracht 17-19 dagen, gemiddeld 5 jongen/worp, paarseizoen lente/zomer)
- Gestreepte grasmuis (postpartum oestrus, dracht 23 dgn, tot 8 jongen/worp, jaarrond voortplanting)
- Grasmuizen (Barbarusgr. etc) (postpartum oestrus, 6 tot 11 jongen/worp)
- Muskusspitsmuis (geslachtsrijp vanaf 20-30 dgn, dracht 30-31 dgn, 1-8 jongen/worp, jaarrond voortplanting)
- Vetstaartgerbil (geslachtsrijp vanaf 2,5 – 3,5 mnd, draagtijd 21 dagen, 2-4 jongen/worp)
- Vette zandrat (geslachtsrijp vanaf 3 - 6 mnd, postpartum oestrus, draagtijd 24 dagen, 5 jongen/worp)

Deze soorten scoren 11.1

- Cheesman's gerbil (jaarrond voortplanting, 3 weken dracht, zoogtijd een maand, 4-5 jongen/worp)
- Kleine Egyptische renmuis (geslachtsrijp vanaf 10-16 weken, dracht 4-6 weken, 3-6 jongen/worp, jaarrond voortplanting)
- Algerijnse gerbil (Alleen tijdens oestrus in contact met andere sekse; vanaf 10-17 weken geslachtsrijp, dracht 20 dagen, 2-3 jongen/worp)
- Sundevall's gerbil (Sociaal intolerant, vermijden elkaar; geslachtsrijp vanaf 2 mnd, postpartum oestrus, dracht 21-31 dagen, tot 7 jongen/worp, paarseizoen lente/vroege zomer)

**Voorstel is** 11.1

11.1 maar alleen de homeranges van de mannetjes overlappen met elkaar terwijl de vrouwen echt solitair zijn. Er is dus geen groot risico van overbevolking. Afgezien daarvan staat dit wel echt ver af van de aanvankelijk gekozen definitie van generatie-interval van 2 maanden; bij deze soort is het ruim het dubbele. **Voorstel om** 11.1

De Algerijnse gerbil is een twijfelachtig geval, aangezien ze proberen elkaar te vermijden maar de ondersteuners konden geen literatuur vinden over agressief gedrag als ze samen worden gehouden. Dit in combinatie met de voortplantingssnelheid die ruim langer is dan de eerdere grens van twee maanden generatie-interval, 11.1

11.1

11.1 [redacted], maar ze hebben een koloniale leefwijze (staat bij S2 ook beschreven) en aanverwante soorten kunnen jaarrond voortplanten. 11.1 [redacted]

Cavia's: 10.2.e [redacted] had het over reproductieve onderdrukking in cavia's en stuurde wat relevante literatuur hierover naar de ondersteuners. Het blijkt volgens de ondersteuners uit die literatuur dat er meestal één dominante vrouw is die voor alle reproductie in een groep zorgt. Deze vrouw heeft post partum oestrus en kan jaarrond voortplanten, dus ze kan opnieuw drachtig worden voordat een eigenaar tijd heeft om in te grijpen. Gezien de relatief kleine worpgrootte (1-4 jongen) en het feit dat er waarschijnlijk maar één cavia is die zich voortplant stellen de ondersteuners voor 11.1 [redacted]

## Bijeenkomst 14-05-2021

### Actiepunten

- 10.2.e verwerkt de opmerkingen van de leescommissie en 10.2.e in het advies. De slotparagraaf wordt gedurende de week gedeeld om zo een versie te hebben om vrijdag voor te leggen in het overleg met LNV.
- Tabellen worden aan het eind van de paragrafen gezet door 10.2.e om zo onduidelijkheid bij de lezer te voorkomen bij het zien van de tabellen. Kijken of dit voldoende is.
- 10.2.e voert besluiten bij S3 door en past ook de tabellen in het advies aan.
- 10.2.e mailt 10.2.e voor literatuur over mens op dier besmettingsroute van tuberculose.
- 10.2.e zoekt contact met 10.2.e om aan te geven welke vraagstukken er nog liggen wat betreft zoönosen. 21 mei sluit 10.2.e ook aan.
- Allen: In de map Beoordelingschema's → S3 grensgevallen, het document "S3 icm mate van solitair zijn" nog eens doorlezen
- 10.2.e loopt de review over cavia's nog eens na, die in de map S3 grensgevallen staat.
- 10.2.e kijkt ook naar de literatuur van de vette zandrat om te zien welke evidentie is gebruikt voor de huidige beoordeling.

### Besluiten

#### Leescommissie

- Er mist aan het einde van het advies een paragraaf, hierin kunnen verschillende commentaren van de leescommissie verwerkt worden:
  - Advies is puur gericht op de biologische eigenschappen. De weging van de kennis kunde en middelen van de houder en ernst van risicofactoren zoals de voedselspecialist (luiaard) of thermoregulatie is aan de besluitvormer. Er kunnen enkele voorbeelden worden genoemd.
  - Iets over de perceptie van de lijst. Het konijn wordt al eeuwenlang gehouden bijvoorbeeld. Gedomesticeerde dieren die een F scoren ook. Perceptie kan zijn dat de risico's goed te managen zijn, makkelijk te voorspellen en te voorkomen en dat daarmee het risico op iets wellicht aanvaard is. Dit hangt ook samen met hoe de houder het dier houdt. Aangeven dat het college niet besluiten kan nemen op basis van deze sentimenten, maar alleen aankan geven waar er risico's zijn, gekeken naar biologische eigenschappen.
  - Aan sociaal gedrag kleef altijd een risico. Maar het is uitlegbaar waarom de WAP oorspronkelijk voor risicofactor S1 en selectie partnerkeuze heeft gekozen. Het argument vanuit de leescommissie dat het niet zo'n probleem is, klopt niet. Maar de vragen die het oproept laten wel zien dat er meer uitleg nodig is.
- In de hypsodontie paragraaf beter toelichten wat elodontie is en waarom de genomen keuzes zijn gemaakt. Ook kijken of er enkele zinnen uit de WAP kunnen worden toegevoegd als basis van het stuk tekst.
- Duidelijk maken in het advies wat de oorsprong van de lijst gedomesticeerde dieren is.
- Samenvatting van de bijlagen over het varken en konijn als box in de tekst verwerken, zodat het niet meer zo verstopt in het advies staat.
- Geen informatie: kan in het advies nog extra benadrukt worden, wat we hebben gedaan bij geen informatie (analogie, minimale score bij een G).
- Zoönosen: Benadrukken dat het geen statisch geheel is (zie corona). Ook goed uitleggen hoe de risicobeoordeling is gedaan met als belangrijke vraag waarom er geen prevalentiecijfers zijn gebruikt. Dit wordt volgende week besproken met 10.2.e en 10.2.e

#### S3 overbevolking

- Akkoord met voorgestelde wijzigingen (zie document "S3 icm mate van solitair zijn")

#### Regulier overleg met LNV

- Slotparagraaf die nu wordt geschreven voorleggen met daarbij de vragen:
  - Kan LNV hier iets mee en wat hebben ze verder van het college nodig?

- Moet er gekeken worden of de huidige systematiek ook toepasbaar is op vogels en reptielen en is een advies gewenst over hoe het college deze beoordeling zou aanvliesen? Lijst met soorten die beoordeeld moeten worden zou hierbij helpen.

**Van:** 10.2.e [redacted]  
**Aan:** 10.2.e [redacted]  
**Onderwerp:** RE: Agenda vrijdag  
**Datum:** donderdag 20 mei 2021 13:00:12

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted] Ik zal morgenochtend wel nog aanschuiven bij het regulier overleg overigens.

Groeten,

10.2.e [redacted]

**Van:** 10.2.e [redacted]@gmail.com>

**Verzonden:** donderdag 20 mei 2021 12:36

**Aan:** 10.2.e [redacted]@minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Agenda vrijdag

Buiten reikwijdte [redacted]

Hartelijke groet, Kind regards,

10.2.e [redacted]

10.2.e [redacted]

M:+3110.2.e [redacted]

[www.10.2.e \[redacted\].com](http://www.10.2.e[redacted].com)

Op 20 mei 2021 om 11:47 heeft 10.2.e [redacted])  
 10.2.e [redacted]@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Dag 10.2.e [redacted],

Buiten reikwijdte [redacted]

Agenda voor de bijeenkomst van 14:45 heb ik aangepast. Kennismaking hoorde niet in deze agenda thuis, we kennen elkaar al.

Groeten,

10.2.e [redacted]

**Van:** 10.2.e [redacted]@gmail.com>

**Verzonden:** donderdag 20 mei 2021 07:34

**Aan:** 10.2.e [redacted]@minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Agenda vrijdag

Buiten reikwijdte [redacted]

Hartelijke groet, Kind regards,

10.2.e [redacted]

10.2.e [redacted]

M:+31610.2.e [redacted]

[www.10.2.e \[redacted\].com](http://www.10.2.e[redacted].com)

Op 20 mei 2021 om 07:31 heeft 10.2.e @gmail.com>  
het volgende geschreven:

We bespreken slotparagraaf maar ook de aanpassingen hele stuk.  
Opmerkingen Inv. Kennismaking in begin. Met wie?

Hartelijke groet, Kind regards,

10.2.e

10.2.e

M:+31610.2.e

[www.10.2.e.com](#)

Op 19 mei 2021 om 18:05 heeft 10.2.e  
) 10.2.e @minlnv.nl> het volgende  
geschreven:

Ha 10.2.e,  
Hierbij de agenda voor de bijeenkomst met het  
adviescollege. Ik heb 10.2.e gevraagd vanaf 14:45 aan te  
sluiten, dus ik heb de voor hem relevante punten  
bovenaan gezet.  
De agenda voor het regulier overleg met LNV volgt  
morgen nog. Volgens mijn laatste informatie gaat het  
gewoon door.  
Groeten,  
10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is  
bestemd. Indien u  
niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk  
aan u is gezonden,  
wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het  
bericht te  
verwijderen.  
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade,  
van welke aard  
ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het  
elektronisch  
verzenden van berichten.

This message may contain information that is not  
intended for you. If you  
are not the addressee or if this message was sent to you  
by mistake, you  
are requested to inform the sender and delete the  
message.  
The State accepts no liability for damage of any kind  
resulting from the





# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
19-05-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD /

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Bijeenkomst adviescollege huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	21 mei 2021, 14.45- 16.15 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
  - a. Terugkoppeling regulier overleg
2. Advies
  - a. Zoönosen
    - i. Bespreken opmerkingen 10.2.e
    - ii. Bespreken opmerkingen 10.2.e en overige meelezers  
(zie notulen 7 mei + "Bespreekpunten 10.2.e")
  - b. Doorlopen van aanpassingen n.a.v. opmerkingen LNV
  - c. Bespreken slotparagraaf
3. Notulen 14 mei 2021
4. Rondvraag en afsluiting

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: beoordelingen  
**Datum:** vrijdag 21 mei 2021 10:29:21

Hi 10.2.e en 10.2.e,

Ik heb jullie beiden toegevoegd aan de samenwerkingsruimte van het adviescollege huis- en hobbydierenlijst, hier de link naar Documenten:

[https://www.samenwerkruimten.nl/tBuiten reikwijdte](https://www.samenwerkruimten.nl/tBuiten%20reikwijdte)

Voor jullie van belang zijn de volgende mappen:

Voor het advies: Map "Advies" → Map "Definitieve conceptadvies" → Document "Zoogdieren beoordeeld"

Voor de beoordelingen "Map "Beoordelingsschema's" → Map "4. Definitief" → Hier staan alle dieren gesorteerd op familieniveau. Bij het openen van map van een diersoort staat het document "[diersoort]\_definitief".

Mijn verzoek zou zijn of jullie niet in de "[diersoort]\_definitief" documenten opmerkingen willen zetten, omdat er dan geen goed overzicht te houden is in welke documenten nog opmerkingen staan die verwerkt moeten worden.

Mochten er nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Groeten,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 20 mei 2021 16:02

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e )

10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: beoordelingen

Ha 10.2.e,

Ja, je kunt de beoordelingen inzien op de Samenwerkruimte. 10.2.e gaat je er aan toevoegen en laat je weten waar je ze kan vinden.

Groet,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 20 mei 2021 14:44

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** beoordelingen

Beste collega's

Ben bezig om te kijken of ik rode en gele vlaggen kan maken van de risicofactoren.

Hebben jullie voor mij de beoordelingen van mn de soorten die tot problemen zouden leiden zoals de grootoorspringmuis etc. Of kan ik ergens alle beoordelingen inzien? Ik wil ze gaan testen op bruikbaarheid

Gr

10.2.e



Please consider the environment before printing this e-mail

10.2.e

10.2.e

tel: 00-3; 10.2.e

email 10.2.e @minlnv.nl

Monday-Thursday 15.00 hr

address:

Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality,

Animal Welfare Section

*Bezuidenhoutseweg 73*

*P O Box: 20401*

*2500 EK The Hague*

*The Netherlands*

## Beoordelingscommissie Bijeenkomst: 21 mei 2021

### Opening en mededelingen

Terugkoppeling regulier overleg:

- LNV vindt het een mooi stuk, maar moet eerst een aantal keuzes maken voordat de lijst wordt gepubliceerd (wat hebben ze aan de lijst, hoe kunnen ze het best implementeren, etc.)
- Buiten reikwijdte [redacted]
- Resterend werk voor de commissie: Laatste stuk afronden met de slotparagraaf en de puntjes op de i zetten.

### Advies

Zoönosen – bespreken opmerkingen van 10.2.e:

- 10.2.e vond het een heldere weergave van het probleem, wij hebben alles op een mooie manier gewogen en de manier van oordelen lijkt heel goed te kloppen.
- Geen diepgravende opmerkingen, alleen een aantal kleine dingen die de ondersteuners kunnen doen om te zorgen dat alles consistent staat.

Opmerkingen van 10.2.e:

- 10.2.e en 10.2.e zullen het Advies nog een keer checken om te zorgen dat wij consistent zijn met termen zoals ernstig/zeer ernstig/hoog risico/zeer hoor risico voor de zoönosen. Wij moeten ook duidelijk uitleggen wat wij daarmee bedoelen.
- Prevalentie: 10.2.e is het met ons eens dat onmogelijk is om prevalentie te rekenen voor alle dieren (vooral vanwege een gebrek aan informatie voor veel soorten). Het is misschien beter om dit expliciet uit te leggen in het Advies in plaats van in een bijlage, dus 10.2.e en 10.2.e zullen haar nieuwe stuk in het Advies zetten.
- Signalering: Wij houden het signalering systeem aan omdat het toch belangrijk is voor de gezondheid van de houder zelf. LNV moet zelf beslissen of er een manier moet zijn om informatie over zoönosen te communiceren met de houder/dierartsen, bijvoorbeeld een bijsluiter. Wij zullen dat zelf niet doen.
- Gebrek aan informatie: Iedereen is het erover eens dat we de “minimumscore” methode moeten houden. Het zou te extreem zijn om alle soorten met een G gelijk in F te scoren.
- Sars/Covid-19: Misschien verstandig om iets in de tekst te zeggen over een gebrek aan informatie over welke soorten wel/niet overdragen naar mensen. 11.1 [redacted]
- Letsel: Paard/Ezel en Schaap/Geit: Wij hebben geen gradiënt van scores voor letsel, dus wij houden het zo.
- Hantaan: 10.2.e heeft dit op een wetenschappelijke manier aangepakt en heeft goed onderbouwd waarom sommige ziektes worden meegenomen en andere

- niet. 10.2.e dacht ook dat 10.2.e dit goed deed, dus daar gaan we niets aan veranderen.
- Ook met Tuberculose (genoemd door 10.2.e ) denkt 10.2.e dat alles in orde is, maar 10.2.e (10.2.e – RIVM) heeft veel informatie over Tuberculose, mochten wij om aanvullende informatie willen vragen.
  - Conclusie: 10.2.e en 10.2.e zullen hets Advies aanscherpen en opnieuw doorsturen naar de commissie

#### **Doorlopen van aanpassingen n.a.v. opmerkingen LNV**

- Hypsodonte/Hypselodonte gebitselementen: Wij laten het zo staan in het Advies. Wij moeten nogmaals controleren of wij uitleggen waarom elodont geen risicofactor is.
- Gedom./Niet gedomesticeerde soorten: 10.2.e zal iets toevoegen over waarom wij deze soorten apart bespreken.

#### **Bespreken Slotparagraaf:**

- Na de gesprek met LNV wil 10.2.e de slotparagraaf nog een keer doorlezen en aanpassen. Hij zal daar over de weekend aan werken en opnieuw doorsturen.

#### **Notulen 14 mei 2021 bespreken:**

- 10.2.e zal nog even naar de Vette Zandrat en cavia's kijken voor S3.
- Wij hoeven 10.2.e toch niet te mailen over Tuberculose

#### **Rondvraag en afsluiting**

- Volgende bijeenkomst: 28-5-2021

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e ; 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e; 10.2.e ; [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Brainstorm 2 positieflijst  
**Datum:** maandag 24 mei 2021 20:30:26  
**Bijlagen:** [Brainstorm 2.pptx](#)

---

Ha 10.2.e en 10.2.e,

Ik heb onze brainstorm samengevat in de bijgevoegde PowerPoint. Morgen brainstormen we verder. Fijn dat jullie zo meedenken! Er staat in ieder geval dit op het menu:

- 11.1

- 

- 

Van 10.2.e hebben jullie een mail gehad hoe je bij de beoordelingen van de diersoorten kunt komen.

10.2.e, wil je 10.2.e en mij je adres nog laten weten? Dank je en tot morgen.

Groet, 10.2.e

# Brainstorm positieflijst - deel 2 -

10.2.e, 10.2.e & 10.2.e

25 mei 2021



# Wat willen we oplossen?

---

- Dier moet centraal staan, daarna pas de mens.
- Afpellen:
  - Vraag 1: is het dier vanuit fysieke en mentale gezondheid te houden?
  - Vraag 2: dreigt er gevaar voor de mens?
- Het gaat echt om het dierenwelzijn borgen, de rest is bijvangst.
- Het dier moet je zonder specialistische kennis houden, dat linkt ook aan gevaar voor de mens (zoönosen, letsel)
- Kijken naar specifieke risico's, omdat daar specialistische kennis voor nodig is, zoals een luiaard die een voedselspecialist is.
- Als er matig risico is voor het dier: met kennis is het dier wel te houden.



# Wat zijn de kaders?

---

Wet dieren:

- Artikel 1.3: intrinsieke waarde van het dier:
  - Dier moet kunnen voldoen aan zijn ethologische en fysiologische behoeften;
  - Dier moet een positieve staat van dierenwelzijn kunnen bereiken;
  - Deze waarde moet meegewogen worden bij het opstellen van (nieuwe) wet- en regelgeving.
- Artikel 2.2: er geldt een verbod op het houden van diersoorten en diercategorieën die niet zijn aangewezen door de minister van LNV. Met een positieflijst wijst de minister van LNV de diersoorten of diercategorieën aan.

Regeerakkoord:

"De illegale import van beschermde dieren moet een halt toe worden geroepen. Er komt een aangepaste regeling van de positieflijst van toegestane huisdieren."

# Feiten waar we niet omheen kunnen

---

- Advies van het Adviescollege
- 315 beoordeelde Zoogdieren
- Wet dieren
- Regeerakkoord

# Wat zouden we willen

---

- Risicoklasse F sowieso niet houden, vanwege letsel en ernstige zoonosen.
- Aan een aantal risicofactoren een rode vlag hangen. Als een diersoort daar op scoort is hij niet te houden (bv. voedselspecialist).
- Risicoklassen D & E (NB: mogelijk zorgt de vorige bullit ervoor dat we de klassen loslaten):
  - Men moet een vergunning aanvragen om het dier te mogen houden.
  - Men moet aantonen dat men voldoende kennis over het dier heeft.

# Waar moeten we nog op kaulwen

---

- Komen we tot een werkend systeem van oranje en rode vlaggen?
- Hoe weet je of iemand voldoende kennis over een diersoort heeft om het te houden en hoe toets je dat?
- Het idee van de DG (licht ik nader toe)

# Oplossingen

---

# Huiswerk voor 10.2.e

---



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Eerste aanzet voor tekstje nieuw besluit Afrikaanse dwergmuis  
**Datum:** dinsdag 25 mei 2021 09:34:53

---

Ha 10.2.e  
 Dat klinkt prima!  
 Groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** maandag 24 mei 2021 19:46

**Aan:** 10.2.e @minezk.nl>

**CC:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Eerste aanzet voor tekstje nieuw besluit Afrikaanse dwergmuis

Ha 10.2.e,  
 Ik ben begonnen met de tekst, maar ik loop enorm te puzzelen met de motivering. 11.1

. Zullen we na de brainstorm op 2 juni samen  
 even verder puzzelen op de tekst? De DG heeft ook nog wat ideeën die mogelijk een iets andere  
 koers vragen en ons mogelijk ruimte biedt in de motivering.

Groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minezk.nl>

**Verzonden:** vrijdag 7 mei 2021 11:02

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <[positieflijstLNV@minlnv.nl](mailto:positieflijstLNV@minlnv.nl)>

**Onderwerp:** Eerste aanzet voor tekstje nieuw besluit Afrikaanse dwergmuis

Hoi 10.2.e,  
 Ik heb vanochtend gewerkt aan het tekstje dat wij zouden aanleveren aan 10.2.e Zie  
 bijgevoegd een eerste aanzet.  
 Zou jij ernaar willen en kijken en het willen aanvullen?  
 Op een later moment kunnen we collega's als 10.2.e (en 10.2.e ?) laten meelezen.  
 Groet,  
 10.2.e

## Bijeenkomst 28-05-2021

### Actiepunten

- 10.2.e verwerkt commentaar in het advies
  - Hypsodontie: toevoegen dat er onvoldoende balans in het voedsel een risico is
  - Commentaar in slotparagraaf
- Gesprek met LNV inplannen over slotparagraaf
- Bijlage 6 (WAP rapport) wordt toegevoegd door ondersteuners
- Collegeleden zoeken naar literatuur, kijken welke risico's in de houderij zitten (papegaaien goed startpunt) en kijken in hoeverre het toetsingskader moet worden aangepast en welke vogels als proef door 10.2.e beoordeeld kunnen worden

### Besluiten

#### Advies

- Discussie over het aanreiken van alternatieven in de beoordelingssystematiek in de slotparagraaf:
  - Ter voorbeeld is besproken het aantal kruisjes tellen, dat nu als alternatieve methode aangereikt staat in de slotparagraaf. Conclusie van het college was om dit niet te doen.

#### Overig

- 11.1

#### Vogels

- Buiten reikwijdte



**Van:** 10.2.e [redacted]  
**Aan:** 10.2.e [redacted]  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** RE: agenda?  
**Datum:** donderdag 3 juni 2021 10:42:49  
**Bijlagen:** [Agenda\\_2021\\_04\\_juni\\_bijeenkomst\\_beoordelingscommissie\\_huis\\_en\\_hobbydierenlijst.docx](#)

---

Ha 10.2.e,  
 Hierbij de agenda. Ik werd even bezig gehouden deze week. Notulen rond ik zo dadelijk af.  
 Groeten,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e [redacted]@gmail.com>

**Verzonden:** donderdag 3 juni 2021 09:26

**Aan:** 10.2.e [redacted]@minlnv.nl>

**Onderwerp:** agenda?

10.2.e fabriek je nog een agenda in elkaar?

Hartelijke groet

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

The Netherlands

M: +31 10.2.e [redacted]

[www.10.2.e\[redacted\].com](#)

[info@10.2.e\[redacted\].com](#)

[10.2.e@gmail.com](#)

Linkedin: 10.2.e [redacted]



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Datum**  
3-06-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD /

**Bijlage(n)**

---

Omschrijving	Bijeenkomst adviescollege huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	4 juni 2021, 13.00- 16.00 uur
Locatie	Videovergadering

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Advies
  - a. Doorlopen laatste aanpassingen
  - b. Slotparagraaf
3. Eerste bevindingen voor beoordeling vogels
4. Notulen 28 mei 2021
5. Rondvraag en afsluiting
  - a. Planning

## Bijeenkomst 04-06-2021

### Mededelingen

- 10.2.e heeft 10.2.e en 10.2.e bijgepraat over haar exercities. LNV is aan het kijken hoe nu verder.
- 18 juni zal bijeenkomst om 14:00 beginnen. 10.2.e is volgende week niet aanwezig
- Qua planning blijven we vergadermomenten reserveren op de vrijdagmiddag en bekijken we per keer of een vergadering nodig is.

### Actiepunten

- 10.2.e maakt een vakantierooster (zie map documenten)
- 10.2.e verwerkt eerst taalkundige opmerkingen, 10.2.e loopt vervolgens consistentie van Latijnse namen achter dieren door en tabellen aan het eind.
- Buiten reikwijdte

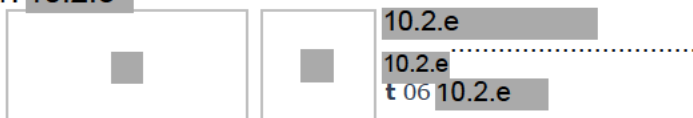
### Besluiten

#### Vogels

- Buiten reikwijdte

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Aanleveren tekst t.b.v. motivering bob inz Afrikaanse dwergmuis  
**Datum:** dinsdag 8 juni 2021 09:28:00  
**Bijlagen:** [image001.png](#)  
[image002.jpg](#)  
[image003.png](#)  
[image004.jpg](#)

Ha 10.2.e,  
 Dank voor je (tussen)bericht.  
 Ik kan me inderdaad voorstellen dat het, gezien alle huidige ontwikkelingen, lastiger blijkt dan aanvankelijk gedacht.  
 Verder goed om te weten dat 10.2.e voortaan ons aanspreekpunt is voor de positieflijst. Succes met alles en ik wacht het verder nog even af.  
 Gr. 10.2.e



**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** dinsdag 8 juni 2021 08:05

**Aan:** 10.2.e @rvo.nl>

**cc:** 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@minlnv.nl>; 10.2.e @minezk.nl>; 10.2.e

@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Aanleveren tekst t.b.v. motivering bob inz Afrikaanse dwergmuis

Hoi 10.2.e,  
 Sorry, ik heb 10.2.e hier wel over aangehaakt maar jou (en 10.2.e) nog niet. De motivering is lastiger (what's new) dan gedacht. Dat komt mede omdat we nu midden in de zoektocht zitten hoe we het beste de positieflijst kunnen insteken én de huidige ontwikkelingen op de Wet dieren (die je vast in het nieuws hebt gezien). Er ligt al een eerste concept, maar daar moeten we nog even verder op kauwen. We hopen z.s.m. de tekst aan te leveren.  
 10.2.e (in cc) is voortaan eerste aanspreekpunt voor de positieflijst. Ik blijf zeker betrokken, maar ik moet ook een aantal andere taken afronden/overnemen.

Groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @rvo.nl>

**Verzonden:** maandag 7 juni 2021 15:03

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e

@minezk.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e @rvo.nl>

**Onderwerp:** Aanleveren tekst t.b.v. motivering bob inz Afrikaanse dwergmuis

Ha collega's,  
 Enige tijd geleden hebben we een overleg gehad n.a.v. de uitspraak van het CBb inz het beroep van Stichting Earth. We hebben toen afgesproken om het besluit te handhaven met verbetering/aanpassing van de motivering. Volgens mij hebben we toen ook afgesproken dat jullie hier nog een tekstje voor zouden aanleveren.

Nu wil ik natuurlijk niemand opjagen, maar gezien de nodige stappen die nog gezet moeten worden en gelet op de aankomende vakantieperiode is het zo maar 3 augustus... Het zou dan ook fijn zijn als ik binnenkort een 1<sup>e</sup> versie van de concept-bob ter afstemming aan jullie voor kan leggen.

Kortom: lukt het jullie om deze week of anders in de loop van volgende week een tekst (voor de motivering) aan te leveren?

Alvast bedankt!

Gr. 10.2.e

10.2.e



10.2.e

t 06 10.2.e

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Agenda vrijdag  
**Datum:** dinsdag 8 juni 2021 15:29:39  
**Bijlagen:** [Agenda 2021 11 juni bijeenkomst beoordelingscommissie huis- en hobbydierenlijst.docx](#)

---

Dag 10.2.e,  
Hierbij de agenda voor vrijdag. Is het wat?  
Groeten,  
10.2.e



# agenda

**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

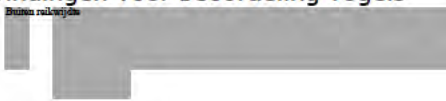
**Datum**  
8-06-2021

**Kenmerk**  
DGA-DAD /

**Bijlage(n)**

Omschrijving	Bijeenkomst adviescollege huis- en hobbydierenlijst
Voorzitter	10.2.e
Vergaderdatum en - tijd	11 juni 2021, 13.00- 16.00 uur
Locatie	Videovergadering

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Advies
  - a. Doorlopen laatste aanpassingen
  - b. Slotparagraaf
3. Bevindingen voor beoordeling vogels  

4. Notulen 4 juni 2021
5. Rondvraag en afsluiting





- Ik ben ooit begonnen met een planning voor de positieflijst in Excel (daar kun je makkelijker dingen in verschuiven dan in Word). Wellicht handig als we de sessie 'van kop tot staart' positieflijst gaan doen en de actiepunten uitwerken.

Groet,

10.2.e

<Planning en acties huis- en hobbydierenlijst.xlsx>

	Actie (groen afgerond)	Wie is in de lead	Stand van zaken	Uitkomst
Opstellen lijst			Alle 315 diersoorten zijn beoordeeld en in risicoklassen ingedeeld. Er worden nog wat laatste puntjes op de i gezet.	<a href="https://www.samenwerkruimten.nl/teamsites/beoordelingscommissie/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=/teamsites/beoordelingscommissie/Documenten/Beoordelingsschema%27s/Evaluatie,%20overzicht%20scores%20(risicoklassen).docx&amp;action=default">https://www.samenwerkruimten.nl/teamsites/beoordelingscommissie/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=/teamsites/beoordelingscommissie/Documenten/Beoordelingsschema%27s/Evaluatie,%20overzicht%20scores%20(risicoklassen).docx&amp;action=default</a>
	Alle 315 diersoorten beoordelen	Adviescollege		
	Peer review door leescommissie van het advies en de beoordeling diersoorten	Adviescollege	Leescommissie heeft het advies en beoordelingen ontvangen. Wrsch 7 mei terugkoppeling aan adviescollege	
	LNV check of advies voldoet aan gestelde randvoorwaarden en juridische kaders	10.2.e en 10.2.e	Check moet in het advies nog iets komen te staan over de werkwijze van het college en de relatie met LNV?	
	Procedure inregelen aanvragen nieuwe diersoorten of herbeoordeling diersoorten	10.2.e		
	Uitzoeken of huidige lijst met aanvullende voorwaarden (bv. houderijvoorschriften) werkbaar is en dit toetsen bij de minister	10.2.e	Voorstel is om dit met een werkgroepje te doen, bestaande uit 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e	
	Aanhaken 10.2.e	10.2.e	Afspraak is gepland	
	Aanhaken DG en SG	10.2.e		
	Met minister gesprek over vervolg lijst	10.2.e		
	Natuur en zoönoseteam aangehaakt houden	10.2.e		
	Krachtenveldanalyse			
	Aanpassen vergoedingenbesluit Adviescollege voor 2022?	10.2.e		
Regelgeving - AMvB	AMvB (aanpassen artikel)	10.2.e		
Regelgeving - Aanwijzingsbesluit				
	Aanwijzingsbesluit	10.2.e		
	UHT	NVWA		
	Intrekken bijlagen van de Regeling houders van dieren (verwijderen oude positieflijst). Internetconsultatie concept aanwijzingsbesluit?			
	Inregelen aanvraagprocedure (met leges heffen)			
Handhaving	Overleg starten met NVWA, RVO en LID	10.2.e		
Communicatie	Communicatieplan			
	Communicatie Tweede Kamer			
	Website met alle beoordelingen			
Alternatief lijst	Uitzoeken hoe we dan het alternatief voor ons zien.			
Contact sector	Dierenwelzijnsorganisaties bijpraten (Dierenbescherming en Dierencoalitie)			
	Commerciele sector bijpraten (DIBEVO)			
	KNMvD, NVD en Dier&Park?			
	LICG - bijsluiters			
Politiek	Motie D66 & PvdA verzoekt de regering, om ook een positieflijst voor amfibieën, vogels en reptielen te realiseren	10.2.e		
Archiveren	Alle relevante documenten en beoordelingsschema's in Domus zetten	10.2.e	Wordt momenteel gedaan.	
Stuurgroep				
WUR	Opstart toetsingskader vogels, reptielen en amfibieën			
Contact lidstaten	Licht opsteken hoe zij dit aanvlagen.		10.2.e heeft hier al het e.e.a. voor uitgezocht en in een presentatie gezet.	
Formatie	Opstellen infomemo waarin wordt toegelicht wat er al gebeurt op zoönosen, illegale handel en positieflijst, aangevuld met handelingsperspectief	10.2.e		

## Bijeenkomst 11-06-2021

### Actiepunten

- 10.2.e werkt literatuurlijst in het advies bij, omdat aantal bronnen voor dier specifieke info zijn weggehaald, aangezien die al in de beoordelingen staan.
- Buiten reikwijdte

### Besluiten

#### Vogels

- Buiten reikwijdte

#### Toetsingskader vogels

- Buiten reikwijdte

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** Positieflijst; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Vlaggen positieflijst  
**Datum:** dinsdag 15 juni 2021 15:02:36

Hoi 10.2.e,  
 Bedankt voor de uitwerking! Nu is heel mooi te zien wat het effect is van de verschillende opties.  
 Groet, 10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** dinsdag 15 juni 2021 10:46

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e )  
 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>; 10.2.e )

10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e  
 @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e  
 @minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Vlaggen positieflijst

Hallo allen,  
 Ik heb de drie scenario's voor de positieflijst verder uitgewerkt. Bij deze een samenvatting van de vlaggensysteem zoals wij woensdag hebben besproken en een overzicht om de drie scenario's te vergelijken. Ze staan ook op de SWR onder de Ondersteuners map > Vlaggensysteem.

Een aantal soorten scoren geen rode vlag hoewel ze niet geschikt lijken als huisdier, bijvoorbeeld vossensoorten. Het is misschien de moeite waard om te kijken of wij deze lijst en/of eisen willen aanscherpen voor de vergadering op 1 juli.

Met vriendelijke groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e )

**Verzonden:** dinsdag 8 juni 2021 17:48

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>; 10.2.e )

10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e  
 minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e  
 @minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Vlaggen positieflijst

Hoi allen,  
 Aan de hand van de mindmap van 10.2.e heb ik een aantal interessante gevallen geïdentificeerd waarin een rode/gele vlag passend (of misschien te extreem) lijkt te zijn. Zoals jullie kunnen zien, een aantal risicofactoren zijn van toepassing op veel soorten. Daarom heb ik ze niet allemaal beschreven, maar probeerde een idee te geven van de verscheidenheid aan relevante aspecten. Hopelijk kunnen wij dit als uitgangspunt gebruiken om een vlaggensysteem beter te definiëren.

Tot morgen!  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 3 juni 2021 08:30

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** Positieflijst <positieflijstLNV@minlnv.nl>; 10.2.e )

<10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e  
 @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e  
 @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Vlaggen positieflijst

Hoi 10.2.e,  
 Fijn dat jij vast wil kijken hoe de vlaggen mogelijk zouden uitpakken. 10.2.e had zijn eerste

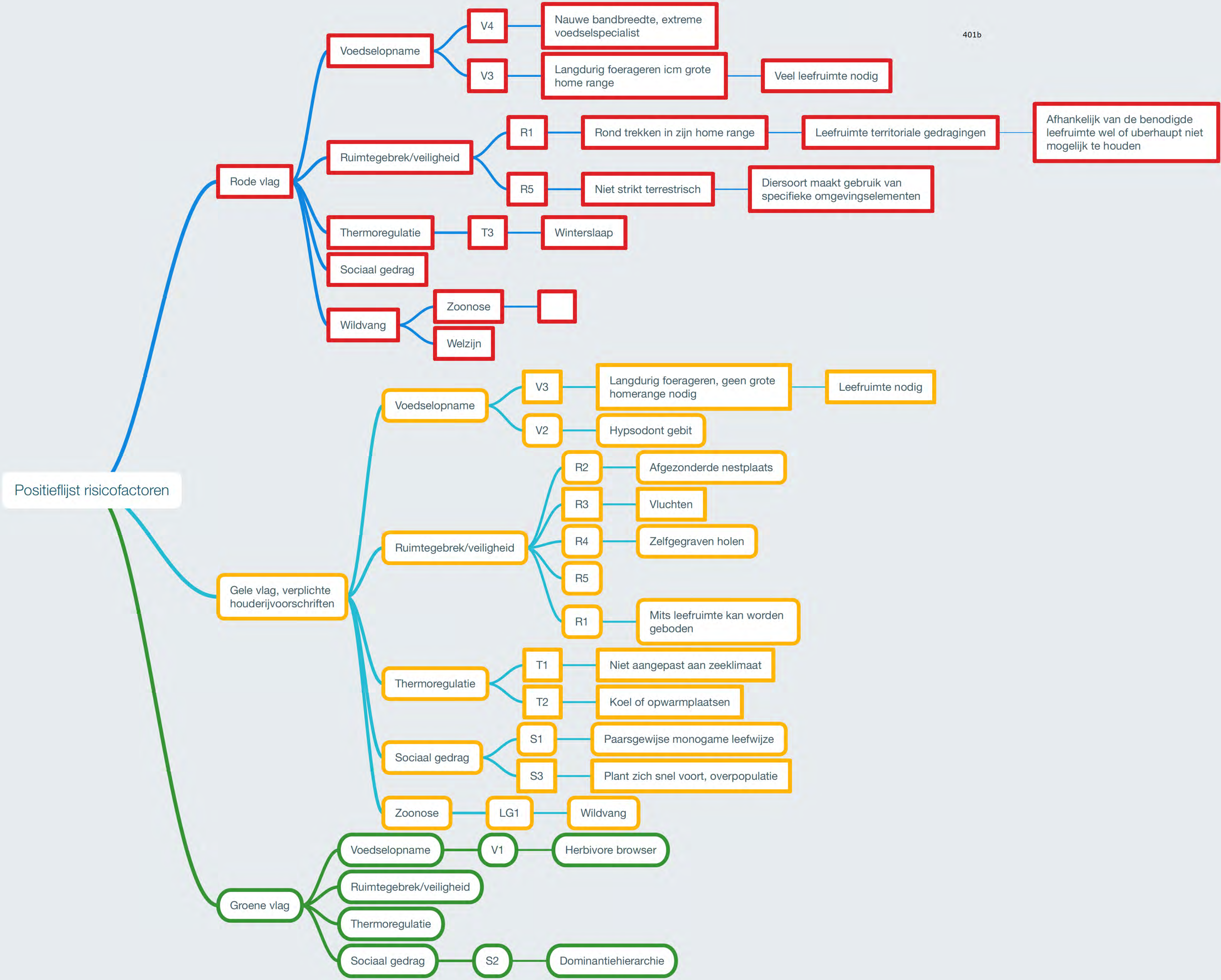
ideeën al in een mindmap gezet, zie bijlage. Zou je ook willen kijken – als er echte rode vlaggen uitkomen - welke diersoorten dan een rode vlag krijgen? Dan hebben we een idee van de omvang en om welke diersoorten het dan gaat.

Dan kunnen we daar volgende week woensdag verder op puzzelen.

Groet,

10.2.e







**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** [Positieflijst](#)  
**Onderwerp:** Nieuwe vlaggensysteem - uitwerken  
**Datum:** maandag 21 juni 2021 09:10:18  
**Bijlagen:** [Nieuwe vlaggen - uitwerken.docx](#)

---

Hoi 10.2.e,

Aan de hand van het nieuwe vlaggensysteem van 10.2.e en 10.2.e heb ik alle dieren gecheckt om te bepalen of ze wel of niet moesten scoren. Zo ver ben ik gekomen, maar ik bel nog met 10.2.e vandaag om te vragen hoe streng wij moeten zijn (bijvoorbeeld: Scoren semi-arboreaal soorten voor R5, of alleen volledig arboreaal soorten?). T1 is sowieso moeilijk om zwart/wit te scoren, aangezien klimaten niet altijd worden beschreven met een duidelijke gemiddelde temperatuur en/of luchtvochtigheid.

Mocht jij nog vragen hebben die ik aan 10.2.e moet stellen over vlaggen, dan hoor ik het graag! Anders spreek ik je om 11u om een selectie van soorten te kiezen voor de presentatie.

Tot zo,  
10.2.e

Van: 10.2.e  
 Aan: 10.2.e  
 Cc: Positieflijst  
 Onderwerp: Nieuwe overzicht - Vlaggensysteem  
 Datum: dinsdag 22 juni 2021 15:34:29  
 Bijlagen: [Samenvatting Positieflijst Opties.pdf](#)  
[Samenvatting Positieflijst Opties.xlsx](#)  
[image00001.png](#)

<!--[if lte mso 15 || CheckWebRef]-->

10.2.e heeft een OneDrive voor Bedrijven-bestand met u gedeeld. Klik op de onderstaande koppeling om het bestand te bekijken.

 [Samenvatting Positieflijst Opties.xlsx](#)

<!--[endif]-->

Hoi 10.2.e,

Aan de hand van de nieuwe vlaggen van 10.2.e en 10.2.e heb ik een tweede overzicht gemaakt. Optie 1 toont de resultaten van de adviescollege, Optie 2,1 was de eerste vlaggensysteem (met als rode vlaggen: LG1 [zoonosen], LG2 [letsel], T3 [winterslaap] en V4 [voedselspecialist]) en Optie 2,2 heeft twee nieuwe rode vlaggen toegevoegd: R1 (territoriaal gedrag) in combinatie met V3 (langdurig foerageren) en R5 (soorten die volledig arboreaal leven). In de Excel document staat het overzicht in Blad 1, en lijsten van soorten die wel of niet zijn toegestaan volgens Optie 2,2. Mocht jij nog vragen hebben (of iets aan willen passen in het overzicht), dan hoor ik het graag!

Met vriendelijke groet,

10.2.e



10.2.e )

**Van:** 10.2.e )  
**Verzonden:** woensdag 23 juni 2021 17:20  
**Aan:** 10.2.e )  
**Onderwerp:** RE: Opties positieflijst

Hoi 10.2.e,

Lijkt me inderdaad een goede om hier een overlegje over te hebben. Ik zal dat aangeven bij 10.2.e wanneer ik onze eerste opmerkingen/vragen stuur en dan gelijk vragen hoe ze het proces nu verder zien.

Qua proces weet ik verder dat er een overleg met de minister komt over de positieflijst. Dan zal ook worden aangegeven dat men bezig is met deze denkexercitie. Het overleg kan DAD dan benutten om te bekijken of en hoe ze de ideeën verder gaan uitwerken.

Ik zag vandaag dat het overleg met de minister is gepland op 5 juli, 11:45-12:30 uur. Ik ben dan op vakantie in Luxemburg dus kan dan niet aansluiten. Wellicht kan ik de uitnodiging naar jou doorsturen?

Groet,  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minezk.nl>  
**Verzonden:** woensdag 23 juni 2021 10:26  
**Aan:** 10.2.e @minezk.nl>  
**Onderwerp:** RE: Opties positieflijst

Hoi 10.2.e

Heb er even naar gekeken. Interessante denk exercitie. Maar heb wel behoefte aan een overlegje hier over. Weet jij wat voor proces nu is afgesproken voor deze positieflijst? Komt er ook een stuurgroep oid?

De slides roepen bij mij in elk geval de volgende vragen op:

- 10.2.g + 11.1 Buiten reikwijdte
  - Buiten reikwijdte
  - 10.2.g + 11.1
- [Redacted content follows]

Groet  
 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e @minezk.nl>  
**Verzonden:** dinsdag 22 juni 2021 18:46

Aan: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: FW: Opties positieflijst

Hoi 10.2.e,

10.2.g + 11.1

10.2.e vroeg of wij deze week een reactie willen geven. Maar dat valt wellicht nog wel wat op te rekken als dat te krap is.

Groet,  
10.2.e

---

Van: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>

Verzonden: dinsdag 22 juni 2021 17:05

Aan: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

CC: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 10.2.e [redacted]

10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>

Onderwerp: Opties positieflijst

Hoi 10.2.e,

Hierbij de twee opties waar ik net over belde.

**Optie 1:**

◦ 10.2.g + 11.1

**Optie 2:**

◦ 10.2.g + 11.1

In de bijlagen vind je onder "samenvatting positieflijst opties" het effect op de diersoorten die wel en niet op de positieflijst komen. Het gaat om optie 1 en optie 2.2 in de pdf.

In de pdf "positieflijst" zie je hoe optie 2 is uitgewerkt; welke risicofactor leidt tot een oranje of rood oordeel. Ik heb ook de presentatie bijgevoegd die we bij het MT hebben gegeven, daar staat ook nog wat extra uitleg over de opties in.

Kun jij (en 10.2.e) kijken naar de juridische consequenties/voordelen/nadelen die je hierbij ziet?

Als je vragen hebt over de opties kun je woensdag 10.2.e [redacted] en 10.2.e [redacted] hierover benaderen, donderdag ben ik er zelf ook weer.

Met vriendelijke groet,

10.2.e [redacted]

10.2.e [redacted]

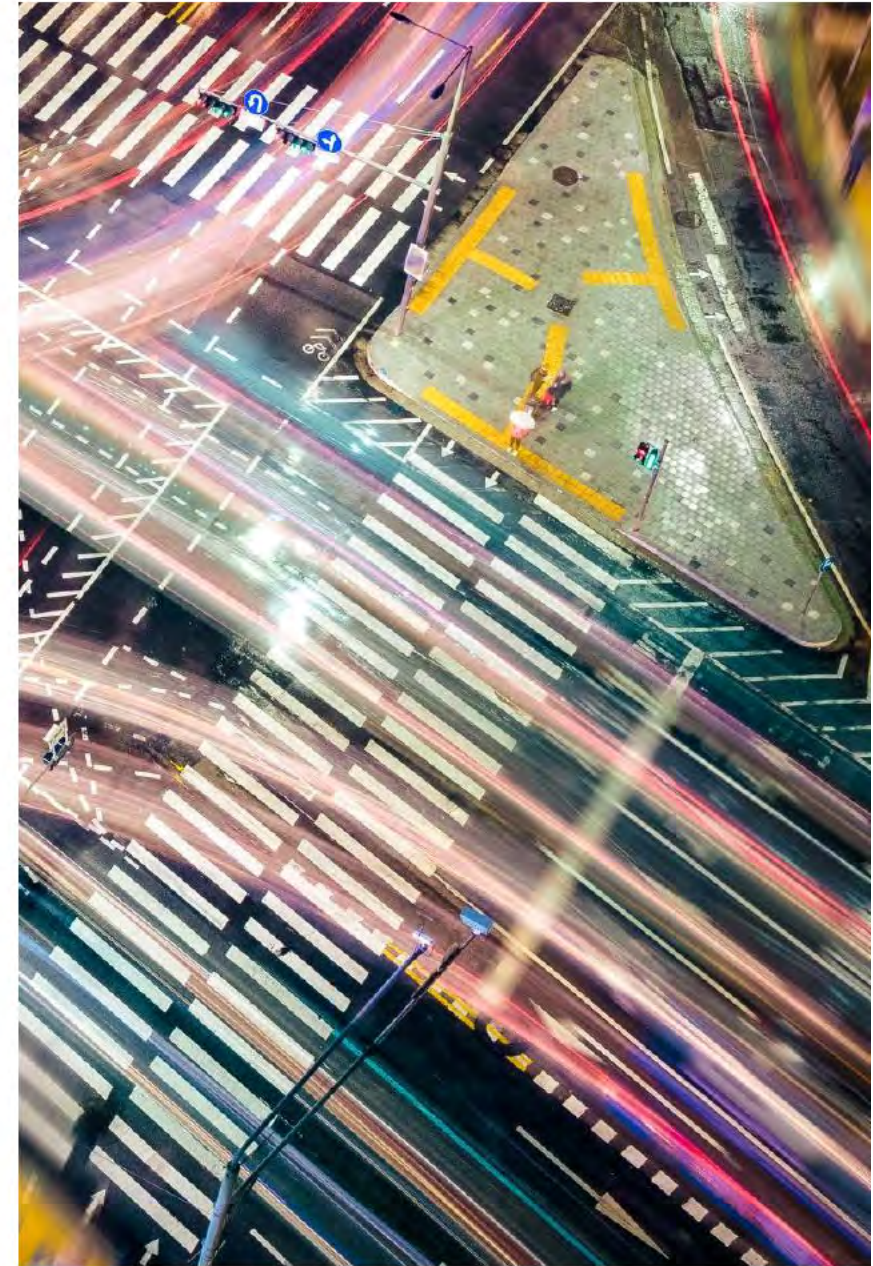
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 0610.2.e [redacted]

E: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>

# SCENARIO'S

Huis- en hobbydierenlijst

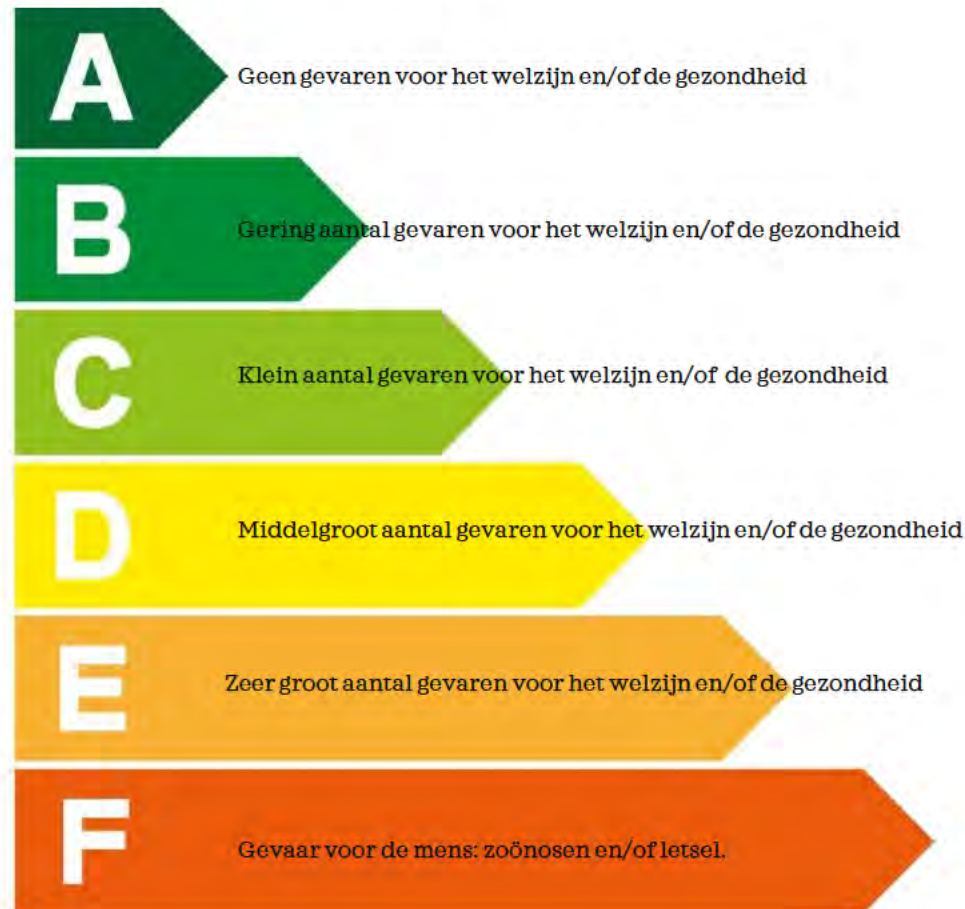






## Risicofactoren, - categorieën en -klassen

- **Risicofactor** is een biologisch kenmerk van een diersoort dat problemen oplevert in gevangenschap.
- Risicofactoren worden in **risicocategorieën** ingedeeld:
  - Letsel/gezondheid mens
  - Voedselopname
  - Ruimtegebruik/veiligheid
  - Thermoregulatie
  - Sociaal gedrag
- Dierensoorten worden vervolgens in **risicoklassen** ingedeeld.



## Risicoklassen

*“De indeling in risicoklassen kan worden beschouwd als een indeling in complexiteit van de zorg die vereist is voor het houden van de betreffende diersoorten.”*



# Adviescollege huis- en hobbydierenlijst

- 315 diersoorten beoordeeld en ingedeeld in 6 risicoklassen

- Concept advies is klaar. Het college stelt:

*“Wanneer een risicofactor geldt voor een bepaalde diersoort betekent het dat er bijzondere voorzieningen en/of voorschriften of andere waarborgen nodig zijn.”*

*“De indeling in de risicoklassen A tot en met E reflecteert een accumulatie van eisen die de diersoort aan de omgeving stelt ten behoeve van het welzijn van de soort en waaraan een potentiële houder zal moeten voldoen.”*





## Bottomline

*“De biologie van de diersoort moet leidend zijn voor een welzijnsvriendelijke houderij. Dit leidt dan soms tot verrassende uitkomsten die kunnen afwijken van de gangbare mening. Dat geldt bijvoorbeeld voor enkele veelvuldig als huis- of hobbydier gehouden soorten zoals geit, ezel, varken en een aantal kleine knaagdieren.”*

*“Huisvestingscondities die tegemoet komen aan deze dienstbaarheid aan de mens, komen echter lang niet altijd tegemoet aan de biologische eigenschappen van de betreffende diersoort. Dit geldt niet alleen voor productiedieren in de professionele veehouderij, maar ook voor hobbydieren.”*





# Wat schuurt?

- Algemeen accepteerde diersoorten in risicoklasse E en/of F:
  - Schaap: C, D, E
  - Alpaca: E
  - Wallaby's: E
  - Varken: E en F
  - Geit: D, E, F
  - Fret: F
  - Herten: F
- Sommige diersoorten hebben een bandbreedte die eindigt in E en F. Dat betekent dat sommige rassen niet toegestaan zouden zijn. Bijvoorbeeld bij geit, rund, hond of paard.
- Beeldvorming: mix van gedomesticeerde (bekende) diersoorten met onbekende wilde diersoorten in 1 risicoklasse. Voorbeeld: ezel en het konijn vs. gordeldier of luiaard in risicoklasse D.




# Waar kunnen we niet omheen?

- Advies van en beoordelingen door het Adviescollege
- Regeerakkoord
- Wettelijk kader:
  - Artikel 1.3: intrinsieke waarde van het dier:
    - Dier moet kunnen voldoen aan zijn ethologische en fysiologische behoeften;
    - Dier moet een positieve staat van dierenwelzijn kunnen bereiken;
    - Deze waarde moet meegewogen worden bij het opstellen van (nieuwe) wet- en regelgeving.
  - Artikel 2.2: er geldt een verbod op het houden van diersoorten en diercategorieën die niet zijn aangewezen door de minister van LNV. Met een positieflijst wijst de minister van LNV de diersoorten of diercategorieën aan.



# Proces



Eerste concept-advies

Check lees-commissie & LNV

Eerste ronde denktank (scenario's)

Tweede concept-advies

Gesprek met DG (extra adviescie)

Tweede ronde denktank

Derde ronde denktank

Gesprek MT DAD

Gesprek minister

Besluit nemen dwergmuis (deadline 2 aug)

Advies breed afstemmen

Advies voorleggen aan minister



# Twee opties

## Optie 1:

- Risicoklassen blijven  
(maatstaf is mate van dierenwelzijnsaantasting)
- Domesticatie\* als onderscheidende factor.

## Optie 2:

- Risicoklassen loslaten, stoplichtsysteem  
(behoeften van het dier zijn leidend)
- Domesticatie als onderscheidende factor

*\*Domesticatie is een proces waardoor een dierpopulatie over generaties heen door selectie en vermeerdering zodanig van eigenschappen en kenmerken verandert, dat dieren die deel uitmaken van deze populatie steeds meer aangepast raken aan het doel waartoe de mens het dier houdt.*





# Voorbeelden gedomesticeerde dieren





# Voorbeelden wilde dieren

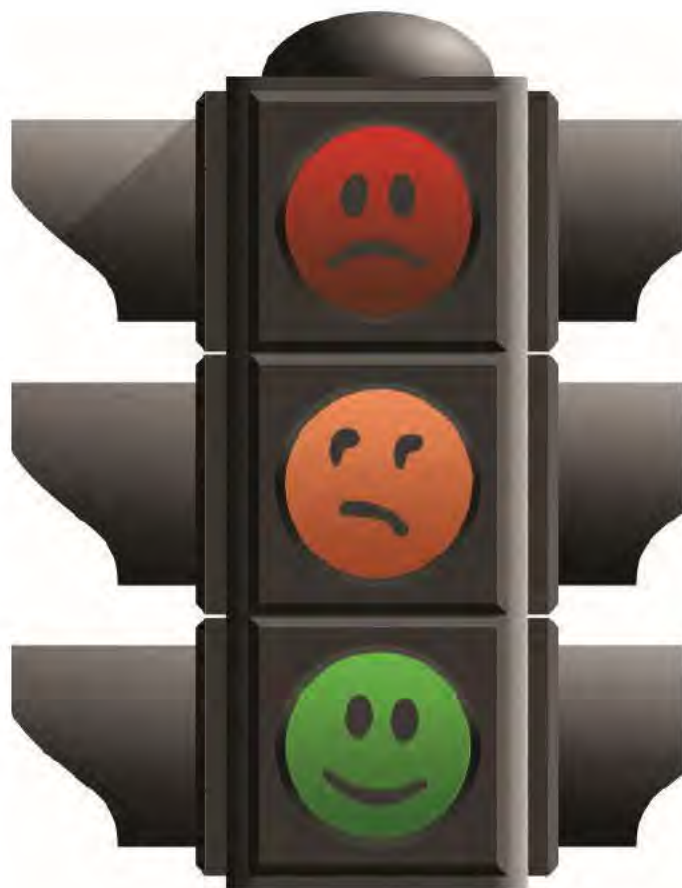




# Optie 1

- Risicoklassen blijven
- Nieuw: domesticatie als onderscheidende factor.
- Op de lijst: alle gedomesticeerde soorten uit alle klassen en wilde soorten uit risicoklassen A-C.
- Niet op de lijst: wilde soorten van risicoklassen D-F.
- Voordelen
  - We houden het advies aan en volgen het toetsingskader. Daarmee mogelijk beter te verdedigen in zowel politiek als juridisch.
  - We gebruiken domesticatie ook als onderscheidende factor bij de circusdierenlijst, oogt dus consistent.
- Nadelen:
  - Juridisch risico is nog onduidelijk.
  - Bepaalde wilde dieren die vaak worden gehouden komen niet op de lijst, zoals:
    - Wallaby's
    - Sommige kleine knaagdieren
    - Herten





## Optie 2

- Risicoklassen loslaten
- Stoplichtsysteem (beleidsvrijheid) → behoefte van het dier is leidend
- Domesticatie als onderscheidende factor.
- Op de lijst: alle gedomesticeerde soorten uit alle klassen en wilde soorten met een oranje en groen label. Wilde soorten met een oranje label met voorschriften.
- Niet op de lijst: wilde soorten met een rood label.
- We maken gebruik van het advies en toetsingskader, maar kijken er op een andere manier naar.
- Voordelen
  - De lijst gaat uit van de mogelijkheid om te kunnen voldoen aan de behoeften van een dier door de houder. Dit past bij de Wet dieren en de huidige discussie in de Kamer.
  - Meer dieren op de lijst
  - Beoordelen van vogels | reptielen | amfibieën kan hierdoor sneller.
- Nadelen:
  - Juridisch risico is nog onduidelijk.
  - Er komen dieren op de lijst die we er liever niet op hebben, zoals de kleinklauwotter.





# Voorbeeld stoplichtsysteem

- Tweevingerige luiaard scoort op de risicofactor 'voedselspecialist'
- Eet vooral bladeren van een beperkt aantal bomen (die niet in NL voorkomen)
- Een eigenaar kan niet aan deze behoefte voldoen (met forse welzijnsproblematiek als gevolg)
- Dit is een **rood** label → luiaard niet op de lijst

# Illustratie van verschil van optie 2 t.o.v. optie 1:

**Waar zijn wij blij mee: veel gehouden soorten**



Wallaby soorten, zoals de Bennetwallaby



Egel soorten, zoals de Witbuikegel



Meer muis en gerbil soorten,  
inclusief de Afrikaanse  
Dwergmuis

**Waar wij mee worstelen:**



De kleinklauwotter



De dwergmangoest



Agoeti soorten, zoals de  
Midden-Amerikaanse agoeti





# Houderijvoorschriften

- Het Adviescollege adviseert houderijvoorschriften op te nemen.
- Ons advies is om dit over te nemen en uit te werken voor de diersoorten die op de lijst komen:
  - Geeft invulling aan open normen
  - Signalerend effect om kennis bij de houder te vergroten; er zijn maar weinig dieren zonder kennis en kunde goed te houden
  - Er ligt al een goede basis om voorschriften te maken met de 315 beoordelingen
- Voor optie 1: voorschriften voor in ieder geval gedomesticeerde dieren in klasse D t/m F.
- Voor optie 2: voorschriften voor in ieder geval oranje gelabelde diersoorten.




ACHTERGRONDINFORMATIE





MENS  
(kennis)

DIER  
(behoeften)



# Hoe doen andere lidstaten het?

- België: korte lijst, maar specialitische houders kunnen ontheffing aanvragen.
- Luxemburg: aanpak gebaseerd op Belgische lijst.
- Frankrijk: heeft een lijst met diersoorten die zonder verplichtingen gehouden kunnen worden ( $\neq$  positieflijst). “Gevaarlijke” dieren staan niet op deze lijst. Hiervoor is een vakbekwaamheidscertificaat nodig.
- Duitsland | Oostenrijk | Zwitserland | Estland: houderijvoorschriften

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e; 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Opties positieflijst  
**Datum:** vrijdag 25 juni 2021 10:39:24

---

Hoi 10.2.e,

Dank voor het laten meelezen van 10.2.e en mij. De stukken riepen bij 10.2.e de volgende vragen op:

Reeds beoordeeld in dit Wob-verzoek

In aanvulling hierop nog de volgende punten van mij:

- 10.2.g + 11.1

- 

- 

Hopelijk kunnen jullie wat met deze opmerkingen en vragen in de verdere uitwerking van de opties.

Nog even over het verdere proces: het gesprek van de minister staat nu gepland op 5 juli. Dan ben ik in Luxemburg, dus kan dan helaas niet aansluiten. Ik zal de uitnodiging doorsturen naar 10.2.e – wellicht lukt het haar om aan te sluiten. Buiten reikwijdte



Groet,  
10.2.e

Van: 10.2.e @minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 23 juni 2021 13:50

Aan: 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e )

10.2.e @minlnv.nl>

cc: 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e )

10.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Opties positieflijst

Hi 10.2.e en 10.2.e,

10.2.e en ik hebben een overzicht gemaakt met voor en nadelen van de twee opties:

**Optie 1: systematiek van de WAP**

Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none"><li>• Gebruiken advies van het adviescollege → wetenschappelijk onderbouwd → robuust en overzichtelijk</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Perceptie: konijn scoort 'even zwaar' als de luiaard.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Die complexiteitstoename is wel degelijk een argument, blijkt ook uit exercities van adviescollege</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• De strenge beoordeling zorgt ervoor dat ook veel gehouden soorten hoog scoren (wallaby): hoe ga je daar mee om en hoe valt dat in de samenleving? Ga je met ontheffingen werken?</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Strenge beoordeling: kleine selectie dieren die gehouden mag worden</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Methode is arbeidsintensief (nieuwe soorten/ vogel en reptielenlijst).</li></ul>
	<ul style="list-style-type: none"><li>• Aandachtspunt: onderbouwing voor score domesticatie.</li></ul>

**Optie 2: vlaggensystematiek**

Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none"><li>• De systematiek is toegankelijker met rode vlaggen etc.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Laten systematiek van de WAP los: hoe leg je dat uit? Het is niet wetenschappelijk onderbouwd, maar een beleidskeuze. De WAP heeft gezegd dat er geen wetenschappelijke basis is om te wegen. Het kan geïnterpreteerd worden als willekeur en moet daarom goed uitgelegd kunnen worden.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Er is een weging in risico's, rode vlag is makkelijker uit te leggen dan complexiteitstoename</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Systematiek moet verder uitgewerkt worden: V3 (langdurig foerageren)+R1 (territoriaal; langs de grenzen markeren) is een rode vlag, maar er zijn ook soorten die een grote home range hebben en langdurig foerageren, maar niet territoriaal zijn (zoals kleinklauwotter), die eigenlijk ook een rode vlag zouden moeten krijgen.</li><li>• R5: hoe leg je het verschil uit tussen arboreaal (rode vlag) en semi-</li></ul>

	arboreaal (oranje vlag)
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het lijkt erop dat met de vogels een vlaggensystematiek een basis kan vormen (blijkt uit verkenning van het adviescollege).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het is minder streng, waardoor soorten als de gordeldieren etc. gehouden zouden mogen worden.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Minder strenge beoordeling → meer acceptatie in de samenleving?</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aandachtspunt: onderbouwing voor score domesticatie.</li> </ul>

Als er vragen over zijn, laat het ons weten!

Groeten,

10.2.e

Reeds beoordeeld in dit Wob-verzoek

**Bijeenkomst 25-06-2021****Actiepunten**

- Allen werken aan essays, aan de hand van de gevoerde discussies.
- Domesticatie essay schrijven. 10.2.e maakt een opzetje.
- 10.2.e maakt een opzetje voor zoönosenaanpak.
- 10.2.e kijkt naar de vogels die ernstig letsel gaat veroorzaken.

**Besluiten****Essays Vogels**

- Buiten reikwijdte

**Toetsingskader vogels**

- Buiten reikwijdte

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Motivering bob inzake Afrikaanse dwergmuis  
**Datum:** donderdag 1 juli 2021 10:45:10  
**Bijlagen:** [image001.png](#)  
[image002.jpg](#)  
[image003.png](#)  
[Afrikaanse dwergmuis\\_definitief 23-3-2021.pdf](#)

Hoi 10.2.e ,  
 In afwezig van 10.2.e stuur ik je vast de recente beoordeling van het Adviescollege toe. Dan heb je die vast .  
 Groet,  
 10.2.e

**Van:** 10.2.e @rvo.nl>

**Verzonden:** donderdag 1 juli 2021 10:43

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e

@minezk.nl>; 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Motivering bob inzake Afrikaanse dwergmuis

Hoi 10.2.e ,

Dankjewel. Ik heb er even een blik op geworpen, maar het handigste is nu denk ik om eerst nog even je volgende (aangepaste) versie af te wachten.

10.2.e

Zou je me misschien ook nog heel even de meest recente beoordeling van de Cie kunnen toesturen? Neem aan dat we die t.z.t. ook weer als bijlage meesturen met het besluit.

Gr. 10.2.e



10.2.e

10.2.e

t 06 10.2.e

**Van:** 10.2.e @minezk.nl>

**Verzonden:** woensdag 30 juni 2021 09:46

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e @rvo.nl>

**cc:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Motivering bob inzake Afrikaanse dwergmuis

Hoi 10.2.e

Dank voor deze aanzet.

Ik meende dat we een poging wilden wagen om een onderbouwing te maken waarin we vooral iets zeggen over dit dier en proberen te voorkomen ook al iets te zeggen over dieren in klasse D in algemene zin. In dat kader kan ik mij voorstellen dat de onderste alinea's inderdaad geschrapt worden. In plaats daarvan zouden we iets kunnen inleiden met 11.1

Groet

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** dinsdag 29 juni 2021 16:30

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>  
**CC:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Motivering bob inzake Afrikaanse dwergmuis

Dag allemaal,

Hierbij de tekst tot nu toe. 10.2.e

[redacted] Ik heb hierdoor nog niet uitgebreid naar de tekst kunnen kijken, ik heb wat kleine dingen gewijzigd. Ik hoop donderdag hiermee verder te gaan, maar om de boel niet verder te vertragen stuur ik hem alvast naar jullie.  
Groet, 10.2.e

**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** vrijdag 25 juni 2021 20:17

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**Onderwerp:** RE: Motivering bob inzake Afrikaanse dwergmuis

Hoi 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

Voor jullie informatie, dinsdag ga ik de tekst van 10.2.e aanvullen/aanpassen n.a.v. ons laatste overleg en daarna stuur ik hem rond.

Groet, 10.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

**Van:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**Verzonden:** dinsdag 22 juni 2021 17:36

**Aan:** 10.2.e

**CC:** 10.2.e

**Onderwerp:** Geaccepteerd: Motivering bob inzake Afrikaanse dwergmuis

**Tijd:** donderdag 24 juni 2021 13:00-13:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

**Locatie:**

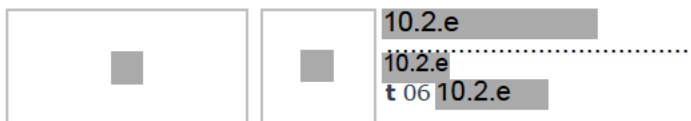
Hoi 10.2.e,

Wat mij betreft prima. Wel handig denk ik als 10.2.e hierbij ook kan aansluiten.

Ik heb 10.2.e daarom even in de cc gezet.

En heb je misschien al iets op papier staat dat we ter voorbereiding alvast kunnen doorlezen?

Gr. 10.2.e



Hoi allemaal,

Hebben jullie donderdag tijd om de motivering van het besluit over de Afrikaanse dwergmuis te bespreken? Ik heb het hier met 10.2.e en 10.2.e over gehad en het leek ons goed om het even in dit gezelschap te bespreken.

Groet, 10.2.e

---

Microsoft Teams-vergadering

Neem deel via uw computer of mobiele app

[Klik hier om aan de vergadering deel te nemen](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Overleg Adviescollege Huis- en Hobbydieren  
**Datum:** donderdag 15 juli 2021 15:39:39

Dankjewel. Kan ik prima mee uit de voeten.

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 15 juli 2021 14:20

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e )  
 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Overleg Adviescollege Huis- en Hobbydieren

Hi 10.2.e

Hierbij de geannoteerde agenda voor het overleg van morgenochtend. Zoals al door 10.2.e aangegeven is de agenda niet heel spannend en ook vrij kort.

Groet en tot morgen,

10.2.e

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** woensdag 14 juli 2021 22:25

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e )  
 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Re: Overleg Adviescollege Huis- en Hobbydieren

Briljant. Ik heb er zin in!

Op 14 jul. 2021 om 20:17 heeft 10.2.e )  
 10.2.e @minlnv.nl> het volgende geschreven:

hahahaa...met zo'n introductie wil iedereen wel een overleg doen

**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** woensdag 14 juli 2021 17:19

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**cc:** 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e )  
 @minlnv.nl>; 10.2.e )  
 10.2.e @minlnv.nl>

**Onderwerp:** Overleg Adviescollege Huis- en Hobbydieren

Hoi 10.2.e,

Vrijdag is het reguliere overleg LNV - Adviescollege Huis- en Hobbydieren.

Het slechte nieuws is dat de bezetting aan onze kant wat mager is, Buiten reikwijdte

Het goede nieuws is dat de agenda niet zo spannend is. 10.2.e is goed  
 voorbereid en kent de agendapunten goed. Annotatie volgt. Buiten reikwijdte

Groet,  
 10.2.e





**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Behandeld door**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minInv.nl

**Datum**

15 jul. 2021

**Kenmerk**

DGA-DAD / 21187617

**Bijlage(n)**

# agenda

---

Omschrijving	Regulier overleg met het adviescollege Huis- en hobbydierenlijst
Deelnemers	10.2.e , 10.2.e , 10.2.e , 10.2.e
Vergaderdatum en -tijd	16 juli 2021, 9.00 uur - 10.00 uur

---

## Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Stand van zaken m.b.t. de zoogdierenlijst
3. Eerste verkenning van de vogels
  - a. Stand van zaken
  - b. Vervolg
4. Rondvraag
5. Sluiting



**Directoraat-generaal Agro**  
Directie Dierlijke Agroketens en  
Dierenwelzijn

**Behandeld door**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minlnv.nl

**Datum**

15 jul. 2021

**Kenmerk**

DGA-DAD / 21187617

**Bijlage(n)**

# agenda

Omschrijving	Regulier overleg met het adviescollege Huis- en hobbydierenlijst
Deelnemers	10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e
Vergaderdatum en -tijd	16 juli 2021, 9.00 uur - 10.00 uur

## Vergaderpunten

### 1. Opening en mededelingen

10.2.e en 10.2.e zijn afwezig Buiten reikwijdte  
10.2.e is ook afwezig.

### 2. Stand van zaken m.b.t. de zoogdierenlijst

10.2.e en 10.2.e zijn bekend met het feit dat er door LNV nu twee opties worden verkend:

- Het advies van het adviescollege overnemen, de grens bij D leggen en uitzondering maken voor gedomesticeerde dieren.
- Het advies verwerken in een vlaggensysteem, ook met uitzondering van de gedomesticeerde dieren.

Er kan worden aangegeven dat deze opties verder worden getoetst. Op 24 augustus worden de bevindingen aan de minister voorgelegd.

### 3. Eerste verkenning van de vogels

#### a. Buiten reikwijdte

[Redacted content]

Buiten reikwijdte

4. Rondvraag

Buiten reikwijdte

5. Sluiting

**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e 10.2.e  
**Cc:** 10.2.e  
**Onderwerp:** RE: Verzoek om akkoord uiterlijk dinsdag 27 juli, nieuwe bob Afrikaanse dwergmuis op positieflijst  
**Datum:** dinsdag 27 juli 2021 14:48:09

---

zoals net besproken:

- optie 3
- wel M informeren met insteek > dit is wat de redenering is
- (optie 1 zou mooi zijn, maar is niet aan de orde. Optie 1 zou dan testcase zijn, maar we zitten echt nog in beleidsontwikkeling en keuze M)

10.2.e

**Van:** 10.2.e @minInv.nl>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 19:14

**Aan:** 10.2.e @minInv.nl>; 10.2.e )

10.2.e @minInv.nl>

**CC:** 10.2.e @minInv.nl>

**Onderwerp:** Verzoek om akkoord uiterlijk dinsdag 27 juli, nieuwe bob Afrikaanse dwergmuis op positieflijst

Hoi 10.2.e en 10.2.e

Bijgevoegd een beslissing op bezwaar over de positieflijst. Een paar vragen:

- Kunnen jullie aangeven of jullie akkoord zijn met bijgevoegde beslissing op bezwaar? Het meest belangrijke deel vinden jullie op pagina 3 en 4, vanaf "waarom deze beslissing?".
- Lukt het om dit uiterlijk dinsdag te laten weten?
- En willen jullie dat we dit ook aan de minister voorleggen of niet? Het is niet noodzakelijk en mogelijk moeilijk omdat de deadline van deze bob 2 augustus is, maar tegelijkertijd is de positieflijst ontplofingsgevoelig, dus ik vraag het toch maar even.

De bob is samen met RVO en WJZ gemaakt. Hieronder vinden jullie een toelichting op het stuk en de keuze die we hebben gemaakt. Deze toelichting is bijna net zo lang als de bijlage, maar wie weet helpt het toch. Ik hoor het natuurlijk graag als er vragen zijn.

Groet, 10.2.e

**Begin**

- Het Platform Verantwoord Huisdierenbezit (PVH) heeft ooit gevraagd om de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst te zetten.
- Momenteel hebben we geen werkende positieflijst, maar nog wel een soort "oude positieflijst" waarop een aantal diersoorten staat.
- Je mag alle dieren houden die niet expliciet verboden zijn, maar dieren die niet op de "oude positieflijst" staan, moeten wel gemeld worden.

**Proces tot nu toe op hoofdlijnen:**

- In maart 2018 vroeg PVH om plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst als bedoeld in artikel 2.1 van de Regeling houders van dieren (de oude positieflijst dus).
- In oktober 2018 heeft LNV aangegeven dat er geen beslissing op de aanvraag kon worden genomen en dat ook nog niet kon worden aangegeven wanneer dit wel kon, omdat er eerst een nieuwe beoordelingsprocedure moet worden vastgesteld.
- Tegen bovenstaande is door PVH bezwaar gemaakt in november 2018.
- In maart 2019 heeft LNV de bezwaren niet-ontvankelijk verklaard.
- Hiertegen is PVH in april 2019 in beroep gegaan.
- In oktober 2019 heeft het College voor beroeps- en bedrijfsleven (CBB) het beroep gegrond verklaard, de bestreden beslissing vernietigd en LNV opgedragen uiterlijk 10 januari 2020 een nieuwe beslissing op het bezwaar te nemen waarbij alsnog inhoudelijk wordt beslist omtrent de plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst.
- In januari 2020 heeft LNV opnieuw beslist en de bezwaren gegrond verklaard. De

Afrikaanse dwergmuis is toen op de positieflijst geplaatst. Argumentatie was toen dat de beoordeling van de dwergmuis nog niet volledig was en we pas een dier kunnen verbieden als de beoordeling volledig is. Daarnaast was het beleid ook nog niet vastgesteld en was het dus voorbarig om al te bepalen of de dwergmuis verboden zou moeten worden.

- In februari 2020 is PVH hiertegen in beroep gegaan, dit heeft het CBB niet-ontvankelijk verklaard omdat de plaatsing op de lijst juist was wat PVH wilde en ze dus geen belang hadden bij een beroep.
- Stichting Our Earth is in februari 2020 ook in beroep gegaan tegen het besluit van januari 2020.
- Het CBB heeft in februari 2021 het bestreden besluit van januari 2020 vernietigd en LNV opgedragen een nieuwe beslissing op het bezwaarschrift te nemen.
- Met dit besluit wordt hieraan uitvoering gegeven. We besluiten opnieuw om de Afrikaanse Dwergmuis op de positieflijst te plaatsen.

### **Mogelijkheden nieuwe bob**

Het CBB gaf aan dat het niet logisch was dat de dwergmuis met zo'n negatieve beoordeling (een groot deel van de beoordeling was al gedaan) niet op de lijst kwam met als ons argument dat de beoordeling nog niet volledig was en we alleen een dier kunnen verbieden als onze beoordeling volledig zou zijn. We moesten van het CBB beter uitleggen waarom de muis wel of niet op de lijst kwam.

11.1

We kwamen voor de nieuwe BOB vervolgens uit op drie mogelijkheden:

#### **1. 10.2.g**

o

■

o

■

■

#### **2. 10.2.g**

o

■

■

o

■

■

#### **3. 10.2.g**

o

■

■

- 10.2.g

- 

- 

We hebben voor mogelijkheid 3 gekozen omdat we daar voor het vervolg van de positieflist de minste risico's zien, maar het leek me wel handig dat jullie de andere mogelijkheden ook kennen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 0610.2.e

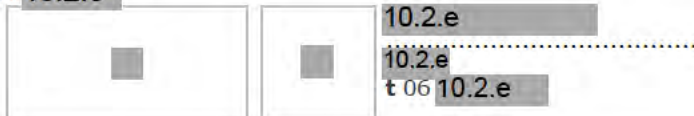
E: 10.2.e [@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)



**Van:** 10.2.e  
**Aan:** 10.2.e  
**Onderwerp:** TKN: kopie verzonden bob Afrikaanse dwergmuis  
**Datum:** vrijdag 30 juli 2021 14:59:28  
**Bijlagen:** [Def. herziene bob Stichting PVH \(Afrikaanse dwergmuis\).rtf](#)  
[image001.png](#)  
[image002.jpg](#)  
[image003.png](#)  
[image004.jpg](#)  
[image005.png](#)

Ha allen,  
 Hierbij tkn een kopie van de vandaag verzonden bob.  
 Fijn weekend allemaal!

Gr. 10.2.e



**Van:** 10.2.e

**Verzonden:** dinsdag 27 juli 2021 15:09

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** 10.2.e @minezk.nl>; 10.2.e @minezk.nl>;

10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@minlnv.nl>

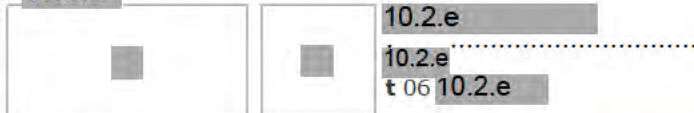
**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Top!

Ik ga er verder mee aan de slag richting mijn senior. Zodra de bob is verzonden, zend ik jullie ter info een kopie.

Bedankt allemaal voor jullie input.

Gr. 10.2.e



**Van:** 10.2.e @minlnv.nl>

**Verzonden:** dinsdag 27 juli 2021 15:05

**Aan:** 10.2.e @rvo.nl>

**CC:** 10.2.e @minezk.nl>; 10.2.e @minezk.nl>;

10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@minlnv.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Hoi 10.2.e,

10.2.e en 10.2.e zijn akkoord met de richting die we hebben gekozen in de bob, dus we kunnen door!

Groet, 10.2.e

**Van:** 10.2.e @rvo.nl>

**Verzonden:** maandag 26 juli 2021 09:17

**Aan:** 10.2.e @minlnv.nl>

**CC:** 10.2.e @minezk.nl>; 10.2.e @minezk.nl>;

10.2.e @rvo.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Ha 10.2.e,

Dat is een foutje, 11.1. Dat zal ik t.z.t. nog even aanpassen.

Gr. 10.2.e

10.2.e  
 10.2.e



t 06 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**Verzonden:** vrijdag 23 juli 2021 08:47

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**cc:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Hoi,

Nog één vraag. In de bob (ook in de vorige, van vorig jaar), staat zowel dit:

"11.1

[redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]

[redacted]  
[redacted]."

Zijn dit nu twee verschillende aanvragen?

Groet, 10.2.e

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 16:47

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>; 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**cc:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Alle inspanningen zijn nog steeds gericht op verzending van de bob vóór 3 augustus a.s.  
Dus als ik de concept-bob ergens in de loop van volgende week aan mijn senior kan voorleggen, is dat zeker haalbaar...

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 16:37

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**cc:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Ik ga het inderdaad voorleggen aan mijn 10.2.e. Wanneer heb jij het uiterlijk weer nodig?

Ik heb de aanpassingen doorgevoerd in bijgevoegde versie.

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 16:07

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**cc:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Wat mij betreft ook, hoor! Neem aan 10.2.e ook

#10.2.e, wil jij het concept-besluit eerst nog voorleggen aan je 10.2.e alvorens ik deze ter coll. toetsing en ondertekening doorstuur aan mijn senior?

---

**Van:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 16:00

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

cc: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis  
Wat mij betreft helemaal prima!

Van: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minlnv.nl](mailto:[redacted]@minlnv.nl)>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 15:56

Aan: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

cc: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis  
Ik snap het helemaal. 11.1

Van: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 15:55

Aan: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minlnv.nl](mailto:[redacted]@minlnv.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

cc: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis  
Kan de twijfel ook wel voorstellen.  
11.1

Van: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>


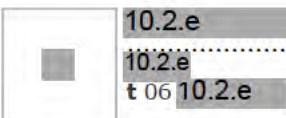
**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 15:51

Aan: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minlnv.nl](mailto:[redacted]@minlnv.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

cc: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis  
Ik snap de twijfel. Hoe ziet de rest dit?  
De overige suggesties wat mij betreft prima (Buiten reikwijdte  
[redacted]).

Gr. 10.2.e

	
	10.2.e [redacted] 10.2.e [redacted] t 06 10.2.e [redacted]

Van: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minlnv.nl](mailto:[redacted]@minlnv.nl)>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 15:42

Aan: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

cc: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis  
Buiten reikwijdte

Van: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 15:39

Aan: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minlnv.nl](mailto:[redacted]@minlnv.nl)>

cc: 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 10.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>



**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Buiten reikwijdte

**Van:** 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**Verzonden:** donderdag 22 juli 2021 15:10

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**CC:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Hoi allemaal,  
11.1

Groet, 10.2.e

**Van:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

**Verzonden:** woensdag 21 juli 2021 17:40

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**CC:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Hierbij de aangepaste versie. Graag nog een keer jullie kritische blik.

@10.2.e: zou jij mss (ook) nog kunnen reageren op het punt van de proceskostenvergoeding. Zo laten staan of liever weglaten?

Fijne avond alvast!

Gr. 10.2.e



10.2.e  
10.2.e  
t 06 10.2.e

**Van:** 10.2.e <[redacted]>

**Verzonden:** woensdag 21 juli 2021 12:54

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**CC:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Top! Ik ga dat laatste er nog even in fietsen en dan stuur ik het concept nog een keer rond. Wordt wrs. wel eind van de middag.

**Van:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Verzonden:** woensdag 21 juli 2021 12:51

**Aan:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>; 10.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

**CC:** 10.2.e <[redacted]@minezk.nl>

**Onderwerp:** RE: Bob dwergmuis

Ha

Helemaal eens met je andere opzet. Zo oogt het logischer inderdaad.

en kan me ook vinden in jouw suggestie mbt houderijvoorschriften. 11.1

Volgens mij komen we er zo inderdaad wel.

**Van:** 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>

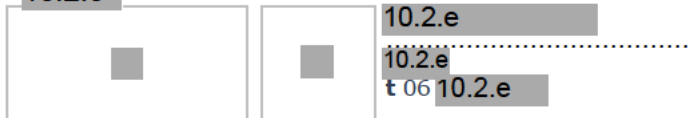
**Verzonden:** woensdag 21 juli 2021 12:26

Aan: 10.2.e @minezk.nl>; 10.2.e  
@rvo.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>  
Cc: 10.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Bob dwergmuis

Ha,  
Bedankt 10.2.e voor de aangeleverde tekst, superfijn! Ik heb nog wat aan de volgorde zitten rommelen, hier en daar nog een woordje toegevoegd en nog een suggestie geopperd t.a.v. de houderijvoorschriften. Zie bijlage. Samen komen we er wel

Gr. 10.2.e



---

Van: 10.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 21 juli 2021 11:09

Aan: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e  
@minlnv.nl>; 10.2.e @rvo.nl>

Cc: 10.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Bob dwergmuis

Hoi

Ben vanochtend even gaan knutselen met de bob. Als ik het goed zie staat de muis ook nog op tabel 4 van bijlage 2 van de Regeling. Dat betekent dat dat dier hoe dan ook gehouden mag worden, ook zonder melding. 11.1

11.1

Ik heb er ook een passage aan toegevoegd dat de beoordeling weliswaar is afgerond, maar dat een beleidskader nodig is om tot uniforme en evenredige besluitvorming voor alle dieren te komen.

11.1

Groet

10.2.e

10.2.e

---

Directie Wetgeving en Juridische Zaken  
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat  
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit  
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag  
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

---

T 06 – 10.2.e  
10.2.e @minezk.nl

# Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit  
P/a Natuur en Recht  
10.2.e  
Operatie Mannahof 5  
2632 EL NOOTDORP

## Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219  
8004 DE Zwolle  
mijn.rvo.nl

## Contactpersoon

10.2.e  
10.2.e

M 06 10.2.e

Onze referentie  
494-45166

Uw brief van  
12 november 2018

Bijlagen  
2

Datum 30 juli 2021  
Betreft Nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte heer, mevrouw,

Op 13 november 2018 heb ik het namens u ingediende bezwaarschrift ontvangen tegen mijn brief van 11 oktober 2018 (referentie: WDH/2018/002), waarin u is meegedeeld dat en waarom er nog geen beslissing op uw aanvraag voor het op de positieflijst plaatsen van de Afrikaanse dwergmuis (*Mus minutoides*) kan worden genomen.

Bij beslissing op bezwaar van 19 maart 2019 (met kenmerk: 494-30303) heb ik uw bezwaren kennelijk-niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 april 2019 beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het College). Bij uitspraak van 8 oktober 2019 (AWB 19/580) heeft het College het beroep gegrond verklaard, de bestreden beslissing vernietigd en mij opgedragen uiterlijk 10 januari 2020 een nieuwe beslissing op het bezwaar te nemen waarbij alsnog inhoudelijk wordt beslist omtrent de plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst.

Bij beslissing op bezwaar van 10 januari 2020 (met kenmerk: 494-35389) heb ik uw bezwaren gegrond verklaard en uw aanvraag voor het op de positieflijst plaatsen van de Afrikaanse dwergmuis ingewilligd. Hiertegen heeft u bij brief van 14 februari 2020 beroep ingesteld bij het College. Bij uitspraak van 2 februari 2021 (AWB 20/213) heeft het College uw beroep bij gebrek aan procesbelang niet-ontvankelijk verklaard.

Behalve u heeft ook de Stichting Our Earth beroep ingesteld bij het College tegen mijn beslissing op bezwaar van 10 januari 2020 (met kenmerk: 494-35389). Bij uitspraak van 2 februari 2021 (AWB 20/261) heeft het College het beroep van deze Stichting gegrond verklaard, de bestreden beslissing vernietigd en mij opgedragen binnen 26 weken na verzending van deze uitspraak een nieuwe beslissing op uw bezwaar te nemen met inachtneming van deze uitspraak.



In deze brief vindt u de nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. In bijlage 1 vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

**Afdeling Juridische Zaken**

**Datum**

30 juli 2021

**Onze referentie**

494-45166

### **Beslissing**

Ik verklaar uw bezwaren gegrond, in die zin dat uw aanvraag voor het op de positieflijst plaatsen van de Afrikaanse dwergmuis wordt ingewilligd.

### Proceskostenvergoeding

In de beslissing op bezwaar van 10 januari 2020 is beslist dat u vanwege de gegrondverklaring van uw bezwaar in aanmerking komt voor een vergoeding van de in de bezwaarfase gemaakte kosten voor het indienen van het bezwaarschrift van in totaal € 525,00. Dit bedrag is aan uw gemachtigde overgemaakt. U komt thans niet opnieuw in aanmerking voor een vergoeding van de proceskosten in bezwaar, nu de onderhavige beslissing ziet op hetzelfde bezwaarschrift waarvoor u reeds een vergoeding heeft ontvangen.

### **Procesverloop**

Bij brief van 27 maart 2018 is namens u een aanvraag ingediend tot plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst als bedoeld in artikel 2.1 van de Regeling houders van dieren.

Bij brief van 1 oktober 2018 heeft u mij in gebreke gesteld voor het niet tijdig nemen van een besluit op uw aanvraag en heeft u mij verzocht om binnen een termijn van twee weken hierop alsnog een besluit te nemen.

Bij brief van 11 oktober 2018 heb ik u te kennen gegeven dat nog geen beslissing op uw aanvraag kan worden genomen en dat ook nog niet kan worden aangegeven wanneer u hierop wel een beslissing kunt verwachten, omdat er eerst een nieuwe beoordelingsprocedure moet worden vastgesteld. Hiertegen is namens u bij brief van 12 november 2018 bezwaar gemaakt.

Bij brief van 17 december 2018 heb ik de beslistermijn ten aanzien van uw bezwaarschrift van 12 november 2018 met zes weken verlengd. Bij brief van 4 maart 2019 heeft u mij in gebreke gesteld.

Bij besluit van 19 maart 2019 heb ik uw bezwaren kennelijk niet-ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 april 2019 beroep ingesteld bij het College. Bij uitspraak van 8 oktober 2019 (AWB 19/580) heeft het College het beroep gegrond verklaard, de bestreden beslissing vernietigd en mij opgedragen uiterlijk 10 januari 2020 een nieuwe beslissing op het bezwaar te nemen waarbij alsnog inhoudelijk wordt beslist omtrent de plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst.

Bij besluit van 10 januari 2020 heb ik hieraan uitvoering gegeven en heb ik opnieuw op uw bezwaarschrift beslist. Ik heb uw bezwaren gegrond verklaard en uw aanvraag voor het op de positieflijst plaatsen van de Afrikaanse dwergmuis ingewilligd. Tegen het besluit van 10 januari 2020 heeft u bij brief van 14 februari 2020 beroep ingesteld bij het College.

Bij uitspraak van 2 februari 2021 (AWB 20/213) heeft het College uw beroep bij gebrek aan procesbelang niet-ontvankelijk verklaard.

Het door de Stichting Our Earth ingestelde beroep bij het College tegen hetzelfde besluit van 10 januari 2020 is evenwel bij uitspraak van 2 februari 2021 (AWB 20/261) gegrond verklaard. Het College heeft het bestreden besluit van 10 januari 2020 vernietigd en mij opgedragen binnen 26 weken na verzending van deze uitspraak, met inachtneming van deze uitspraak, een nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift te nemen.

Met dit besluit wordt hieraan uitvoering gegeven.

### **Uw bezwaren**

Bij brief van 12 november 2018 heeft u gemotiveerd aangegeven waarom u het niet eens bent met mijn brief van 11 oktober 2018, waarin ik u heb meegedeeld dat en waarom er nog geen beslissing op uw aanvraag tot plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst kan worden genomen.

### **Waarom deze beslissing?**

De conclusie is dat uw bezwaren gegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

#### Schriftelijke weigering om een besluit te nemen

Bij brief van 11 oktober 2018 heb ik u uitgelegd waarom ik nog geen beslissing op uw aanvraag voor het op de positieflijst plaatsen van de Afrikaanse dwergmuis (*Mus minutoides*) kon nemen en waarom ik nog niet kon aangeven wanneer wel een beslissing te verwachten is.

Met u en het College ben ik van oordeel dat de brief van 11 oktober 2018 moet worden aangemerkt als een schriftelijke weigering om een besluit te nemen zoals bedoeld in artikel 6:2, aanhef en onder a, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waartegen bezwaar kan worden gemaakt. Bij brief van 12 november 2018 heeft u bezwaar gemaakt.

In deze beslissing op uw bezwaar zal ik met inachtneming van de uitspraak van het College van 2 februari 2021 een nieuwe beslissing nemen op uw aanvraag omtrent de plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst.

#### Beslissing op uw aanvraag

U heeft bij brief van 27 maart 2018 een aanvraag ingediend tot plaatsing van de soort Afrikaanse dwergmuis (*Mus minutoides*) op de positieflijst als bedoeld in artikel 2.1 van de Regeling houders van dieren. Ik heb besloten om uw aanvraag in te willigen en de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst (thans 'Huis- en hobbydierenlijst' geheten) te plaatsen. Hieronder licht ik mijn beslissing toe.

De Wetenschappelijke Adviescommissie Positieflijst (WAP) heeft in de loop van 2019 een toetsingskader afgerond.

**Afdeling Juridische Zaken**

**Datum**

30 juli 2021

**Onze referentie**

494-45166

Dit toetsingskader is naar de Tweede Kamer gestuurd en daarmee openbaar geworden.<sup>1</sup> Aan de hand van dit toetsingskader heeft een wetenschappelijk college (het Adviescollege Huis- en hobbydierenlijst) de Afrikaanse dwergmuis inmiddels volledig kunnen beoordelen. Het beoordelingsformulier van het Adviescollege inzake de Afrikaanse dwergmuis treft u als bijlage 2 aan bij dit besluit.

**Afdeling Juridische Zaken**

**Datum**

30 juli 2021

**Onze referentie**

494-45166

Uit het beoordelingsformulier blijkt dat het Adviescollege de Afrikaanse dwergmuis een risicoklasse D heeft toegekend. Dit betekent dat het houden van exemplaren van deze diersoort in Nederland een middelgroot aantal gevaren voor het welzijn en/of de gezondheid van dieren kent.

Hoewel de beoordeling van de Afrikaanse dwergmuis is afgerond, is de afronding en vaststelling van de volledige Huis- en hobbydierenlijst evenwel afhankelijk van een beleidskader dat op dit moment nog nader wordt uitgewerkt. Dit beleidskader is noodzakelijk om tot eenduidige en evenredige besluitvorming te (kunnen) komen over het wel of niet mogen houden van de door het Adviescollege beoordeelde diersoorten. In afwachting van dit beleidskader, is het aanwijzen van de Afrikaanse dwergmuis naar mijn oordeel op dit moment passend en verantwoord. Daarbij acht ik met name van belang dat voor dieren die nu reeds in Nederland worden gehouden, waaronder de Afrikaanse dwergmuis, op dit moment op grond van artikel 2.3 van de Regeling houders van dieren en tabel 4 van bijlage 2 bij die regeling, hoe dan ook een vrijstelling van het verbod van artikel 2.1, eerste lid, van de Wet dieren, geldt. Voor deze (tijdelijke) vrijstelling heb ik gekozen, in afwachting van de vaststelling van de volledige Huis- en hobbydierenlijst, op grond van artikel 2.2, eerste lid, van de Wet dieren, en naar aanleiding van de uitspraak van de voorzieningenrechter van het CBb van 26 februari 2018 (ECLI:NL:CBB:2018:79).

Tot slot merk ik volledigheidshalve nog op dat aan dit besluit niet de conclusie kan worden verbonden dat alle dieren uit risicoklasse D door mij zullen worden aangewezen en op de Huis- en hobbydierenlijst zullen worden geplaatst. De definitieve vaststelling van de volledige Huis- en hobbydierenlijst is immers, zoals hierboven gemeld, nog niet afgerond.

Gelet op het bovenstaande heb ik besloten uw aanvraag in te willigen en de Afrikaanse dwergmuis overeenkomstig uw verzoek op de Huis- en hobbydierenlijst te plaatsen. Bijlage 1 bij de Regeling houders van dieren heb ik hierop reeds aangepast naar aanleiding van het besluit van 10 januari 2020. Dit is nadien niet meer gewijzigd.

---

<sup>1</sup> Kamerstukken II 2019/20 28286 nr. 1085

([https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven\\_regering/detail?id=2020Z00095&did=2020D00197](https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z00095&did=2020D00197))

### Afzien van horen

Nu uw bezwaarschrift gegrond is en ik volledig ben tegemoet gekomen aan uw verzoek tot plaatsing van de Afrikaanse dwergmuis op de positieflijst, heb ik er, op grond van het bepaalde in artikel 7:3, aanhef en onder e, van de Awb, van afgezien u te horen.

**Afdeling Juridische Zaken**

**Datum**

30 juli 2021

**Onze referentie**

494-45166

### **Vragen**

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,  
namens deze:

10.2.e



10.2.e

10.2.e

Juridische Zaken Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

### **Beroepsmogelijkheid**

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een beroepschrift indienen. Stuur het beroepschrift naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Voor de behandeling van het beroep brengt het College aan u een bedrag in rekening.

In sommige situaties kunt u digitaal beroep instellen bij het College via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Kijk op de genoemde site voor precieze voorwaarden.

## **Bijlage 1: Relevante wet- en regelgeving**

### **Wet dieren**

#### **Artikel 2.2. Houden van dieren**

1. Het is verboden dieren te houden die niet behoren tot door Onze Minister aangewezen diersoorten of diercategorieën.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

30 juli 2021

Onze referentie

494-45166

### **Regeling houders van dieren**

#### **Artikel 2.1 Positieflijst (huisdierenlijst)**

Als diersoorten en diercategorieën als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, van de wet worden aangewezen de diersoorten en diercategorieën, genoemd in bijlage 1.

#### **Artikel 2.2. Wijziging positieflijst**

1. [Red: Vervallen.]
2. Een aanvraag om een diersoort of diercategorie aan te wijzen of daarvan de aanwijzing in te trekken wordt ingediend bij de minister.
3. De aanvraag, bedoeld in het tweede lid, bevat in elk geval:
  - a. naam, adres, woonplaats, burgerservicenummer van de aanvrager, dan wel het inschrijvingsnummer van het handelsregister als de aanvrager een onderneming is, en het adres van de plaats waar de dieren gehouden worden als dat niet het woonadres van de aanvrager is;
  - b. de Nederlandse en de wetenschappelijke naam van de diersoort waarover een besluit wordt gevraagd;
  - c. de omschrijving van het belang dat de aanvrager heeft bij de aanwijzing van een diersoort of bij de intrekking van de aanwijzing.
4. Op een aanvraag als bedoeld in het tweede lid, wordt binnen een termijn van zes maanden beslist.

#### **Artikel 2.3. Vrijstelling**

Van het verbod van artikel 2.2, eerste lid, van de wet zijn vrijgesteld

de categorieën houders van dieren genoemd in tabel A en tabel 4 van bijlage 2, voor de daarbij genoemde diersoorten en met inachtneming van de daarbij genoemde voorschriften.

### **Algemene wet bestuursrecht**

#### **Artikel 6:2**

Voor de toepassing van wettelijke voorschriften over bezwaar en beroep worden met een besluit gelijkgesteld:

- a. de schriftelijke welgering een besluit te nemen, en
- b. het niet tijdig nemen van een besluit.

#### **Artikel 7:3**

Van het horen van een belanghebbende kan worden afgezien indien:

(...)

- e. aan het bezwaar volledig tegemoet wordt gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad.